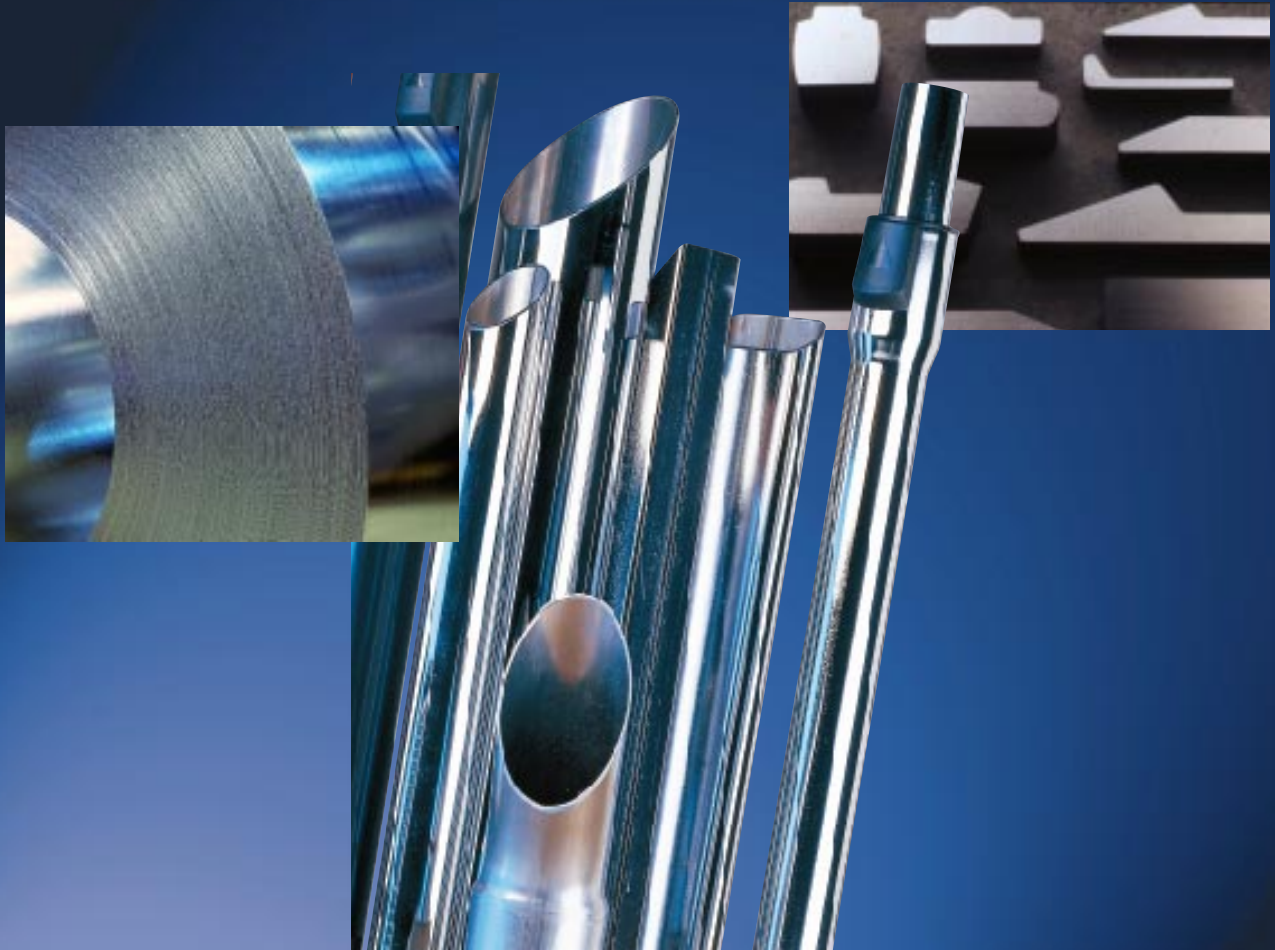

VUOSIKERTOMUS 1997

SISÄLTÖ

Rautaruukki 1997	3
Toimitusjohtajan katsaus	4–5
Tietoja osakkeista	6–7
Konsernin hallinto	8
Konsernin rakenne	9
Rautaruukin terästuotanto ja jatkojalostus	10–11
Rautaruukin tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	12–16
Konsernituloslaskelma	17
Konsernitase	18–19
Konsernin rahoituslaskelma	20
Rautaruukki Oy:n tuloslaskelma	21
Rautaruukki Oy:n tase	22–23
Rautaruukki Oy:n rahoituslaskelma	24
Tilinpäätöksen liitetiedot	25–37
Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä	38
Tilintarkastuskertomus	39
Hallintoneuvoston lausunto	39
Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta	40–41
Rautaruukki Steel	42
Toimialakatsaukset	
Raahe Steel	43–45
Strip Products	46–47
Metform	48–49
Rakennustuoteryhmä	50–51
Fundia	52–53
Konepajaryhmä	54
Tukkukaupat	55
Ympäristönsuojelu	56–57
Tutkimus ja kehitys	58
Henkilöstö	59
Yhteenveto vuosista 1993–97	60
Teräksen ja raaka-aineiden hintakehitys	61
Yhteystiedot	62–63

Yhtiökokous

Rautaruukki Oy:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään tors-
taina, 12.3.1998 klo 13.00 Hotelli Radisson SAS
Helsingissä, osoitteessa Runeberginkatu 2.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiö-
kokoukseen, on ilmoitettava tästä viimeistään
keskiviikkona 11.3.1998 kello 16.00 mennessä
joko kirjallisesti osoitteella

Rautaruukki Oy,
PL 860, 00101 HELSINKI
tai puhelimitse
(09) 4177 6202/Ritva Putkisto.

Osallistumisen edellytyksenä on lisäksi, että
osakkeenomistaja on viimeistään 6.3.1998 mer-
kitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään
osaksluetteloon.

Osingonjakoehdotus

Rautaruukki Oy:n hallitus ehdottaa varsinaiselle
yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille mak-
setaan vuodelta 1997 osinkoa 2,00 markkaa osa-
ketta kohti. Hallitus ehdottaa, että osinko mak-
setaan 20.3.1998 niille osakkeenomistajille, jot-
ka on täsmäytyspäivänä 17.3.1998 merkitty osa-
kasluetteloon.

Osavuosikatsaukset

Rautaruukki Oy:n osavuosikatsausten suunnitel-
lut julkistamispäivät ovat
10.6.1998 katsaus ajalta 1.1.–30.4.1998
12.10.1998 katsaus ajalta 1.1.–31.8.1998

Osavuosikatsauksia voi tilata Rautaruukin
Oulun konttorista,
puh. (08) 883 60 tai
fax (08) 883 6450.

Viestintä

Viestintäjohtaja Esko Lukkari
puh. (09) 4177 6221
fax (09) 4177 6324

Sijoittajasuhteet

Apulaisjohtaja Airi Sipilä
puh. (09) 4177 6246
fax (09) 4177 6345

Internet

Rautaruukin julkistaman talousinformaation ja
lehdistötiedotteet voi lukea myös osoitteessa
<http://www.rautaruukki.fi>

RAUTARUUKKI 1997

Rautaruukki on pörssiyhtiö, jonka toimialana on teräksen valmistus ja monipuolinen jatkojalostus.

- *Terästuotteiden kysyntä kasvoi ja hinnat nousivat*
- *Rautaruukin tulos parani selvästi*
- *Omavaraisuusaste nousi 40 prosenttiin*
- *Omistuspohja laajeni*
- *Rautaruukki 2000 -investointiohjelma jatkui*

	1997	1996	Muutos %
Liikevaihto, Mmk vienti ja ulkomaantoiminta %	13 650 73	12 834 77	+ 6
Liiketulos, Mmk % liikevaihdosta	1 349 9,9	1 171 9,1	+ 15
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja, Mmk % liikevaihdosta	1 004 7,4	715 5,6	+ 40
Tulos ennen varauksia ja veroja, Mmk % liikevaihdosta	1 004 7,4	715 5,6	+ 40
Korollinen nettovelka, Mmk	5 394	5 588	- 3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,7	12,5	
Oman pääoman tuotto, %	17,4	14,4	
Omavaraisuusaste, %	40,2	34,4	
Tulos / osake, mk	6,69	4,98	+ 34
Oma pääoma / osake, mk	41,62	35,93	+ 16
Henkilöstö vuoden lopussa	12 705	12 410	+ 2

Tilastotietoja viideltä vuodelta ja tunnuslukujen laskentakaavat sivuilla 60–61

Rautaruukilla menestyksellinen vuosi

Rautaruukki-konsernille vuosi 1997 oli hyvä. Konsernin tulos parani 40 prosenttia ja oli 1004 miljoonaa markkaa. Sijoitetun pääoman tuotto-prosentti oli 12,7 ja se ylitti suhdannekierron yli ulottuvan 12 prosentin tavoitteen. Omavaraisuusaste nousi 40,2 prosenttiin ja saavutti konsernin vähimmäistavoitetason. Rautaruukilla on edellytykset myönteiseen tuloskehitykseen myös vuonna 1998.

Viime vuoden aikana valmistuivat Rautaruukki 2000 -investointiohjelman kustannuksiltaan suurimmat kohteet. Se vaikuttaa positiivisesti konsernin tulokseen jo vuonna 1998. Rautaruukki vahvisti edelleen asemiaan Itä- ja Keski-Euroopan uusissa markkinatalousmaissa.

Rautaruukin vuoden 1997 tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja oli 7,4 prosenttia liikevaihdosta. Konsernin kaikki keskeiset tunnusluvut paranivat ja esimerkiksi velkaantuneisuusaste supistui 97 prosenttiin.

Osakekohtainen tulos oli 6,69 markkaa. Hallituksen ehdottama 2,00 markan osinko osaketta kohti on kolmanneksen enemmän kuin viime vuonna. Osingonjakoon tuleva osa on noin 30 prosenttia konsernin osakekohtaisesta tuloksesta. Rautaruukki harjoittaa kilpailukykyistä ja vakaata osinkopolitiikkaa, joka ottaa huomioon yhtiön tuloskehityksen ja omavaraisuusasteen riittävän kehittämisen.

Rautaruukin liiketoiminnan johtamisjärjestelmissä on otettu käyttöön mittareita, joilla pyritään paremmin huomioimaan kasvu, kannattavuus ja vapaa kassavirta osakkeen arvon kokonaistuoton parantamiseksi.

Pitkissä terästuotteissa käänne parempaan

Pitkiä terästuotteita valmistavan Fundian tuloskehitys oli viime vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana heikko. Tulos parani selvästi viimeisellä vuosikolmanneksella ja myönteisen kehityksen arvioidaan jatkuvan tänä vuonna.

Fundia keskittyy uuden toimitusjohtajan johdolla yhtiön kannattavuuden parantamiseen ja yhtiön strategian tehokkaampaan toteuttamiseen. Fundialla on vahva asema Pohjoismaiden markkinoilla ja sen tuotantorakennetta kehitetään siten, että entistä suurempi osa liikevaihdosta muodostuu erikoisteräksistä ja omaan teräkseen perustuvasta jatkojalostuksesta.

Rautaruukin Konepajaryhmään kuuluvan Transtech-yksikön toimintaa sopeutettiin vastaamaan yksikön tilauskantaa. Merkittävien henkilöstösupistusten ohella yksikkö luopuu Taivalkosken tehtaasta. Konepajaryhmän liiketuloksen arvioidaan olevan tänä vuonna positiivisen.

Terästeollisuus paransi

Taloukasvun nopeutuminen Euroopassa vuonna 1997 kasvatti terästuotteiden kysyntää ja hinnat vahvistuivat, mutta keskihinnat jäivät vuoden 1996 tasolle. Tilinpäätösten ennakkotietojen perusteella useimmat eurooppalaiset teräsyhtiöt paransivat tuloksiaan vuodesta 1996. Tuloskehitys oli silti epätasaista ja alan yritysten vertailussa Rautaruukki menestyi hyvin.

Rautaruukin liikevaihdosta 60 prosenttia syntyy koti- ja lähimarkkinoilla, Pohjoismaissa ja Itämeren alueen uusissa markkinatalousmaissa. Rautaruukki on alueella monissa tuotteissaan markkinajohtaja. Etenkin konsernin jatkojalostustuotteille maat tarjoavat kasvavan markkina-alueen, jossa Rautaruukki ajoissa tehdyillä panostuksilla on jo saavuttanut kilpailuetuja ja jossa yhtiöllä on myös logistisia etuja kilpailijoihin verrattuna.

Rautaruukki keskittyy teräsliekkitoimintaan eli teräksen valmistukseen ja jatkojalostukseen. Yhtiön strategiana on terästuotannon jatkoksi rakennetun korkean jalostusasteen ja -arvon antavan ja pääosin omaan teräkseen perustuvan jatkojalostustuotannon kehittäminen.

Konserni on perustanut yhteisyrityksiä jatkojalostustuotteiden valmistamiseksi teräsrakennustuotteita tekevien tai teräsyhtiöiden kanssa Euroopan uusiin markkinatalousmaihin. Tällaiset kustannuksia keventävät ja paikallista osaamista yhdistävät liittoutumat kiinnostavat Rautaruukkia jatkosakin.

Rautaruukki 2000 -investoinnit valmistumassa

Rautaruukki Steelin terästuotannon kapasiteettia nostavat investoinnit alkavat olla pääosin valmiita. Hämeenlinnan tehtaalla kylmävalssauksen kapasiteetin 930 000 tonnista 1 250 000 tonniin nostavat modernisointi-investoinnit valmistuvat kesän 1998 aikana.

Painopiste investoinneissa on nyt jatkojalostuksen kehittämisessä. Sen tärkeimmät kohteet ovat Hämeenlinnan tehtaalle vuonna 2000 valmistuva uusi 400 000 tonnin sinkityslinja ja tehtaalla muovipinnoituskapasiteetin nostaminen 50 000 tonnilla sekä Rakennustuoteryhmän liiketoiminnan laajentaminen.

Yhtiön omistuspohja laajeni

Rautaruukin omistuspohja laajeni merkittävästi viime vuoden touko-kuussa. Suomen valtio myi 26 260 000 omistamaansa Rautaruukin osaketta

suomalaisille ja ulkomaisille sijoittajille. Samassa yhteydessä Rautaruukki toteutti 13 000 000 osakkeen osakeannin. Osakemyynnin ja -annin seurauksena valtion omistusosuus yhtiössä laski 42,3 prosenttiin.

Neljä suurinta suomalaista osakkeenomistajaa eli Suomen valtio sekä kolme suurta institutionaalista omistajaa omistavat 55 prosenttia yhtiön osakkeista. Ulkomaisessa omistuksessa oli vuoden 1997 lopussa 24,3 prosenttia yhtiön osakekannasta. Rautaruukissa pidetään tärkeänä, että yhti-

öllä on runsaat 20 000 pienosakkeenomistajaa.

Taloukasvu jatkuu vuonna 1998

Taloukasvun arvioidaan jatkuvan Euroopassa vuonna 1998 jokseenkin samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Terästuotteiden ja etenkin jatkojalostettujen tuotteiden kysynnän ennakoidaan säilyvän hyvänä Euroopassa. Terästuotteiden hinnat ovat edelleen vahvistuneet vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja vahvistuminen näyttää pääosin jatkuvan toisella neljän-

neksellä. Talousnäkymät ovat pääpiirteiltään myönteisiä, mutta Kaakkois-Aasian maiden talousvaikeudet voivat aiheuttaa vuoden jälkipuoliskolla epätasapainoa Euroopan teräsmarkkinoilla.

Vuoden 1998 alkaessa Rautaruukin kilpailukyky on aiempaa vahvempi. Tuotantokoneisto on hyvässä kunnossa. Rautaruukki Steelin terästuotanto kasvaa tänä vuonna lähes 200 000 tonnilla 2,5 miljoonaan tonniin. Konsernin koti- ja lähimarkkinoilla, jonne myynnistä suuntautuu 60 prosenttia ja jossa Rautaruukilla on vahva markkina-asema, taloukasvun arvioidaan jatkuvan muuta Eurooppaa nopeampana. Rautaruukin tuotevalikoiman laajuus ja etenkin sen korkea jalostusaste sekä asiakaskunnan monipuolisuus ovat merkittävä kilpailuetu kaikissa markkinatilanteissa. Konsernin omavaraisuus on aiempaa vahvempi ja rahoituskustannukset pienemmät.

Rautaruukilla on vuonna 1998 hyvät edellytykset myönteiseen tulosekehitykseen. Merkittävin tulokseen vaikuttava tekijä on terästuotteiden hintakehitys Euroopassa.

Kiitän yhtiön uusia ja vanhoja osakkeenomistajia luottamuksesta Rautaruukkiin vuonna 1997. Konsernissa tehdään pitkäjänteistä työtä, jotta yhtiöön sijoittaneet saisivat sijoitukselleen hyvän tuoton. Kiitän kaikkia tärkeitä sidosryhmiämme ja erityisesti asiakkaitamme. Rautaruukissa pohditaan parhaillaan uusia toimintatapoja asiakaspalvelun syventämiseksi.

Konsernin henkilöstölle kiitos hyvin tehdystä työstä. Etenkin Rautaruukki 2000 -investointiohjelman toteuttaminen on ollut monille rautaruukkilaisille suuri ja positiivinen haaste. Kun samanaikaisesti olemme yltäneet hyvän tulokseen, niin voimme olla viime vuoteen tyytyväisiä.

Helsingissä 27. helmikuuta 1998

Mikko Kivimäki

Rautaruukki Oy:n maksettu, kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.1997 oli 1 332 284 160 markkaa käsittäen 133 228 416 K-sarjan osaketta, joilla on kullakin yhtiökokouksessa 10 ääntä. Yhtiöjärjestyksen mukaan voidaan lisäksi antaa enintään 100 000 000 kappaletta A-sarjan osakkeita, joilla on yhtiökokouksessa yksi ääni ja joille voidaan maksaa viisi prosenttiyksikköä suurempi osinko kuin K-sarjan osakkeille. Osakkeen nimellisarvo on 10 markkaa.

Yhtiön vähimmäispääoma on 1 202 284 160 markkaa ja enimmäispääoma tämä nelinkertaisena, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

Rautaruukki Oy:n osakkeet liitettiin arvo-osuusjärjestelmään vuonna 1994.

Johdon optiolaina

Vuonna 1994 otettiin kahdelta toista konsernin johtoon kuuluvasta henkilöltä yhteensä 500 000 markan suuruinen optiolaina. Optiolaina on osa konsernijohdon kannustejärjestelmää. Lainan korko on 6 prosenttia ja laina-aika 5 vuotta.

Kuhunkin 500 markan määräiseen velkakirjaan liittyy optiotodistus, joka oikeuttaa merkitsemään tuhat K-sarjan osaketta merkintähintaan 56,56 markkaa osakkeelta. Osakemerkinnot on oikeus tehdä 1.12.1998–31.1.2001 välisenä aikana.

Valtion omistusosuus

Valtioneuvosto voi eduskunnalta saadun valtuuden nojalla vähentää valtion omistusta Rautaruukki Oy:ssä siten, että sen omistus on kuitenkin vähintään yksi kolmasosa yhtiön kaikista osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä.

Osakepääoman korotukset 1989–1997

	K-osakkeita, kpl	Osakepääoman korotus, mk	Osakepääoma, mk
Osakepääoma 31.12.1988	76 281 500		762 815 000
Uusmerkintä 7.6.–22.6.1989	+ 11 000 000	110 000 000	872 815 000
Uusmerkintä 18.11.–20.12.1993	+ 14 546 916	145 469 160	1 018 284 160
Uusmerkintä 26.4.–17.5.1994	+ 18 400 000	184 000 000	1 202 284 160
Uusmerkintä 6.5.1997	+ 13 000 000	130 000 000	1 332 284 160
Osakepääoma 31.12.1997	133 228 416		1 332 284 160

Rautaruukki Oy:n suurimmat osakkeenomistajat osakerekisterin mukaan 31.12.1997

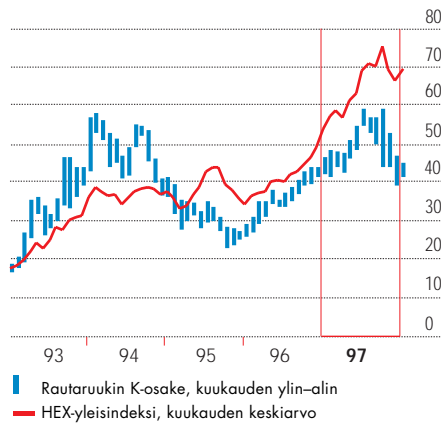
Osakkaan nimi	Osakkeita, kpl	Osuus, %
Suomen valtio	56 289 681	42,25
Pohjola-yhtiöt		
Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	4 320 000	3,24
Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi	1 153 000	0,87
Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	873 000	0,65
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	720 000	0,54
	7 066 000	5,30
Sampo-ryhmä		
Teollisuusvakuutus Oy	1 489 370	1,12
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	1 007 000	0,76
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	816 123	0,61
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	811 194	0,60
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	721 000	0,54
Keskinäinen vakuutusyhtiö Kaleva	331 000	0,29
	5 175 687	3,89
Eläke-Varma ja Nova		
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Varma	4 684 157	3,52
Henkivakuutusyhtiö Nova	285 000	0,21
	5 449 157	3,73
Keskon eläkekassa	2 780 952	2,09
Kuntien Eläkevakuutus	1 293 917	0,97
Alfred Berg Finland		
Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland	434 000	0,33
Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland portfolio	287 433	0,21
	721 433	0,54
Sijoitusrahasto Optimal	415 500	0,31
Suomen Itsenäisyyden Juhlarahasto	375 000	0,28
Kirkon Keskusrahasto	340 000	0,26
Hallintarekisteröidyt osakkeet	32 315 999	24,26
Muut omistajat	21 969 023	16,48
Yhteensä	133 228 416	100,00

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet omistivat 31.12.1997 yhteensä 9 137 osaketta, eli 0,01 % yhtiön kaikkien osakkeiden äänimäärästä. Lisäksi hallituksen jäsenten omistusosuus yhtiön vuoden 1994 optiolainasta on 59,5 %, eli 297 500 markkaa, jonka osuuden nojalla merkittävien K-osakkeiden enimmäismäärä on 595 000, eli 0,45 % yhtiön kaikkien osakkeiden äänimäärästä.

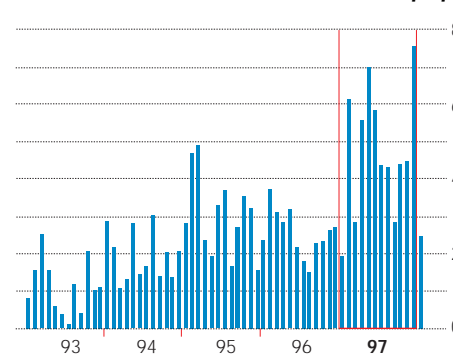
Osakkaat osakerekisterissä osakeomistuksen mukaan 31.12.1997

Osakkeiden lukumäärä	Osakkeita		Osakkeita	
	kpl	%	1 000 kpl	%
1–	100	3 867	291	0,22
101–	1 000	15 517	7 301	5,48
1 001–	10 000	1 707	4 350	3,27
10 001–	100 000	158	4 935	3,70
100 001–		49	116 285	87,33
		21 298	133 162	100,00

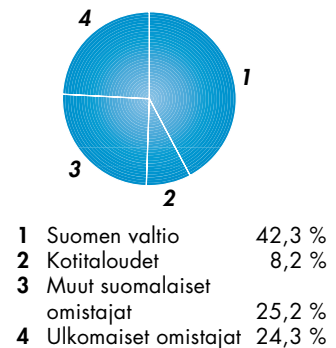
Rautaruukin K-osakkeen kurssi, mk

Rautaruukin osakkeen kuukausivaihto, milj. kpl

Rautaruukin osakekannan jakauma 31.12.1997

Lunastuslauseke

Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai niiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää $33\frac{1}{3}$ tai 50 prosenttia on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja osakkeisiin oikeuttavat arvopaperit.

Osakeantivaltuus

Rautaruukki Oy:n hallituksella on 26.3.1998 asti voimassa oleva valtuutus osakepääoman korottamiseksi enintään 2 000 000 osakkeella.

Osingonjakopolitiikka

Rautaruukki Oy noudattaa kilpailukykyistä ja vakaata osinkopolitiikkaa, joka ottaa huomioon konsernin tuloshityksen ja omavaraisuusasteen riittävän kehittämisen.

Osingonjako vuodelta 1997

Rautaruukki Oy:n hallitus ehdottaa 12.3.1998 kokoukselle, että vuodelta 1997 maksetaan osinkoa 2,00 markkaa osaketta kohti.

Kurssikehitys

Rautaruukki Oy:n osakkeet on noteerattu Helsingin Arvopaperipörssissä 8.9.1989

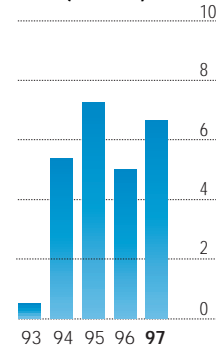
alkaen ja Lontoon arvopaperipörssin yhteydessä toimivassa SEAQ International kaupankäyntijärjestelmässä huhtikuusta 1994 alkaen.

Vuonna 1997 Rautaruukin osakkeen ylin kurssi oli 59,00 markkaa ja alin 39,00 markkaa. Vuoden viimeinen kauppa tehtiin hintaan 44,00 markkaa. Vuoden aikana tehtyjen kauppajen keskimääräinen kurssi oli 48,80 markkaa (35,57).

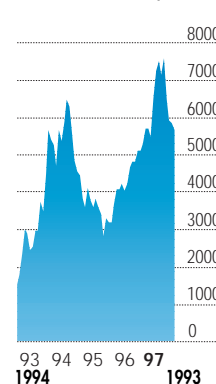
Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydetään tekemään siihen pankkiin, jossa arvo-osuustili on avattu.

Tulos / osake, mk

Rautaruukin osakekannan markkina-arvo, Mmk

Osakekohtaiset tunnusluvut

		1997	1996	1995	1994	1993
Tulos/osake, EPS	mk	6,69	4,98	7,19	5,40	0,55
Oma pääoma/osake	mk	41,62	35,93	33,16	28,28	22,20
Osinko/osake	mk	2,00*	1,50	1,70	1,00	0
Osinko/tulos	%	29,9*	30,1	23,7	18,5	0
Hinta/voitto-suhde, P/E		6,6	8,5	3,7	7,0	79,3
Osakkeiden vaihto	1000 kpl	57 215	30 651	36 314	23 184	13 285
Osakkeiden vaihto	Mmk	2 792	1 090	1 033	1 136	411
Osakkeen keskipurssi	mk	48,80	35,57	28,44	49,00	30,93
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimäärä		128 764 131	120 228 416	120 228 416	113 935 813	92 923 861
Osakkeiden osakeantioikaistu määrä 31.12.		133 228 416	120 228 416	120 228 416	120 228 416	101 828 416
Osakkeiden lukumäärä 31.12.		133 228 416	120 228 416	120 228 416	120 228 416	101 828 416
Osakkeen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä		44,00	42,50	26,50	38,00	43,90
Osakekannan markkina-arvo 31.12. Mmk		5 862	5 110	3 186	4 569	4 470

* Hallituksen esitys

Hallitus; istumassa vasemmalta: Lauri Mannerkoski, Mikko Kivimäki; seisomassa vasemmalta: Gösta Engman, Aulis Saarinen, Seppo Sahlman, Seppo Ahonen, Pekka Einamo

Hallitus

Puheenjohtaja:

Mikko Kivimäki*, varatuomari, s. 1939
toimitusjohtaja
jäsen vuodesta 1976, puheenjohtaja vuodesta 1985

Varapuheenjohtaja:

Lauri Mannerkoski, diplomi-insinööri, s. 1944
varatoimitusjohtaja; markkinointi
jäsen vuodesta 1988, varapuheenjohtaja vuodesta 1995

Pekka Einamo, diplomi-insinööri, s. 1940
johtaja; investoinnit, ostot, logistiikka
jäsen vuodesta 1982

Aulis Saarinen, tekniikan tohtori, s. 1939
johtaja; tutkimus- ja kehitystoiminta
jäsen vuodesta 1983

Gösta Engman, insinööri, s. 1945
johtaja; hallinto, henkilöstö
jäsen vuodesta 1989

Seppo Ahonen, diplomi-insinööri, s. 1942
Air Trade International N.V:n hallituksen puheenjohtaja
jäsen vuodesta 1994

Seppo Sahlman, oikeustieteen kandidaatti, s. 1948
johtaja; talous ja rahoitus
jäsen vuodesta 1995

Seppo Ahosta lukuunottamatta muut hallituksen jäsenet ovat päätoimisesti yhtiön palveluksessa. Nykyisen hallituksen toimikausi päättyy 30.4.1998

Hallintoneuvosto

Martti Korhonen*,
puheenjohtaja
Jorma Rantanen*,
varapuheenjohtaja

Göran J. Ehrnrooth*
Tauno Heikonen
Juhani Alaranta
Georg Ehrnrooth
Tuula Haatainen
Marjut Kaarilahti
Timo Ihamäki
Tauno Matomäki
Hannes Manninen
* hallintoneuvoston työvaliokunta

Henkilöstön edustajat

Kari Jokinen
Pauli Kurikka
Risto Kämäräinen
Asser Siuvatti

Hallintoneuvoston

tehtäviin kuuluu mm.

- valvoa, että yhtiön asioita hoidetaan terveiden liikeperiaatteiden mukaisesti
- valita hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja muut jäsenet tehtäviinsä kolmen vuoden toimikaudeksi
- ottaa ja erottaa toimitusjohtaja sekä määrätä hänen ja hallituksen jäsenten palkka-edut
- päättää yhtiön toiminnan huomattavasta laajentamisesta tai supistamisesta
- päättää yhtiön organisaation olennaisesta muuttamisesta
- antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa tai periaatteellisesti tärkeissä asioissa

Tilintarkastaja

KHT-yhteisö
KPMG WIDERI OY AB
Hannu Niilekselä, KHT

Vuoden 1998 alussa yhdistettiin Rautaruukin kaksi levyliiketoiminnan teollisuusryhmää Raahe Steel ja Strip Products uudeksi Rautaruukki Steel -nimiseksi teollisuusryhmäksi.

Rautaruukki Steelillä on Raahessa Pohjoismaiden suurin terästehdas, joka tarjoaa laajan valikoiman räätälöityjä kuumavalssattuja terästuotteita. Rautaruukki Steelin Hämeenlinnan tehtaalla teräsnauhaa jatkojalostetaan korkeamman jalostusasteen tuotteiksi.

Metform ja Rakennustuoteryhmä jatkojalostavat Rautaruukki Steelin terästä. Ne ovat erikoistuneet tuotesektoreihin, joissa ne voivat samanaikaisesti saavuttaa korkean jalostusasteen ja -arvon sekä volyymituotannon edut.

Metform on Euroopan suurimpia hitsattujen teräsputkien valmistajia ja sen tuotevalikoima on Euroopan laajimpia. Metformilla on 7 tehdasta Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Saksassa.

Rakennustuoteryhmä valmistaa pääasiassa konsernin teräkseen perustuvia rakentamisessa käytettäviä tuotteita. Ryhmän toiminta on laajentunut voimakkaasti Itä- ja Keski-Euroopan kasvaville markkinoille.

Fundia on Pohjoismaiden suurin pitkien terästuotteiden valmistaja. Sillä on terästehtaat Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Yli puolet toimituksista on erikoisteräksiä ja erilaisia jatkojalosteita.

Konepajaryhmä valmistaa eräitä erikoistuotteita ja myy konsernin kehittämää teknologiaa.

Rautaruukilla on terästukku- ja palvelukustointintaa useassa Euroopan maassa ja myyntiyhtiöitä myös Euroopan ulkopuolella.

RAAHE STEEL

kuumavalssatut levyt ja kelat
esikäsitellyt levytuotteet
terästeollisuuden sivutuotteet

STRIP PRODUCTS

kylmävalssatut levyt
sinkityt levyt
muovipinnoitetut levyt

RAUTARUUKKI STEEL 1.1.1998 alkaen

METFORM

ohutseinä- ja virtausputket
putkipalkit
jalosteet

RAKENNUSTUOTERYHMÄ

teräskatteet
kylmämuovatut avoprofiilit
julkisivuelementit

FUNDIA

tangot, langat, profiilit ja betoniteräkset
jatkojalosteet

KONEPAJARYHMÄ

kiskokalusto, säiliönpäädät, know-how

TUKKUKAUPAT JA MYYNTIYKSIKÖT

Rautaruukin levy- ja putki- tuotteiden valmistus muodostaa integroidun tuotantoketjun, jossa Rautaruukki

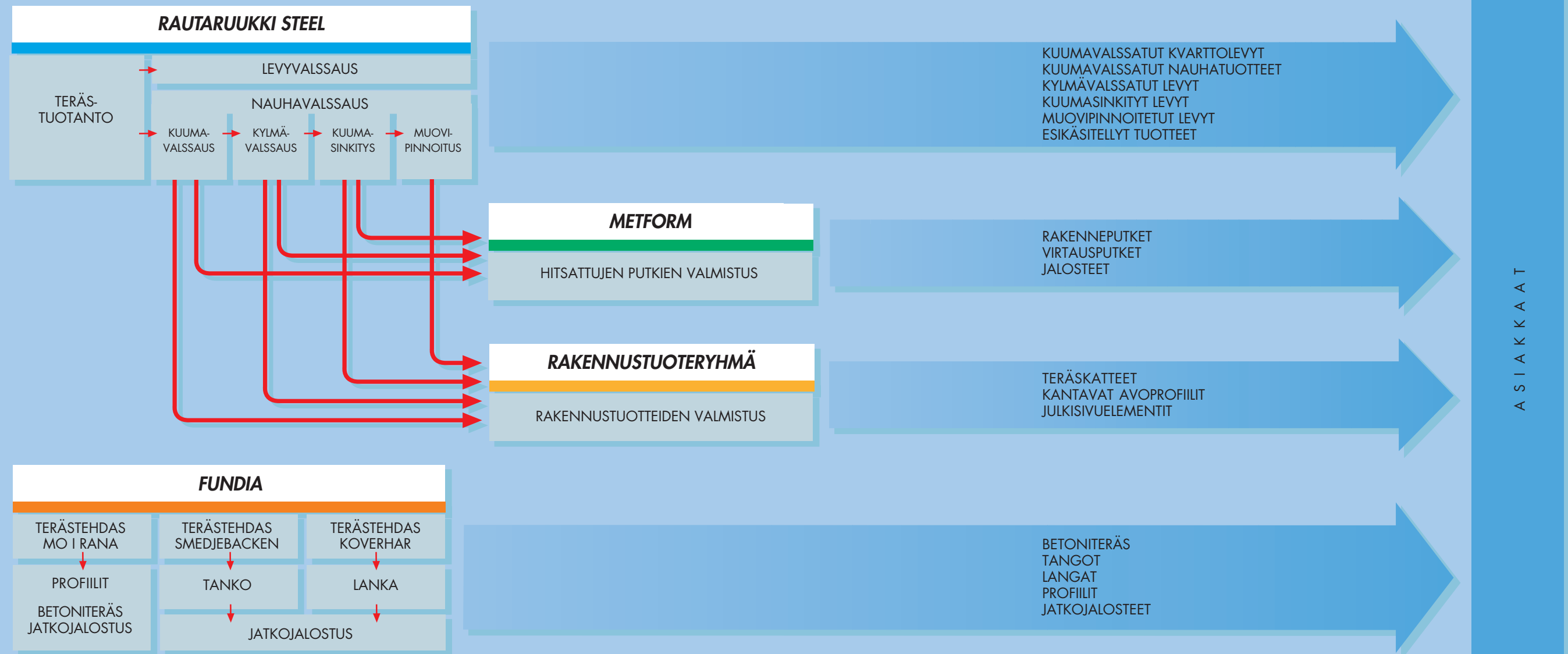
Steelin valmistama teräs jalostuu eri tuotantovaiheissa yhä korkeamman jalostusarvon tuotteiksi. Rautaruukki

Steelin terästuotanto perustuu masuuneissa rautarikasteesta ja koksista valmistettuun raakarautaan.

Fundia valmistaa pitkissä terästuotteissa käyttämänsä teräksen kolmessa terästehtaassa. Koverharin tehtaan

tuotanto on masuunipohjaisista, kahdessa muussa tehtaassa teräs valmistetaan sähköuunimenetelmällä käyttäen

raaka-aineena romua. Pitkien terästuotteiden valmistamiseen Fundialla on seitsemän valssaamoja.

Rautaruukin toimituksista noin 60 prosenttia myydään suoraan asiakkaille ja loput jälleenmyyjien välityksellä.

Rautaruukilla on kolme omaa terästukkukauppaa: Keskometalli Oy, CCB Stål AS ja Rautaruukki Eesti OÜ.

Rautaruukki on lisäksi vähemmistöosakkaana useassa terästukkukaupassa.

Toimintaympäristö

Taluskasvu vahvistui selvästi Euroopassa vuoden 1997 aikana. Nopeinta se oli Keski- ja Itä-Euroopan uusissa markkinatalousmaissa sekä Pohjoismaissa. Yhdysvalloissa taluskasvu jatkui nopeana, vaikka hidastui hieman vuoden jälkipuoliskolla. Kaakkois-Aasian maiden voimakas taluskasvu hidastui vuoden jälkipuoliskolla, kun alueen monien maiden talouden tasapaino-ongelmat johtivat valuuttojen arvon voimakkaaseen heikkenemiseen.

Kaikkien terästuotteiden kysyntä lisääntyi Euroopan markkinoilla selvästi. Eniten kasvoi pinnoitettujen ohutlevytuotteiden kysyntä. Itämeren alueen uusissa markkinatalousmaissa vahvistui etenkin rakentamisessa käytettävien terästuotteiden kysyntä.

Yhdysvalloissa terästuotteiden kysynnän kasvu tasaantui. Kaakkois-Aasian maissa terästuotteiden kysyntä kasvoi alkuvuoden aikana, mutta heikkeni voimakkaasti vuoden loppupuolella talousvaikeuksiin ajautuneissa maissa.

Maailman terästuotanto nousi 6 prosenttia edellisestä vuodesta. Euroopan unionin maissa terästuotanto kasvoi 8 prosenttia. Rautaruukin terästuotanto oli 4,1 miljoonaa tonnia. Konsernin toimituksista 61 prosenttia suuntautui Pohjoismaihin ja Itämeren alueen uusiin markkinatalousmaihin ja 34 prosenttia muualle Eurooppaan. Yhdysvaltojen osuus

toimituksista oli 2 prosenttia ja Kaakkois-Aasian osuus 1 prosentti.

Euroopassa terästuotteiden hinnat kääntyivät vuoden 1997 alussa nousuun, ja nousu jatkui koko vuoden. Useimpien terästuotteiden vuoden 1997 keskihinnat jäivät kuitenkin edellisen vuoden keskihintojen tasolle. Sinkittyjen ohutlevyjen, kvarttolevyjen ja pitkien terästuotteiden keskihinnat olivat edellisvuotista korkeammat ja putkituotteiden alemmat.

Yhdysvalloissa terästuotteiden hinnat vahvistuivat ja olivat edellisen vuoden keskihintoja korkeammat, vaikka hinnat vuoden lopulla kääntyivät laskuun. Kaakkois-Aasiassa tuotteiden keskihinnat jäivät jonkin verran alemmiksi kuin edellisenä vuonna ja alueen talousvaikeuksiin joutuneissa maissa hintakehityksen arviointi oli loppuvuodesta vaikeaa.

Rautaruukin markkinat

Rautaruukin levy- ja putkituotteiden toimitusten Suomen markkamääräinen keskihinta oli 1 prosentin alempi kuin vuonna 1996. Pitkien terästuotteiden toimitusten Ruotsin kruunumääräinen keskihinta oli 4 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Suomen markan ja Ruotsin kruunun kurssit eivät muuttuneet merkittävästi ECU:un nähden.

Rautaruukki säilytti kaikissa tuotteissaan markkinaosuutensa päämarkkinoillaan Suomessa ja muissa Pohjois-

maissa. Rautaruukki vahvisti markkina-asemaansa Baltian maissa, Puolassa ja Venäjällä ja kasvatti myyntiään näihin maihin 28 prosenttia.

Konsernin levy- ja putkituotteiden toimitukset kasvoivat 1 prosentin edellisestä vuodesta. Pitkien valssaustuotteiden toimitukset kasvoivat 3 prosenttia.

Kuumavalssattujen levytuotteiden toimitukset Suomen markkinoille nousivat selvästi etenkin telakkateollisuuden ja konepajateollisuuden hyvän kysynnän ansiosta. Vastaavasti toimitukset muualle Eurooppaan supistuivat.

Kylmävalssattujen levyjen toimitukset Pohjoismaiden markkinoille kasvoivat selvästi ja muun Euroopan markkinoille jonkin verran. Vastaavasti toimitukset muille markkinoille supistuivat. Pinnoitettujen ohutlevyjen ja etenkin rakentamisessa käytettävien ohutlevytuotteiden toimitukset Pohjoismaihin ja muualle Eurooppaan kasvoivat.

Putkituotteiden toimitukset Pohjoismaiden ja muun Euroopan markkinoille kasvoivat.

Rakentamisessa käytettävien terästuotteiden toimitukset lisääntyivät Rautaruukin päämarkkinoilla. Voimakainta kasvu oli Itämeren alueen uusissa markkinatalousmaissa.

Pitkien terästuotteiden toimitukset kasvoivat kaikissa tuoteryhmissä. Erikoisteräs-

tuotteiden ja jatkojalosteiden osuus toimituksista kasvoi.

Muutokset konsernin rakenteessa

Rautaruukki yhdisti kaksi teollisuusryhmäänsä Raahe Steelin ja Strip Productsin yhdeksi, Rautaruukki Steel-nimiseksi, teollisuusryhmäksi 1.1.1998 alkaen. Tavoitteena on parantaa asiakaspalvelua, kykyä reagoida liiketoimintaympäristön muutoksiin sekä lisätä yhtiön levyteräsluokkien kustannustehokkuutta.

Rautaruukki Steel muodostuu kolmesta tulosvastuullisesta liiketoimintayksiköstä: terästuotanto, levytuotteet ja nauhaluokkien liiketoimintayksiköt vastaavat tuotteittensa markkinoinnista ja tuotekehityksestä. Palvelutoiminnot on organisoitu erillisiin yksiköihin.

Sinkityskapasiteettia päätettiin lisätä rakentamalla uusi sinkityslinja Hämeenlinnaan. Tämän vuoksi yhtiö myi vuoden lopulla 24,95 prosentin osuutensa Saksassa olevasta Bregal Bremer Galvanisierungs GmbH:n sinkitystehtaasta Arbed-konsernille.

Oulun ja Helsingin konttorien keskushallintoon kuuluivat konsernijohdon toiminnot päätettiin keskittää Helsingin konttoriin.

Liikevaihto ja tulos

Konsernin liikevaihto vuonna 1997 oli 13 650 miljoonaa markkaa (12 834). Liikevaihdosta Suomen osuus oli 27

prosenttia, muiden Pohjoismaiden osuus 28 prosenttia sekä Baltian maiden, Venäjän ja Puolan osuus yhteensä 6 prosenttia.

Rautaraaka-aineiden ja kivihiilen valuuttamääräiset hinnat sekä energian hinnat olivat edellisen vuoden tasolla. Fundian ostaman romun hinta oli Ruotsin kruunuissa keskimäärin 11 prosenttia korkeampi. Raaka-aine- ja energiakustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta Yhdysvaltain dollarin kurssin vahvistumisen ja terästuotannon kasvun takia.

Liiketulos oli 1 349 miljoonaa markkaa (1 171). Parantunutta liikeluosta heikensivät Transtechin toiminnan sopeuttamisesta aiheutuneet kustannukset ja Transtechin vaihto-omaisuuden arvonalennukset. Liiketulokseen sisältyy muita tuottoja 213 miljoonaa markkaa (257), joista merkittävin osa tuli Bregal GmbH:n omistusosuuden ja Carl Froh GmbH:n pienputkiliiketoiminnan myynnistä.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli 103 miljoonaa markkaa (40). Koska YIT-Yhtymä Oy ei ole enää Rautaruukin osakkuusyhtiö, liikeluokseen on palautettu YIT:n liikearvosta aikaisemmin tehdyt poistot ja Rautaruukin osuus YIT:n aikaisemmista tappioista, yhteensä 69 miljoonaa markkaa.

Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja oli 1 004 miljoonaa markkaa (715). Tulos osaketta kohti oli 6,69 markkaa (4,98). Tulos ennen

Liikevaihto teollisuusryhmittäin (Mmk)

	1997	1996	muutos, %
Raahe Steel	4 647	4 508	+ 3
Strip Products	3 101	2 954	+ 5
Metform	2 062	1 990	+ 4
Rakennustuoteryhmä	1 327	1 161	+ 14
Konepajaryhmä	359	484	- 26
Fundia	4 162	3 852	+ 8
CCB ja Keskometalli	1 464	756	
Muut yksiköt	0	2	
sisäinen laskutus	- 3 472	- 2 873	+ 21
Konsernin liikevaihto	13 650	12 834	+ 6

Liiketulos teollisuusryhmittäin (Mmk)

	1997	1996	muutos, %
Raahe Steel	492	613	- 20
Strip Products	548	335	+ 64
Metform	186	172	+ 8
Rakennustuoteryhmä	113	74	+ 53
Konepajaryhmä	- 84	10	
Fundia	77	8	
CCB ja Keskometalli	49	29	+ 69
Muut yksiköt ja sisäiset erät	- 32	- 70	
Konsernin liiketulos	1 349	1 171	+ 15

varauksia ja veroja oli 1 004 miljoonaa markkaa (715).

Tilinpäätös osoittaa 461 miljoonan markan voittoa (199). Kansainvälisen IAS-tilinpäätöskäytännön mukainen voitto oli 991 miljoonaa markkaa (651).

Rahoitus

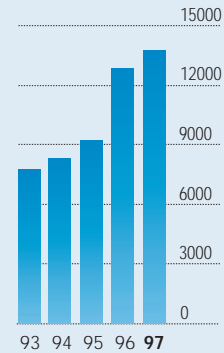
Konsernin rahoitustilanne ja maksuvalmius säilyivät hyvänä koko tilikauden ajan. Rahoituskustannusten alentamiseksi maksettiin ennenaikaisesti takaisin pitkäaikaisia lainoja 1 072 miljoonan markan arvosta. Uusia pitkäaikaisia lainoja nostettiin yhteensä 501 miljoonaa markkaa ja sen lisäksi takaisinlainausta eläkesäätiöiltä lisättiin 375 miljoonaa markkaa. Likvidi-

teetin ja rahoitusriskien hallintaa kehitettiin yhdistämällä Fundian kassahallinto ja valuuttariskien hallinta konsernin järjestelmiin.

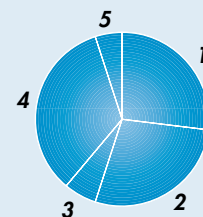
Toukokuussa toteutettu osakeanti nosti omaa pääomaa 534 miljoonaa markkaa. Korolliset nettovelat olivat 5 394 miljoonaa markkaa (5 588). Pääasiassa hintojen ja volyymin noususta aiheutunut käyttöpääoman lisääntyminen hidasti nettovelkojen alenemista. Korollisista lainoista oli lyhytaikaista 824 miljoonaa markkaa (956). Konsernin likvidit varat olivat vuoden päättyessä yhteensä 419 miljoonaa markkaa (420).

Konsernin omavaraisuusaste nousi 40,2 prosenttiin

Liikevaihto, Mmk

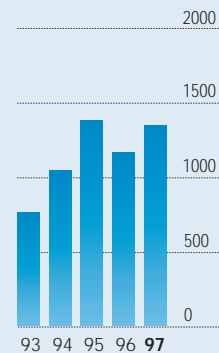

Liikevaihto alueittain 1997, %

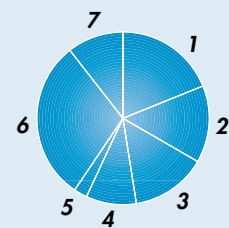

- 1 Suomi 27%
- 2 Muut Pohjoismaat 28%
- 3 Itämeren maat 6%
- 4 Muu Eurooppa 34%
- 5 Muut maat 5%

Liiketulos, Mmk

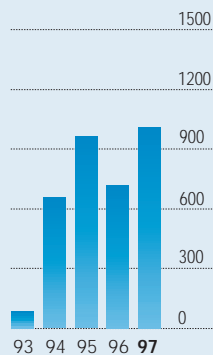

Ulkoinen liikevaihto ryhmittäin 1997, %

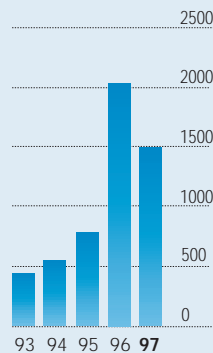

1	Raah Steel	19%
2	Strip Products	14%
3	Meform	14%
4	Rakennustuoteryhmä	9%
5	Konepajaryhmä	3%
6	Fundia	30%
7	Muut yksiköt	11%

Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja, Mmk

Bruttoinvestoinnit, Mmk

(34,4). Velkaantuneisuusaste laski 97 prosenttiin (129). Oma pääoma, vähemmistön osuus ja varaukset olivat vuoden lopussa 41,62 markkaa osaketta kohti (35,93). Taseen loppusumma oli 14 006 miljoonaa markkaa (12 722).

Nettokorkokulut olivat 344 miljoonaa markkaa (443) eli 2,5 prosenttia liikevaihdosta (3,4). Muut nettoraahoituskulut olivat yhteensä 2 miljoonaa markkaa (13) sisältäen 10 miljoonan markan valuuttakurssitappion (3). Liiketuloksessa on lisäksi suoraan myynti- ja ostotapahtumien oikaisuksi kirjattuja pitkäaikaisten dollarimääräisten raaka-aineostojen suojaamisesta saatuja valuuttakurssivoittoja 45 miljoonaa markkaa (27) sekä emoyhtiön myyntisaatavien ja ostovelkojen arvomuutoksista aiheutuvia valuuttakurssivoittoja yhteensä 5 miljoonaa markkaa (30).

Rautaruukin eläkesäätiöiden sijoitustoiminta hoidetaan emoyhtiössä. Lyhytaikaisten rahoitusmarkkinasijoitusten osuutta ja takaisinlainausta yhtiölle lisättiin vuoden aikana. Osakkeiden ja pitkäaikaisten velkasijoitusten osuutta vähennettiin. Loppuvuodesta osakesalkun riskiä hajautettiin suomalaisista osakkeista kansainvälisiin osakkeisiin. Vuoden lopussa eläkesäätiöiden varat olivat 1 771 miljoonaa markkaa ja niistä oli sijoitettuna pitkäaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin 41 prosenttia, takaisinlainaukseen 25 prosenttia sekä osakkeisiin, osakerahastoihin ja vaihtovelkakirjalainoihin 13 prosenttia. Loput

21 prosenttia olivat pääasiassa kiinteistöissä ja henkilöstölainoissa.

Osakepääoma

Rautaruukki Oy:n osakepääoma 31.12.1996 oli 1 202 284 160 markkaa. Varsinaisen yhtiökokouksen 25.3.1997 antaman valtuutuksen nojalla hallitus toteutti toukokuussa osakeannin tarjoamalla suomalaisille ja kansainvälisille sijoittajille 13 000 000 uutta osaketta merkittäväksi 42 markan myyntihintaan. Anti merkittiin täysimääräisesti. Osakeannin ja samassa yhteydessä järjestetyn Suomen valtion 26 260 000 osakkeen myynnin seurauksena valtion omistusosuus Rautaruukki Oy:ssä laski 42,3 prosenttiin.

Osakepääoman korotus ja osakkeiden täysi maksu merkittiin kaupparekisteriin 6.5.1997. Rautaruukki Oy:n osakepääoma 31.12.1997 oli 1 332 284 160 markkaa jakaantuen 133 228 416 osakkeeseen, jotka ovat kaikki K-sarjaa. Hallituksen 26.3.1998 saakka voimassa olevasta valtuutuksesta osakepääoman korottamiseksi on käyttämättä 2 000 000 osakkeen määrä.

Rautaruukki Oy:n K-osakkeen kurssi oli korkeimmillaan 59,00 markkaa ja alimmillaan 39,00 markkaa. Vuoden viimeinen kauppa tehtiin kurssiin 44,00 markkaa. Osakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 5 862 miljoonaa markkaa (5 110).

Osakkeita vaihdettiin vuoden aikana 57,2 miljoonaa

kappaletta (30,6) vaihtoarvoltaan 2 792 miljoonaa markkaa (1 090). Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli vuoden päättyessä 21 298 (8 602). Ulkomaisessa omistuksessa oli 24,3 prosenttia (8,3) yhtiön osakekannasta.

Raaka-aineet ja energia

Konserni ostaa tärkeimmät raaka-aineensa pääasiassa lähialueilta edullisten kuljetusmatkojen päästä.

Rautaraaka-aineita ostettiin 3,9 miljoonaa tonnia, pääosin Pohjois-Ruotsista ja loput Pohjois-Venäjältä. Rautaruukilla on vuoden 1999 loppuun ulottuva rautarikaisten toimitussopimus ruotsalaisen LKAB:n kanssa. Kivihiiltä ostettiin 1,2 miljoonaa tonnia pääosin Puolasta ja Yhdysvalloista.

Fundia käytti teräksenvalmistuksessa 1,2 miljoonaa tonnia romua, josta 40 prosenttia tuotiin Pohjoismaiden ulkopuolelta.

Konsernilla on pitkäaikaiset sopimukset sähköntoimittajien kanssa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Konsernin sähköostot olivat yhteensä 1,4 terawattituntia. Konsernin omilla tehtailla tuotettiin sähköä lisäksi 0,6 terawattituntia.

Investoinnit

Käyttöomaisuuden bruttoinvestoinnit olivat 1 492 miljoonaa markkaa (2 021) ja nettoinvestoinnit 1 083 miljoonaa markkaa (1 513). Raah Steelin teräs- ja valssa-

Bruttoinvestoinnit teollisuusryhmittäin (Mmk)

	1997	1996
Raahe Steel	939	713
Strip Products	106	103
Metform	84	76
Rakennustuoteryhmä	89	50
Konepajaryhmä	21	21
Fundia	186	214
Muut yksiköt	67	844
Yhteensä	1 492	2 021

ustuotannon 2,8 miljoonaa tonniin sekä Strip Productsin kylmävalssaustuotannon 1 250 000 tonniin nostavaa Rautaruukki 2000 -investointiohjelmaa jatkettiin suunnitelmien mukaisesti.

Raahe Steelin terässulatolla valmistuivat konvertterien panoskokoa nostavat investoinnit sekä uudenaikaisinta tekniikkaa edustava jatkuvalukone, joka korvaa kolme vanhaa jatkuvalukonetta. Valssaamalla valmistuivat kuumanauhavalssaalinjan kapasiteettia lisäävä uusi aihiokuumennusuuni sekä aihionkäsittelylaitteisto. Rautaruukki 2000 -ohjelmasta on vielä jäljellä kahden jatkuvalukoneen uudistaminen sekä nauhavalssaamoon liittyvät muutostyöt, jotka mahdollistavat maksimikelapainon nostamisen 20 tonnista 30 tonniin.

Hämeenlinnan tehtaalla jatkettiin kylmävalssaalinjan uudistamista. Investoinnit valmistuvat syksyllä 1998, jonka jälkeen tehdas kylmävalssauskapasiteetti nousee nykyisestä 930 000 tonnista 1 250 000 tonniin. Vuoden 1997 lopussa tehtiin päätös Hämeenlinnan tehdas muovipinnoituskapasiteetin li-

säämisestä 100 000 tonnista 150 000 tonniin. Investointi valmistuu vuonna 2000.

Vuoden 1998 alussa tehtiin päätös uuden 400 000 tonnin sinkityslinjan rakentamisesta Hämeenlinnan tehtaalle. Linja käynnistyy vuoden 2000 keväällä. Investoinnin rahoitusta keventää oleellisesti Bregal GmbH:n osakkeiden myynti. Uusi sinkityslinja mahdollistaa tuotevalikoiman laajentamisen ja pinnanlaadultaan erittäin vaativien tuotteiden valmistuksen. Rautaruukin sinkityskapasiteetti nousee 900 000 tonniin vuodessa.

Rakennustuoteryhmä laajensi liiketoimintaansa Keski- ja Itä-Euroopan uusissa markkinatalousmaissa. Puolassa ja Virossa olevien tehtaiden kapasiteettia lisättiin. Tshekin tasavallassa aloitti toimintansa yhteisyritys Rannila Velvary s.r.o. ja Slovakiaan perustettiin yhteisyritys Rannila Kosice s.r.o., joista Rautaruukki omistaa enemmistön. Rannila Kosice aloittaa toimintansa kevään 1998 aikana.

Fundiassa tehtiin päätökset Taalintehtaan lankavalssaamon kieppipainon nostami-

seen tähtäävistä investoinneista ja Smedjebackenin keskivalssaamon kehittämistä.

Virossa käynnistettiin koko Baltian aluetta palveleva teräspalvelukeskus Rautaruukki Eesti OÜ.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- ja kehitystoiminnan painopiste oli uusien tuotteiden ja prosessien kehittämisessä. Tavoitteena oli hyödyntää käynnissä olevan investointiohjelman tarjomat mahdollisuudet. Tuotekehitystoiminta sidottiin entistä enemmän asiakkaiden tarpeisiin tiivistämällä tutkimuksen ja markkinoinnin yhteistyötä.

Raahan terästehtaalla vähennettiin koksaaon energian käyttöä kehittämällä patterien ohjausta ja säätöä. Masuunien tehokkuutta parannettiin lisäämällä öljyinjektiota ja käyttämällä panosmateriaalina korkearautasinteriä.

Tuotekehityksessä panostettiin terästen mittatarkkuuden, pinnanlaadun ja ominaisuuksien tasalaatuisuuden kehittämiseen. Raahe Steel toi markkinoille karkaistut RAEX AR -teräkset, joilla on erinomainen kulumiskestävyys. Kattolevyjen uusi pinnoite Pural menestyi hyvin markkinoilla. PVC-pinnoitteiden säänkestävyyttä kehitettiin yhdessä maalitoimittajien kanssa. Putkituotannon kehitystyössä päähuomio oli putkien poikkileikkauksen säännöllisen muodon ja hyvien lujuusmuovattavuusominaisuuksi-

en saavuttamisessa. Fundiassa kehitystyö kohdistui mm. booriseosteisiin teräksiin ja jousiteräksiin. Rakennustuoteryhmä sai tuotantovaiheeseen kehittämänsä pientalojen kevytrunkojärjestelmän, joka perustuu teräksiseen termorankaan.

Rautaruukki-konserni käytti tutkimus- ja kehitystoimintaan yhteensä 97 miljoonaa markkaa (96) eli 0,7 prosenttia liikevaihdosta.

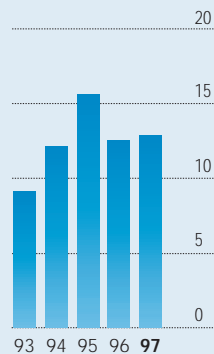
Ympäristönsuojelu

Raahan terästehtas sai ympäristöjärjestelmälleen sekä ISO 14001 -sertifioinnin että EMAS-hyväksynnän ensimmäisenä integroituna terästehtaan Euroopassa. Raahe Steelin ympäristöjärjestelmä käsittää koko terästehtaan kaikkine toimintoineen. Fundian terästehtas Mo i Ranassa sai ISO 14001 -sertifioinnin vuonna 1996. Tavoitteena on konsernin tärkeimpien toimipaikkojen ISO 14 001 -ympäristöstandardin mukainen sertifiointi vuoteen 2000 mennessä.

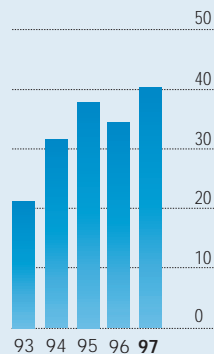
Raahan terästehtaan nauhavalssaamalla otettiin käyttöön uusi vedenkäsittelylaitos, joka alentaa öljykuormituksen puoleen vuoden 1995 tasosta. Terässulatolla valmistunut konverttereiden pölypäästöjen keräys- ja puhdistusjärjestelmä vähentää konverttereiden pölypäästöjä 80 prosenttia.

Fundian Mo i Ranan terästehtaan sulatolle asennettiin tehokkaampi pölynpoistojärjestelmä. Koverharin terästehtaalla aloitettiin auto-

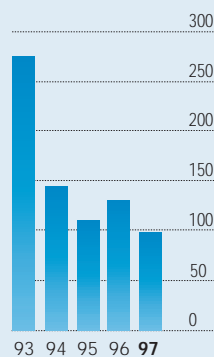
Sijoitetun pääoman tuotto, %

Omavaraisuusaste, %

Velkaantuneisuusaste, %

maattiseen pölynpoistoon liittyvä investointi.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli vuoden päättyessä 12 705 (12 410) ja emoyhtiön 6 501 (6 303). Konsernin palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 12 868 henkeä (12 812) ja emoyhtiön 6 658 henkeä (6 615). Henkilöstömäärän kasvu aiheutui pääasiassa Rakennustuoteryhmän toiminnan laajenemisesta. Vuoden 1998 tammikuussa tehtiin päätös Transtechin henkilömäärän merkittävästä supistamisesta.

Rautaruukki Oy:n voittopalkkiojärjestelmän mukaisesti maksetaan Rautaruukin henkilöstörahasto hr:lle 23 miljoonaa markkaa (16).

Näkymät vuodelle 1998

Suomen talouskasvun arvioidaan hidastuvan mutta jatkuvan silti hyvänä vuoden 1998 aikana. Muissa Euroo-

pan unionin maissa sekä Keski- ja Itä-Euroopan uusissa markkinatalousmaissa talouskasvun ennakoitaan jatkuvan jokseenkin samalla tasolla kuin vuonna 1997. Yhdysvaltain talouskasvun arvioidaan hieman hidastuvan. Kaakkois-Aasian maiden talouskasvun arvioidaan jatkuvan selvästi aiempia vuosia hitaampana.

Euroopassa terästuotteiden kysynnän arvioidaan jatkuvan hyvällä tasolla ja jatkojalostettujen terästuotteiden kysynnän edelleen kasvavan. Toisella vuosipuoliskolla Kaakkois-Aasian maiden talousvaikeudet saattavat aiheuttaa epätasapainoa Euroopan teräskaupassa. Rakentamisessa käytettävien terästuotteiden kysynnän arvioidaan jatkuvan hyvällä tasolla erityisesti Itämeren alueen uusissa markkinatalousmaissa. Yhdysvalloissa teräksen kysynnän odotetaan jatkuvan hyvänä, mutta Yhdysvaltojen oman ja tuontiteräksen tarjonnan odotetaan samanaikaisesti lisääntyvän.

Euroopassa terästuotteiden hintojen arvioidaan vahvistuvan vuoden 1998 aikana. Hintojen nousun arvioidaan painottuvan vuoden alkupuoliskolle. Yhdysvalloissa hintojen odotetaan hieman heikkenevän.

Vuonna 1998 Rautaruukki Steelin terästuotanto nousee 2,5 miljoonaa tonniin eli lähes 200 000 tonnia korkeammaksi kuin vuonna 1997. Suunniteltu valssaustuotteiden toimitusten kasvu painottuu kuumavalssattuihin keloihin ennen kuin jatkojalostuskapasiteettia nostavat investoinnit valmistuvat.

Konsernin vuoden 1998 liikevaihdoksi arvioidaan 16 miljardia markkaa. Kustannustason nousun odotetaan jatkuvan maltillisena. Rautaruukin koko vuoden tuloksen arvioidaan olevan vuoden 1997 tasolla. Tulosarviossa on ennakoitu toisen vuosipuoliskon epävarmuustekijöitä teräsmarkkinoilla.

KONSERNITULOSLASKELMA

Mmk	Viite	1.1.-31.12.1997		1.1.-31.12.1996	
			%		%
Liikevaihto	1)	13650	100,0	12834	100,0
Valmisteverastojen muutos		398	2,9	-287	-2,2
Valmistus omaan käyttöön		77	0,6	62	0,5
Liiketoiminnan muut tuotot		213	1,6	257	2,0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		103	0,8	40	0,3
Kulut					
Myyntirahdit ja muut myyntiin liittyvät kulut		970		896	
Aineet tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		6715		5592	
Varastojen muutos		19		82	
Ulkopuolisten palvelut		738		703	
Palkat	2)	2234		2148	
Henkilösivukulut	2)	588		587	
Vuokrat		214		212	
Muut kulut		818	12295 90,1	750	10970 85,5
Poistot	3)	797	5,8	765	6,0
Liikevoitto		1349	9,9	1171	9,1
Rahoitustuotot ja -kulut	4)				
Korkotuotot		9		33	
Muut rahoitustuotot ja -kulut		9		-10	
Kurssierot		-10		-3	
Korkokulut		-352	-345 -2,5	-475	-456 -3,6
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja		1004	7,4	715	5,6
Satunnaiset tuotot ja kulut	5)				
Satunnaiset tuotot		0		0	
Satunnaiset kulut		0	0 0,0	0	0 0,0
Voitto ennen varauksia ja veroja		1004	7,4	715	5,6
Poistoeron muutos		-604	-4,4	-466	-3,6
Vapaaehtoisten varausten muutos		204	1,5	66	0,5
Välittömät verot					
Tilikauden verot		-123		-83	
Aikaisempien tilikausien verot		-12		-39	
Laskennallisen verovelan muutos		-10	-144 -1,1	6	-116 -0,9
Voitto ennen vähemmistöosuutta		459	3,4	199	1,5
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		2	0,0	0	0,0
Konsernin tilikauden voitto		461	3,4	199	1,5

KONSERNITASE

18

Rautaruukki 1997

Mmk	Viite	31.12.1997	%	31.12.1996	%
VASTAAVAA					
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	7-11)				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		23		21	
Liikearvot		287		352	
Muut pitkävaikutteiset menot		105	416	57	431
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		139		140	
Rakennukset ja rakennelmat		2028		1928	
Koneet ja kalusto		4994		4309	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		366	7527	505	6881
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Osakkuusyrittösosakkeet ja -osuudet		281		563	
Muut osakkeet ja osuudet		313		82	
Korolliset pitkäaikaiset lainasaamiset		42		34	
Korottomat pitkäaikaiset lainasaamiset		46	682	24	702
			8624 61,6		8014 63,0
Arvostuserät	12)				
Eläkevastuut		117		141	
Muut arvostuserät		22	139 1,0	27	168 1,3
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	13)				
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		815		778	
Valmisteet		1704		1327	
Ennakkomaksut		22	2540 18,1	4	2109 16,6
Saamiset	14)				
Myyntisaamiset		1974		1770	
Korolliset laina- ja muut saamiset		9		3	
Siirtosaamiset		187		135	
Muut lyhytaikaiset saamiset		113	2283 16,3	102	2010 15,8
Rahoitusomaisuusarvopaperit			0 0,0		138 1,1
Rahat ja pankkisaamiset			419 3,0		282 2,2
			5242 37,4		4540 35,7
			14006 100,0		12722 100,0

Mmk	Viite	31.12.1997		31.12.1996	
			%		%
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	16)				
Sidottu oma pääoma					
Osakepääoma		1332		1202	
Vararahasto		1186		782	
Arvonkorotusrahasto		195		195	
Muuntoero		-13	2700	-22	2157
Vapaa oma pääoma					
Tulos edellisiltä tilikausilta		542		575	
Tilikauden tulos		461		199	
Muu vapaa oma pääoma		2	1005	-50	723
			3705 26,5		2880 22,6
Vähemmistöosuus			9 0,1		2 0,0
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	17)				
Kertynyt poistoero		1840		1236	
Vapaaehtoiset varaukset		0	1840 13,1	204	1440 11,3
Pakolliset varaukset	6)				
Kattamaton eläkevastuu		117		141	
Muut pakolliset varaukset		24	141 1,0	14	155 1,2
Vieras pääoma	18)				
Pitkäaikainen					
Korollinen					
Joukkovelkakirjalainat		407		349	
Lainat rahoituslaitoksilta		4011		4536	
Eläkelainat		550		180	
Saadut ennakot		1		0	
Muut pitkäaikaiset velat		73	5041	25	5090
Koroton					
Eläkelainat		79		203	
Laskennallinen verovelka		62		52	
Muut pitkäaikaiset velat		21	162	0	256
Lyhytaikainen					
Korollinen					
Lainat rahoituslaitoksilta		613		722	
Eläkelainat		31		0	
Muut lyhytaikaiset velat		180	824	234	956
Koroton					
Saadut ennakot		190		148	
Ostovelat		1133		861	
Siirtovelat		844		856	
Muut lyhytaikaiset velat		117	2284	80	1944
			8310 59,3		8246 64,8
			14006 100,0		12722 100,0

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Mmk	31.12.1997	31.12.1996
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Liiketulos	1 349	1 171
Poistot	797	765
Osakkuusyhtiöiden tulokset	-103	-40
Rahoitustuotot ja -kulut	-306	-487
Satunnaiset erät ja käyttöomaisuuden myynti- voittojen ja -tappioiden oikaisut	-175	-156
Verot	-110	-71
	1 452	1 182
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	-431	-644
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-272	-518
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	305	457
	-398	-705
Liiketoiminnan kassavirta	1 054	477
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit, brutto	-1 492	-2 021
Käyttöomaisuuden vähennys ja myyntivoitot	409	508
Maksamattomat investoinnit	-100	100
	-1 183	-1 413
Kassavirta ennen rahoitusta	-129	-936
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-16	-1
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-182	1 451
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-32	-355
Osingonjako	-180	-204
Osakeanti	534	
Muut rahoituserät	5	3
Ostetun yrityksen alkukassa		-99
	129	795
Likvidien varojen muutos	-1	-141

Rahoituslaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseesta ja tuloslaskelmasta mm. myytyjen ja hankittujen tytäryhtiöiden sekä valuuttakurssimuutosten johdosta.

RAUTARUUKKI OY:N TULOSLASKELMA

Mmk	Viite	1.1.-31.12.1997		1.1.-31.12.1996	
			%		%
Liikevaihto	1)	6714	100,0	6715	100,0
Valmisteverastojen muutos		150	2,2	-120	-1,8
Valmistus omaan käyttöön		65	1,0	55	0,8
Liiketoiminnan muut tuotot		63	0,9	155	2,3
Kulut					
Myyntirahdit ja muut myyntiin liittyvät kulut		512		537	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		3179		2760	
Varastojen muutos		-45		87	
Ulkopuolisten palvelut		289		267	
Palkat	2)	1179		1128	
Henkilösivukulut	2)	287		297	
Vuokrat		16		21	
Muut kulut		162	5580 83,1	178	5276 78,6
Poistot	3)	509	7,6	495	7,4
Liikevoitto		903	13,4	1033	15,4
Rahoitustuotot ja -kulut	4)				
Korkotuotot		137		129	
Muut rahoitustuotot ja -kulut		21		4	
Kurssierot		-18		-10	
Korkokulut		-339		-387	
Poistot sijoituksista		14	-185 -2,8	-176	-440 -6,6
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja		718	10,7	593	8,8
Satunnaiset tuotot ja kulut	5)				
Saadut konserniavustukset		75		52	
Satunnaiset kulut		-7	68 1,0	-7	45 0,7
Voitto ennen varauksia ja veroja		786	11,7	638	9,5
Poistoeron muutos		-612	-9,1	-463	-6,9
Vapaaehtoisten varausten muutos		190	2,8	66	1,0
Välittömät verot					
Tilikauden verot		-104		-70	
Aikaisempien tilikausien verot		-10	-114	2	-68
Tilikauden tulos		250	3,7	172	2,6

RAUTARUUKKI OY:N TASE

22

Rautaruukki 1997

Mmk	Viite	31.12.1997		31.12.1996	
			%		%
VASTAAVAA					
Käyttöomaisuus ja					
muut pitkäaikaiset sijoitukset	7-11)				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		15		16	
Liikearvot		179		217	
Muut pitkävaikutteiset menot		95	289	47	279
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		38		37	
Rakennukset ja rakennelmat		1366		1299	
Koneet ja kalusto		3738		3105	
Muut aineelliset hyödykkeet		1		1	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		250	5393	443	4885
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Tytäryritysosakkeet ja -osuudet		991		946	
Osakkuusyrittösakkeet ja -osuudet		154		453	
Muut osakkeet ja osuudet		267		31	
Korolliset pitkäaikaiset lainasaamiset		1958		2185	
Korottomat pitkäaikaiset lainasaamiset		218	3588	212	3827
			9269 73,4		8991 76,5
Arvostuserät					
	12)				
Eläkevastuut		111		111	
Muut arvostuserät		18	128 1,0	22	133 1,1
Vaihto- ja rahoitusomaisuus					
	13)				
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		433		388	
Valmisteet		657		490	
Muu vaihto-omaisuus		0		17	
Ennakkomaksut		4	1094 8,7	0	894 7,6
Saamiset					
	14)				
Myyntisaamiset		1068		998	
Korolliset laina- ja muut saamiset		307		357	
Siirtosaamiset		237		141	
Muut lyhytaikaiset saamiset		4	1615 12,8	3	1499 12,7
Rahoitusomaisuusarvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset			0 0,0		138 1,2
			517 4,1		104 0,9
			3227 25,6		2635 22,4
			12624 100,0		11759 100,0

Mmk	Viite	31.12.1997			31.12.1996		
			%			%	
VASTATTAVAA							
Oma pääoma	16)						
Sidottu oma pääoma							
Osakepääoma		1332		1202			
Vararahasto		1186		782			
Arvonkorotusrahasto		195	2713	195	2180		
Vapaa oma pääoma							
Tulos edellisiltä tilikausilta		880		888			
Tilikauden tulos		250	1129	172	1060		
			3843 30,4		3240 27,6		
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	17)						
Kertynyt poistoero		1836		1224			
Vapaaehtoiset varaukset		0	1836 14,5	190	1414 12,0		
Pakolliset varaukset	6)						
Kattamaton eläkevastuu		111		111			
Muut pakolliset varaukset		7	118 0,9	1	112 1,0		
Vieras pääoma	18)						
Pitkäaikainen							
Korollinen							
Joukkovelkakirjalainat		407		348			
Vaihtovelkakirjat		1		1			
Lainat rahoituslaitoksilta		3950		4442			
Eläkelainat		404		60			
Muut pitkäaikaiset velat		0	4762	0	4851		
Koroton							
Eläkelainat		18	18	144	144		
Lyhytaikainen							
Korollinen							
Lainat rahoituslaitoksilta		550		654			
Eläkelainat		31					
Muut lyhytaikaiset velat		167	747	286	940		
Koroton							
Saadut ennakot		170		136			
Ostovelat		508		320			
Siirtovelat		614		602			
Muut lyhytaikaiset velat		8	1300	1	1059		
			6828 54,1		6994 59,5		
			12624 100,0		11759 100,0		

RAUTARUUKKI OY:N RAHOITUSLASKELMA

Mmk	31.12.1997	31.12.1996
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Liiketulos	903	1 033
Poistot	509	495
Rahoitustuotot ja -kulut	-146	-471
Satunnaiset erät ja käyttöomaisuuden myynti- voittojen ja -tappioiden oikaisut	11	111
Verot	-80	-65
	1 197	1 104
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	-199	178
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-117	-30
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	207	-97
	-109	51
Liiketoiminnan kassavirta	1 088	1 155
Investoinnit		
Käyttöomaisuuden muutos, netto	-937	-368
Maksamattomat investoinnit	-100	100
	-1 037	-268
Kassavirta ennen rahoitusta	51	886
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten muutos	217	-1 712
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-253	1 363
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-93	-520
Osakeanti	534	
Osingonjako	-180	-204
	224	-1 074
Likvidien varojen muutos	275	-187

LASKENTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Rautaruukki Oy:n tilinpäätöksen lisäksi niiden yhtiöiden tilinpäätökset, joista emoyhtiö omistaa joko suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta yli 50 prosenttia osakkeiden tai osuuksien tuomasta äänivallasta.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin (omistusosuus 20–50 %) on vuodesta 1994 alkaen sisällytetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksesta on esitetty tuloslaskelmassa omalla rivillään.

Konsernitilinpäätökseen ei ole sisällytetty sellaisia tytär- tai osakkuusyhtiöinä toimivia kiinteistö- tai asuntoyhtiöitä eikä lepäviä yhtiöitä, joiden merkitys on vähäinen.

Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta alkaen ja tilikauden aikana myydyt yhtiöt myyntihetkeen saakka. Samoja periaatteita on sovellettu, kun konserniyhtiöitä on tilikauden aikana sulautettu tai lopetettu.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Keskinäisen osakeomistuksen vähentämisessä on käytetty hankintamenomenetelmää. Jos tytäryhtiön käyttömousuuden käypä arvo ylittää sen kirjanpitoarvon, konserniaktiivaa on kohdistettu tytäryhtiön käyttömousuuserille. Tämä kohdistettu osa poistetaan a.o. käyttömousuushyödykkeen poistosuunnitelman mukaisesti. Loppuosa konserniaktiivasta on käsitelty tytär- tai osakkuusyhtiön liikearvona, joka poistetaan tasapoistona vaikutusaikanaan, joka on korkeintaan 10 vuotta. Samoja kohdistamisperiaatteita noudatetaan myös, mikäli hankintamenolaskelman mukainen erotus on negatiivinen. Tällöin se osa, jonka katsotaan kohdistuvan käyttömousuuteen, vähennetään käyttömousuuden arvosta ja tuloutetaan pienentämällä a.o. käyttömousuuden poistoa.

Osakkuusyhtiöiden liikearvot sisältyvät taseessa osakkuusyhtiöiden arvoon ja niiden poistot on vähennetty tuloslaskelmassa osakkuusyhtiöiden tuloksesta. Suomalaisessa tilinpäätöksessä osakkuusyhtiöiden liikearvojen poistot on aloitettu vuonna 1994 siten, että poistoaika ei hankintahetkestä laskettuna ylitä 10 vuotta.

Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot on eliminoitu konsernitilinpäätöksestä.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta, vapaaehtoisista varauksista sekä tuloksesta ja esitetty erillisinä erinä konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaan valuuttamääräiset erät on kirjattu tapahtumapäivän kurssilla. Tilikauden lopussa tase-erät on arvostettu Suomen Pankin tilinpäätöspäivän kurssiin. Tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssierot on käsitelty liikevaihdon ja ostojen oikaisuerinä. Rahoitukseen liittyvät kurssierot on esitetty tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Avoimet valuuttatermiini- ja valuutanvaihtosopimukset on arvostettu Suomen Pankin tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot

sisältyvät tuloslaskelmassa rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Termiiniosimusten korkoero on jaksotettu korkokuluksi sopimusten juoksuajan mukaisesti. Valuuttavaihtosopimusten preemiot on kirjattu ennakkomaksusaamisiin tai velkoihin. Tilikauden lopussa avoimet valuuttavaihtosopimukset on arvostettu markkina-arvoon. Optioiden tulokset mukaan lukien erääntyneiden optioiden preemiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Yksilöityjen valuuttamääräisten osto- ja myyntisitoumusten suojaamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan liikevaihdon ja ostojen oikaisuna suojauksen erääntyessä.

Rautaruukki on suojannut pitkäaikaisiin toimitussopimuksiin perustuvia Yhdysvaltain dollarimääräisiä ostoja valuuttatermiineillä. Muista suojaustoimenpiteistä poiketen näistä aiheutuvat kurssi- ja korkoerot kirjataan tulosvaikutteisesti kyseisen ostopahtuman suojauksen erääntyessä.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten yhtiöiden tase-erät on muutettu Suomen markkoiksi Suomen Pankin tilinpäätöspäivän kurssiin. Ulkomaisten yhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu markkoiksi tilikauden keskikurssia käyttäen. Oman pääoman muuntoerot sisältyvät omaan pääomaan siten, että hankintahetken sidotun oman pääoman muuntoerot on sidotussa ja vapaan oman pääoman muuntoerot vapaassa omassa pääomassa. Ulkomaisten yhtiöiden omien pääomien suojaamisesta aiheutuneet kurssierot on kirjattu konsernitaseessa vapaan pääoman muuntoeroja vastaan. Muuntoero, joka syntyy tuloslaskelman ja taseen kääntämisestä eri kurssilla, esitetään vapaassa omassa pääomassa.

Muut johdannaisopimukset

Konsernin pitkäaikaisten korollisten saamisten ja velkojen suojaamiseen käytettyjä koronvaihtosopimuksia ei arvosteta tilinpäätöksessä. Koronvaihtosopimusten mukaiset korot on jaksotettu sopimusajalle ja kirjattu nettomääräisenä korkotuottojen tai -velkojen oikaisuksi riippuen siitä, onko sopimus tehty saamisten tai velkojen suojaamiseksi. Yksilöityjen rahoitusomaisuusarvopapereita suojaavien koronvaihtosopimusten arvomuutoksena on otettu huomioon määrä, joka vastaa arvopapereista kirjattua vastakkaismerkistä muutosta.

Lyhytaikaisten sijoitusten ja velkojen suojaamiseen käytettyjen korkotermiinien, -optioiden ja -futuuriin tulokset jaksotetaan sopimuksen voimassaoloajalle. Optioiden preemiot kirjataan taseen ennakkomaksusaamisiin tai -velkoihin ja jaksotetaan option voimassaoloajalle. Avoimia korkotermiini-, optio- ja futuurisopimuksia ei arvosteta tilinpäätöksessä.

Eläkekulut ja eläkevastuun kattaminen

Konserniyhtiöissä sovelletaan erilaisia eläkejärjestelmiä kussakin maassa sovellettujen paikallisten olosuhteiden ja käytännön mukaisesti. Eläkekulut lasketaan ajan kulumisen perusteella ja kirjataan tuloslaskelmaan. Eläkkeet on yleensä järjestetty eläkevakuutusyhtiöiden tai eläkesäätiöiden kautta.

Aikaisempina vuosina syntynyt kattamaton eläkevastuu esitetään arvostuserissä ja pakollisissa varauksissa. Korottomat eläkelainat sisältävät tuloslaskelman kautta kuluksi kirjattun osuuden eläkevastuusta siltä osin kun sitä ei ole katettu eläkesäätiöille. Vuonna 1996 muuttui eräiden eläkkeiden laskentatapa. Laskentatavan muutoksesta aiheutuva eläkevastuun pieneminen oli 44 miljoonaa markkaa, jolla määrällä pien-

nettiin taseessa olevia arvostuseriä sekä pakollisiin varauksiin sisältyvää kattamatonta eläkevastuuta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen jälleenhankintahinnan tai myyntihinnan määräisenä. Kustannukset on määritelty FIFO-periaatteella.

Vaihto-omaisuuteen on aktivoitu välittömien hankintamenojen lisäksi myös hankinnan ja valmistuksen välilliset menot.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuuden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuunottamatta eräiden maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia. Kuluvasta käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöikään.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa joko liiketulokseen tai satunnaisiin eriin tapahtumien luonteesta riippuen.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät poikkeuksellisia ja merkitykseltään olennaisia liiketapahtumia. Emoyhtiön satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät myös konserniavustukset.

Verot

Konsernitilinpäätös sisältää välittömät verot, jotka perustuvat konserniyhtiöiden tilikauden verotettaviin tuloksiin ja ne on laskettu paikallisen verolainsäädännön mukaan.

Lykätty verovelka on huomioitu siltä osin, kun voidaan olettaa, että vapaaehtoisia varauksia tai poistoeroa joudutaan purkamaan verovaikutteisesti.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kirjataan sen vuoden kuluksi, jolloin ne syntyvät.

Liitetieto-osuudessa esitettävät yksittäiset luvut ja loppusummat on pyöristetty täysiksi miljooniksi tarkemmista luvuista, joten laskemalla ne eivät aina täsmää.

1. Ulkoinen liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain

Liikevaihto on laskettu vähentämällä tuotteiden ja palveluiden myyntituotoista arvonlisäverot ja alennukset.

	Konserni				Rautaruukki Oy			
	1997 Mmk	1997 %	1996 Mmk	1996 %	1997 Mmk	1997 %	1996 Mmk	1996 %
Liikevaihto toimialoittain								
Raahe Steel	2 594	19,0	2 590	20,2	2 615	39,0	2 652	39,5
Strip Products	1 937	14,2	2 186	17,0	2 588	38,5	2 535	37,8
Metform	1 963	14,4	1 919	15,0	1 114	16,6	1 041	15,5
Rakennustuoteryhmä	1 272	9,3	1 114	8,7	111	1,6	105	1,6
Konepajaryhmä	342	2,5	465	3,6	286	4,3	379	5,6
Fundia	4 091	30,0	3 807	29,7				
Muut yksiköt	1 451	10,6	753	5,9	0	0,0	1	0,0
	13 650	100,0	12 834	100,0	6 714	100,0	6 715	100,0
Liikevaihto markkina-alueittain								
Suomi	3 726	27,3	3 117	24,3	2 668	39,7	2 407	35,8
Muut EU-maat	7 020	51,4	6 884	53,6	3 098	46,1	3 202	47,7
Muu Eurooppa	2 229	16,3	1 943	15,1	699	10,4	624	9,3
Muut maat	676	4,9	891	6,9	249	3,7	482	7,2
Ulkoinen liikevaihto yhteensä, josta	13 650	100,0	12 834	100,0	6 714	100,0	6 715	100,0
- Vienti Suomesta	4 232	31,0	4 663	36,3	4 046	60,3	4 308	64,2
- Ulkomaantoiminta	5 842	42,8	5 217	40,7				

2. Palkat ja muut henkilöstökulut

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Palkat ja luontoisedut				
Hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajien palkat, palkkiot sekä luontoisedut *)	36	34	6	7
Muut palkat ja luontoisedut	2211	2125	1177	1125
	2247	2159	1183	1131
Sisältää luontoisetuja	13	12	4	3
Palkat ja palkkiot tuloslaskelmassa *)	2234	2148	1179	1128
Sisältää johdon tulospalkkioita			0,3	1,0

Henkilösivukulut

Eläkevakuutusmaksut ja eläkkeet	272	271	128	157
Muut henkilösivukulut	316	317	159	140
	588	587	287	297

3. Poistot ja poistoeron muutos

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat käyttöomaisuuden alkuperäiseen hankintamenuun ja arvioituun taloudelliseen käyttöikään, joka on rakennuksilla ja rakennelmilla 10–40 vuotta, prosessikoneilla ja -laitteilla sekä aluksilla 20 vuotta, atk-laitteilla ja ohjelmistoilla 5 vuotta sekä muilla koneilla ja kalustolla 5–10 vuotta.

Aineettomiin oikeuksiin kirjatut lisenssimaksut, muut pitkävaikutteiset menot sekä liikearvot poistetaan 5–10 vuoden tasapoistoin vaikutusaikanaan.

Poistot on laskettu kohteen käyttöönottoa seuraavan kuukauden alusta lukien.

Rautaruukki Oy:n suunnitelman mukaiset poistot ja poistoeron muutos taseriveittäin

	Kertynyt poistoero	Suunnitelman mukaiset poistot		Poisto-eron muutos	Kertynyt poistoero
		1997	1997		
	1.1.97	1997	1997		31.12.97
Aineettomat oikeudet	0	2	2	0	0
Liikearvo	0	39	39	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	9	15	23	8	17
Rakennukset ja rakennelmat	456	55	148	92	548
Koneet ja kalusto	759	398	911	512	1 271
Yhteensä	1 224	509	1 121	613	1 836

Rautaruukki-konsernin suunnitelman mukaiset poistot ja poistoeron muutos taseriveittäin

	Kertynyt poistoero	Suunnitelman mukaiset poistot		Poisto-eron muutos	Kertynyt poistoero
		1997	1997		
	1.1.97	1997	1997		31.12.96
Liikearvo	0	67	67	0	0
Muut aineettomat hyödykkeet	9	22	26	4	13
Rakennukset ja rakennelmat	457	99	197	98	555
Koneet ja kalusto	770	610	1 111	501	1 272
Yhteensä	1 236	797	1 401	604	1 840

Ulkomaisten tytäryhtiöiden osalta suunnitelman mukaisina poistoina on käytetty kyseisen maan kirjanpitotavan mukaan laskettuja poistoja, jotka eivät olennaisesti poikkea emoyhtiön soveltamista poistoperiaatteista.

4. Rahoitustuotot ja -kulut

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Korkotuotot				
Pitkäaikaisista sijoituksista	1	4	99	101
Lyhytaikaisista sijoituksista	8	29	38	28
	9	33	137	129
Muut rahoitustuotot ja -kulut				
Sijoitusten arvonmuutokset	0	0	14	-176
Osinkotuotot	23	4	32	17
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-14	-14	-11	-13
	9	-10	35	-172
Kurssierot	-10	-1	-18	-10
Korkokulut	-352	-475	-339	-387
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-345	-454	-185	-440

Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut

Mmk	Rautaruukki Oy	
	1997	1996
Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot		
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	110	99
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	28	18
	138	117
Konserniyhtiöille suoritetut rahoituskulut		
Korkokulut	6	7
	6	7

5. Satunnaiset tuotot ja kulut

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Satunnaiset tuotot				
Konserniavustukset			75	52
Satunnaiset kulut				
Fuusiotappiot				-7
Konserniavustukset			-7	
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä			68	45

6. Pakolliset varaukset

Eläkevastuista se osa, jota ei ole kirjattu kuluksi, esitetään pakollisissa varauksissa ja taseen vastaavaa-puolella arvostuserissä. Pakolliset varaukset sisältävät myös takuu-, saneeraus- yms. varauksia, jotka ovat varautumista tuleviin menetyksiin.

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Eläkevastuut 1.1.	141	169	111	155
Muutos	-24	-28		-44
	117	141	111	111
Muut pakolliset varaukset 1.1.	14	15	1	0
Muutos	10	-1	6	1
	24	14	7	1

7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1. on laskettu 31.12.1997 valuuttakursseilla. Aiemmin perustamis- ja järjestelymenoina esitetyt erät, jotka sisältävät yleiskuluja, on siirretty luonteensa mukaisesti muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	56	46	41	40
Lisäykset 1.1.-31.12.	6	4	1	2
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	6	-7	5	0
Hankintameno 31.12.	57	56	38	41
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	35	27	25	23
Vähennysten ja oikaisujen kertyneet sumu-poistot 1.1.-31.12.	4	-5	4	0
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	3	4	2	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	23	21	15	16

Liikearvot

Jäännösarvo 1.1.	353	278	217	256
Lisäykset 1.1.-31.12.		136		
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	-1			
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	67	62	39	39
Kirjanpitoarvo 31.12.	287	352	179	217

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	199	180	180	171
Lisäykset 1.1.-31.12.	66	18	64	9
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	0	-1		
Hankintameno 31.12.	265	199	244	180
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	143	122	134	117
Vähennysten ja oikaisujen kertyneet sumu-poistot 1.1.-31.12.	0	-2		
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	18	18	15	17
Kirjanpitoarvo 31.12.	105	57	95	47

Aineelliset hyödykkeet

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Maa- ja vesialueet				
Jäännösarvo 1.1.	140	132	37	35
Lisäykset 1.1.-31.12.	7	46	1	3
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	8	38		
Jäännösarvo 31.12.	139	140	38	37

Maa-alueiden hankintameno

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
sisältyvät arvonorotukset				
Arvonorotukset 1.1.	14	14	14	14
Lisäys 1.1.-31.12.				
Vähennys 1.1.-31.12.				
Arvonorotukset 31.12.	14	14	14	14

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	2 956	2 624	2 112	2 033
Lisäykset 1.1.-31.12.	208	389	127	91
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	20	68	2	12
Hankintameno 31.12.	3 144	2 945	2 237	2 112
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	1 017	948	812	764
Vähennysten ja oikaisujen kertyneet sumu-poistot 1.1.-31.12.	0	19	-3	1
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	99	89	55	49
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 028	1 928	1 366	1 299

Rakennusten hankintameno

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
sisältyvät arvonorotukset				
Arvonorotukset 1.1.	181	181	181	181
Lisäys 1.1.-31.12.				
Vähennys 1.1.-31.12.				
Arvonorotukset 31.12.	181	181	181	181

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	8 681	7 354	6 738	6 410
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 335	1 748	1 062	596
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	215	449	115	269
Hankintameno 31.12.	9 801	8 652	7 685	6 738
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	4 307	3 996	3 632	3 421
Vähennysten ja oikaisujen kertyneet sumu-poistot 1.1.-31.12.	112	244	84	177
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	612	590	398	388
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 994	4 309	3 738	3 105

Koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.			3 504	2 935
--	--	--	-------	-------

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	505	254	443	228
Muutokset tilikauden aikana	-139	251	-193	216
Kirjanpitoarvo 31.12.	366	505	250	443

8. Käyttöomaisuuden verotusarvot

Kiinteän omaisuuden ja osakkeiden verotusarvot on ilmoitettu viimeisen vahvistetun verotusarvon mukaisesti. Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytössä, on esitetty kirjanpitoarvo.

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Maa- ja vesialueet	103	91	49	47
Rakennukset ja rakennelmat	1 109	1 114	619	645
Osakkeet ja osuudet	1 133	1 121	1 129	1 114

10. Käyttöomaisuus ja muut pitkävaikutteiset sijoitukset, yhteenveto

Konserni	Aineettomat hyödykkeet*	Aineelliset hyödykkeet	Osakkeet ja osuudet*	Lainasaamiset*	Yhteensä
Hankintameno/kirjanpitoarvo 1.1.97 *)	430	12 282	644	58	13 415
Lisäykset 1.1.-31.12.97	73	1 411	8		1 492
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	-4	-244			-248
Lainasaamisten ja osakkeiden muutos			-59	30	-28
Hankintameno 31.12.97	499	13 450	593	88	14 631
Kertyneet sumu-poistot 1.1.97		5 324			5 324
Vähennysten ja oikaisujen kertyneet sumu-poistot 1.1.-31.12.	4	112			116
Sumu-poistot 1.1.-31.12.97	88	711			799
Kirjanpitoarvo 31.12.97	416	7 527	593	88	8 624

Tuloslaskelmassa poistot on laskettu tilikauden keskikurssilla.

9. Pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja lainasaamiset

Pitkäaikaisiin lainasaamisiin on sisällytetty lainat, jotka erään-tyvät maksettavaksi vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluessa. Valuuttamääräiset lainasaamiset on arvostettu tilinpäätösperi-aatteissa selostetulla tavalla.

Mmk	Rautaruukki Oy	
	1997	1996
Konserniyhtykset		
Osakkeet	975	946
Lainasaamiset	2 121	2 358
Yhteensä	3 096	3 304
Osakkuusyhtykset		
Osakkeet	154	453
Lainasaamiset sisältävät oman pääoman ehtoisia lainoja		
Tytäryhtiöille	52	67
Osakkuusyhtiöille	0	0
Muulle yhtiöille	1	1
	53	68

Pitkäaikaiset saamiset yhtiön hallituksen jäseniltä 0

Rautaruukki Oy:n omistamien julkisesti noteerattujen osakkei-den kirjanpitoarvo oli tilinpäätöstä laadittaessa osakkuusyhtiöillä 6 miljoonaa ja muilla osakkeilla 9 miljoonaa markkaa matalam-pi kuin vastaava markkina-arvo.

Rautaruukki Oy Mmk	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Osakkeet ja osuudet	Laina- saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.97	620	9330	1430	2396	13776
Lisäykset 1.1.-31.12.97	65	997	38	-220	880
Vähennykset ja oikaisut 1.1.-31.12.	5	117	57		178
Hankintameno 31.12.97	681	10210	1411	2176	14478
Kertyneet sumu-poistot 1.1.97	341	4445			4786
Vähennysten ja oikaisujen kertyneet sumu-poistot 1.1.-31.12.	4	81			84
Sumu-poistot 1.1.-31.12.97	55	454			509
Kirjanpitoarvo 31.12.97	289	5392	1411	2176	9268
Kirjanpitoarvo 31.12.96	279	4885	1430	2396	8991

11. Osakkeet ja osuudet 31.12.1997

Viralliseen tilinpäätökseen sisältyvät myös tiedot tytär- ja osakkuusyhtiöiden tuloksesta ja omasta pääomasta

Mmk	Kotimaa	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin osuus		Nimellisarvo		Osakkeiden kirjanpitoarvot	
			osakepääomasta	äänivallasta	valuutta	1000yks.	Rautaruukki Oy:n omistamat	muiden konserni- yhtiöiden omistamat
Rautaruukki Oy:n tytäryhtiöt:								
August Lindberg Oy	FI	5	100,0	100,0	FIM	250	3 662	
Carl Christensen og Brødre AS	NO	66	100,0	100,0	NOK	2310	122 922	
DCA-instruments Oy	FI	990	97,2	71,0	FIM	990	990	
Etnarör Ab	FI	100	100,0	100,0	FIM	1	1	
Kyrön Konepaja Oy	FI	10000	100,0	100,0	FIM	100	3 893	
Oy JIT-Trans Ltd	FI	150	100,0	100,0	FIM	1500	5 500	
Keskometalli Oy	FI	6000	100,0	100,0	FIM	60000	242 316	
Kiinteistö Oy Dental-talo	FI	26	65,0	65,0	FIM	13	0	
Kiinteistö Oy Myllynummentie 17	FI	100	100,0	100,0	FIM	15	81	
Kiinteistö Oy VM-Hallit	FI	1580	100,0	100,0	FIM	158	1 356	
Polarplan Oy	FI	100	100,0	100,0	FIM	200	1 105	
Polartherm Oy	FI	3100	100,0	100,0	FIM	3100	7 852	
Presteel Oy	FI	2365	55,0	55,0	FIM	2365	12 653	
Rannila Kosice s.r.o.	SK		51,0	51,0	SKK	139630	21 768	
Rannila Steel Oy	FI	1500	100,0	100,0	FIM	15000	100 000	
Rautaruukki Holding AB	SE	570000	100,0	100,0	SEK	57000	188 371	
Rautaruukki Holding B.V.	NL		100,0	100,0	NLG	40	85	
Rautaruukki Holding Danmark A/S	DK	1000	100,0	100,0	DKK	4000	13 733	
Rautaruukki Holding GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	4050	228 618	
Rautaruukki (Norge) A/S	NO	200	100,0	100,0	NOK	200	260	
Rautaruukki Polska Sp.zo.o.	PL		100,0	100,0	PLN	2317	5 661	
Rautaruukki (S.E.A.) Pte Ltd	SG	100000	100,0	100,0	SGD	100	383	
Rautaruukki (UK) Ltd.	GB	10000	100,0	100,0	GBP	10	81	
Rautaruukki USA Inc.	US	200	100,0	100,0	USD	0,2	5 919	
SKJ-yhtiöt Oy	FI	1000	100,0	100,0	FIM	500	836	49
Star Tubes (UK) Ltd.	GB	2800000	100,0	100,0	GBP	2800	19 555	168
Steel Building Systems Oy	FI	1520	76,0	76,0	FIM	91	91	
							987 693	217
Konsernitilinpäätöksestä eliminoimattomat tytäryhtiöt:								
Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöitä 12 kpl							3 335	
Muut Rautaruukki-konsernin tytäryhtiöt (eivät toimivia) 7 kpl			100,0	100,0		120	108	18
Eliminoimattomat tytäryhtiöt yhteensä							3 443	18
							991 137	235

Mmk	Kotimaa	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin osuus		Nimellisarvo		Osakkeiden kirjanpitoarvot	
			osakepääomasta	äänivallasta	valuutta	1000yks.	Rautaruukki Oy:n omistamat	muiden konserni-yhtiöiden omistamat
A/S Carl Christensen og Brødre:n tytäryhtiö:								
CCB Stål AS	NO	600	100,0	100,0	NOK	600		9 338
DCA-Instruments Oy:n tytäryhtiö:								
Nordic Instruments Inc.	US	10000	100,0	100,0	USD	10		41
Keskometalli Oy:n tytäryhtiöt:								
Rautaruukki Eesti OÜ	EE	1	100,0	100,0	EEK	270		238
Rautaruukki Metalcentrs SIA	LV	35	100,0	100,0	LVL	35		312
Rautaruukki Metalu Centras	LT		100,0	100,0	LTL	50		64
								614
Rannila Steel Oy:n tytäryhtiöt:								
Alamenti Oy	FI	100	100,0	100,0	FIM	100		468
ZAO Rannila Steel Rossija	RU	48100	100,0	100,0	RUR	48100		144
ZAO Rannila Taldom	RU	27360	95,0	95,0	RUR	2736000		3 893
AS Rannila Profiil	EE	1500	100,0	100,0	EEK	4395		2 015
Rannila Steel Latvia S.I.A	LV	110	100,0	100,0	LVL	11		110
Rannila Steel Vilnius U.A.B	LT	30	100,0	100,0	LTL	30		35
Rannila Velvary s.r.o.	CZ		65,0	65,0	CZK	6500		1 019
ZAT Rannila Kiev	BY	100	100,0	100,0	BYB	40		116
ZAT Rannila Minsk	UA	520	100,0	100,0	UAK	520000		106
ZAO Rannila Marketing	RU	50	100,0	100,0	RUR	50000		44
								7 951
Rautaruukki Holding AB:n tytäryhtiöt:								
Fundia AB	SE	3500000	100,0	100,0	SEK	350000		905 916
Gasell Profil AB	SE	162000	100,0	100,0	SEK	16200		35 548
Rautaruukki AB	SE	3000	100,0	100,0	SEK	300		218
Rautaruukki Sverige AB	SE	9000	100,0	100,0	SEK	900		653
Wirso Stålrör AB	SE	50000	100,0	100,0	SEK	5000		13 726
								956 061
Rautaruukki Holding B.V.:n tytäryhtiö:								
Rautaruukki Finance B.V.	NL	40	100,0	100,0	NLG	40		107
Rautaruukki Holding Danmark A/S:n tytäryhtiöt:								
Nordisk Simplex A/S	DK		100,0	100,0	DKK	20000		47 945
Stelform A/S	DK		100,0	100,0	DKK	30000		12 134
								60 079
Rautaruukki Holding GmbH:n tytäryhtiöt:								
Carl Froh GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	6800		155 311
Carl Froh Verwaltungs-GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	200		672
Ragal Feinblech GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	300		908
Rautaruukki (Deutschland) GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	100		908
Rautaruukki Stahlservice GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	50		22 676
Schmacke Rohr GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	4000	280	20 981
								201 456
Rautaruukki (USA) Inc.:in tytäryhtiöt:								
Finnsteel Inc.	US	3000	100,0	100,0	USD	30		163
SKJ-yhtiöt Oy:n tytäryhtiöt:								
ZAO Peterski	RU	80	100,0	100,0	RUR	104500		99
SKJ Svenska AB	SE	100	100,0	100,0	SEK	100		67
								166

LIITETIEDOT jatkuu

Mmk	Kotimaa	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin osuus		Nimellisarvo		Osakkeiden kirjanpitoarvot	
			osakepääomasta	äänivallasta	valuutta	1000yks.	Rautaruukki Oy:n omistamat	muiden konserni-yhtiöiden omistamat
Fundia AB:n tytäryhtiöt:								
Fundia Bar & Wire Processing AB	SE	400000	100,0	100,0	SEK	40000		48 041
Fundia Bygg AS	NO	230000	100,0	100,0	NOK	230000		294 423
Fundia GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	9000		46 332
Fundia Ltd.	GB	1000	100,0	100,0	GBP	1		503
Fundia Profiler AS	NO	70000	100,0	100,0	NOK	70000		102 945
Fundia Special Bar AB	SE	106000	100,0	100,0	SEK	10600		274 520
Fundia Stahl GmbH	DE		100,0	100,0	DEM	50000		104
Fundia Wire Oy Ab	FI	200	100,0	100,0	FIM	20000		185 987
								952 855
Fundia Bar & Wire Processing AB:n tytäryhtiöt:								
Fundia Cromax AB	SE	1000	100,0	100,0	SEK	100		69
Fundia Dalwire Oy Ab	FI	120000	100,0	100,0	FIM	12000		6 560
Fundia Hjulsbro AB	SE	80000	100,0	100,0	SEK	8000		13 726
Fundia Mandal Stål AS	NO	16358	100,0	100,0	NOK	16358		14 158
Fundia Steelservice AB	SE	60000	100,0	100,0	SEK	6000		13 040
Fundia SWL AB	SE	8000	100,0	100,0	SEK	800		686
								48 239
Fundia Bygg AB:n tytäryhtiöt:								
Fundia Welbond BV	NL	499	100,0	100,0	NLG	500		1 539
Fundia Welbond Ltd.	GB	249999	100,0	100,0	GBP	250		3 346
Fundia Welbond SA	FR	20249	100,0	100,0	FRF	2500		2 256
Fundia Ølstykke A/S	DK	38	100,0	100,0	DKK	1000		4 375
Hjulsbro AB	SE	7500	100,0	100,0	SEK	750		2 539
								14 056
Fundia Bygg AS:n tytäryhtiöt:								
Fundia Betoniteräsket Oy	FI	1570	100,0	100,0	FIM	15700		16 582
Fundia Bygg AB	SE	600000	100,0	100,0	SEK	60000		54 075
Fundia Maidenhead Ltd	GB	998	99,8	99,8	GBP	1		8
Norsk Jernverk BRD GmbH	DE	50	100,0	100,0	DEM	50		110
Robocon International AS	NO	500	100,0	100,0	NOK	50		1 146
SNJ Gesellschaft für Walzhandel GmbH	DE	500	100,0	100,0	DEM	50		102
								72 023
Fundia GmbH:n tytäryhtiö:								
Groth Eisenhandel GmbH & Co KG	DE	1	100,0	100,0	DEM	750		3 049
Robocon International AS:n tytäryhtiö:								
Robocon Latino America SA	CL	20249	99,0	99,0	USD	20		261
Fundia Cromax AB:n tytäryhtiöt:								
Fundia Bright Bar AB	SE	50000	100,0	100,0	SEK	5000		3 432
Fundia Mora AB	SE	38500	100,0	100,0	SEK	8010		5 497
Fundia Redon S.A.	FR	25050	100,0	100,0	FRF	2505		5 499
Fundia Twente B.V.	NL	5000	100,0	100,0	NLG	5000		1
								14 429
Fundia Profiler AS:n tytäryhtiö:								
Fundia PreStål AS	NO	3500	100,0	100,0	NOK			2 588
Fundia Special Bar AB:n tytäryhtiöt:								
Flatenbergs Hyttelag AB	SE	500	100,0	100,0	SEK	100		0
Fundia Acier S.A.R.L.	FR	100	100,0	100,0	FRF	1000		74
Fundia Steel B.V.	NL	28	80,0	80,0	NLG	1000		49
Fundia Tankoteräs Oy	FI	150	100,0	100,0	FIM	100		16
Scansider AB	SE	10000	100,0	100,0	SEK	100		1
								140
Fundia Wire Oy Ab:n tytäryhtiöt:								
Asunto Oy Lappohjan Kerrostalot	FI	34556	100,0	100,0	FIM	3456		3 511
Bostads Ab Sägars	FI	15263	100,0	100,0	FIM	4579		4 940
Fastighets Ab Gamla Posten	FI	276	100,0	100,0	FIM	276		490
Fastighets Ab Järnstängen	FI	10100	100,0	100,0	FIM	101		3
Fastighets Ab Lapphyddan	FI	810	81,0	81,0	FIM	81		81

Mmk	Kotimaa	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin osuus		Nimellisarvo		Osakkeiden kirjanpitoarvot	
			osakepääomasta	äänivallasta	valuutta	1000yks.	Rautaruukki Oy:n omistamat	muiden konserni- yhtiöiden omistamat
Fundia Tråd AB	SE	500	100,0	100,0	SEK	50		5 580
Fundia Wire Rod. Ltd.	GB	1000	100,0	100,0	GBP	1		8
								14 612
Gasell Profil AB:n tytäryhtiöt:								
Gasell Profil A/S	DK	500	100,0	100,0	DKK	500		1 018
Gasell Profil AS	NO	500	100,0	100,0	NOK	50		38
Gasell Profil Polska Sp. zo.o.	PL	32	80,0	80,0	PLZ	3		7
Gasell Profiles Ltd.	GB	900	90,0	90,0	GBP	1		6
U.A.B. Gasell Profil	LT	10	100,0	100,0	LTL	10		14
								1 083
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä							991 416	2 359 545
Osakkuusyhtiöt, joissa osuus äänivallasta on 20–50 %								
A+R Profilstahl GmbH	DE		33,3	33,3	DEM	1000		9 083
ACH Aluminium AB	SE	6	20,0	20,0	SEK	600		394
Asva Oy	FI	770	20,0	20,0	FIM	7700	47 823	
Asva Stal Serwis Sp. zo.o.	PL	1250000	50,0	50,0	PLN	2500	5 711	
Bet-Ker Oy	FI	120	40,0	33,3	FIM	1200		1 200
Ekometall AOZT	UA	1000	50,0	50,0	USD	25		123
Heléns Rör AB	SE	4500	25,0	25,0	SEK	4500	39 800	
Kiinteistö Oy Teknocent	FI	1916	47,9	47,9	FIM	1916	1 916	
Kings Lynn Steel (Holdings) Ltd.	GB	5000	50,0	50,0	GBP	500		3 233
Mofjellet Berghaller AS	NO	600	40,0	40,0	NOK	1000		689
Norsk Jern Eiendom AS	NO	3600	30,0	30,0	NOK	22500		55 038
Osuuskunta Teollisuuden Romu	FI	2	33,3	33,3	FIM	20	10	10
PPTH Teräs Oy	FI	20000	40,0	40,0	FIM	20000	20 002	
Raahen Kauppaklubin Kannatus Oy	FI	15	33,3	33,3	FIM	150	151	
Rannila-Centrostal Bydgoszcz Sp. zo.o.	PL	13202	49,0	49,0	PLZ	660		1 687
Valtameri Oy	FI	405540	24,6	21,7	FIM	4055	38 335	
							153 747	71 457
							225 204	
Osakkuusyhtiöiden tulokset ja liikearvot							55 717	
Osakkuusyhtiöiden arvo taseessa							280 921	
Muut osakkeet ja osuudet, joissa osuus äänivallasta on alle 20 %:								
Ancofer Stahlhandel GmbH	DE		10,0	10,0	DEM	2800		19 061
Broderne Sundt Verktøymaskinfabrik A/S	NO	2939	15,4	15,4	NOK	73		147
Oy Datacity Center Ab	FI	1000	7,0	7,0	FIM	100	100	
Ekokem Oy Ab	FI	230	1,3	1,3	FIM	460	460	
Europäisches Entwicklungszentrum für Kokereitechnik GmbH	DE	1	1,0	1,0	DEM	25	59	
Franzefoss Gjennvinning AS	NO	150	17,7	17,7	NOK	7500		11 701
Hangöudds Utvecklingsbolag Ab	FI	8	10,0	10,0	FIM	800		813
Hex Oy	FI	24400			FIM		150	
AB Järnbruksförnödenheter	SE	623			SEK	100		70
Metalplast-Oborniki Sp. zo.o.	PL	149903	16,9	16,9	PLN		5 408	
Odda Recycling AS	NO	166	16,6	16,6	NOK	1000		125
Oulun Teknologia kylä Oy	FI	2000	0,3	0,3	FIM	100	100	
Posion Kehitysyhtiö Oy	FI	20	3,4	3,4	FIM	200	200	
Raahen Liikuntahalli Oy	FI	17	8,5	8,5	FIM	17	1 055	
Raahen Tietotekniikka Oy	FI	10	2,3	2,3	FIM	10	50	
Raahetech Oy	FI	2	2,6	2,6	FIM	100	100	
Savonlinnan Oopperajuhlat Oy	FI	1000	0,5	0,5	FIM	25	30	
Skandinavian Link Finska Oy	FI	100	7,7	7,7	FIM	15	100	
Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunta	FI	10	2,2	2,2	FIM	700	700	
Tammet Oy	FI	900	15,0	15,0	FIM	324		4 439
YIT-yhtymä Oy	FI	4012000	13,7	13,7	FIM	40120	238 191	
Osakkeet asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä							16 405	3 532
Muut osakkeet							3 474	1 713
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä							266 582	41 601

12. Arvostuserät

Eläkevastuut

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Eläkesäätiöiden vastuuvajaus 1.1.	123	167	123	167
Eläkkeiden laskentatavasta aiheutunut vastuuvajauksen muutos		-44		-44
Eläkesäätiöiden vastuuvajaus 31.12.	123	123	123	123
Lisäksi eläkesäätiöillä on pakollista vastuuajasta 18 miljoonaa markkaa. Rautaruukki Oy kirjannut kuluksi, mutta ei katettu säätiölle	-13	-13	-13	-13
Kattamaton eläkevastuu yhtiön taseessa	110	110	111	111
Vastuu yhtiön suoraan maksamista eläkkeistä 1.1.	31	15		
Vastuuvajauksen muutos/siirto muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin	-24	16		
Vastuu yhtiön suoraan maksamista eläkkeistä 31.12.	7	31		
Eläkevastuut yhteensä	117	141	111	111

Aktivoidut rakennusaikaiset korot

Raahan terästehtaan koksaamon rakennusaikaiset korot, joiden kulukirjaus kirjataan vuosittain korkokuluihin.

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Aktivoidut korot 1.1.	22	29	22	29
Muutos	-5	-7	-5	-7
	18	22	18	22

Muut arvostuserät

Muut arvostuserät sisältävät aktivoituja lainan liikkeeselaskukuluja sekä laskennallista verosaamista.

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Muut arvostuserät 1.1.	4	1		
Muutos vuonna 1996		4		
Muut arvostuserät 31.12.	4	5		
Muut arvostuserät yhteensä	21	27	18	22
Arvostuserät yhteensä	139	168	128	133

13. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuon tai sitä alemman todennäköisen jälleenhankintahinnan tai myyntihinnan määräisenä. Kustannukset on määritelty FIFO-periaatteella.

14. Lyhytaikaiset saamiset, rahoitusomaisuusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Lyhytaikaiset saamiset sisältävät ne saamiset, jotka erääntyvät maksettavaksi vuoden kuluessa. Valuuttamääräinen rahoitusomaisuus on arvostettu tilinpäätösperiaatteissa selostetulla tavalla.

Mmk	Rautaruukki Oy	
	1997	1996

Emoyhtiön rahoitusomaisuus sisältää lyhytaikaisia saamia tytäryhtiöiltä seuraavasti:

Myyntisaamiset	221	169
Lyhytaikaiset laina- ja muut saamiset	306	355
Siirtosaamiset	108	61
Muut lyhytaikaiset saamiset	1	2
	636	586

Emoyhtiön rahoitusomaisuus sisältää lyhytaikaisia saamia osakkuusyhtiöiltä seuraavasti:

Myyntisaamiset	143	99
----------------	-----	----

15. Johdon eläkesitoumukset

Rautaruukki Oy:n yhdellä hallituksen jäsenellä on, näin halutesaan, oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuotiaana.

16. Oma pääoma

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996

Sidottu pääoma				
Osakepääoma 1.1.	1 202	1 202	1 202	1 202
Osakeanti	130		130	
Osakepääoma 31.12.	1 332	1 202	1 332	1 202
Vararahasto 1.1.	782	782	782	782
Osakeanti	404		404	
Vararahasto 31.12.	1 186	782	1 186	782
Arvonkorotusrahasto	195	195	195	195
Muuntoero	-14	-22		
Sidottu pääoma 31.12.	2 700	2 157	2 714	2 180

Vapaa oma pääoma

Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	723	779	1 060	1 092
Osingonjako	-180	-204	-180	-204
Muuntoero ja muu vapaa pääoma	1	-50		
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	544	524	880	888
Tilikauden tulos	461	199	250	172
Vapaa oma pääoma 31.12.	1 005	723	1 130	1 060
Oma pääoma 31.12.	3 705	2 880	3 843	3 240

Rautaruukki Oy:n omistussuhteet 31.12.1997
osakerekisterin mukaan

Osakkaan nimi	Osakkeiden lukumäärä	Osuus % osakkeista	Osuus Mmk
Suomen valtio	56 289 681	42,25	563
Pohjola-Yhtiöt	7 066 000	5,30	71
Sampo-ryhmä	5 175 687	3,88	52
Eläkevarma ja Nova	4 969 657	3,73	50
Keskon eläkekassa	2 780 952	2,09	28
Kuntien Eläkevakuutus	1 293 917	0,97	13
Alfred Berg sijoitusrahastot	721 433	0,54	7
Suomen Itsenäisyyden Juhlarahasto	375 000	0,28	4
Sijoitusrahasto Optimal	415 500	0,31	4
Kirkon Keskusrahasto	340 000	0,26	3
Hallintarekisteröidyt osakkeet	31 939 482	23,97	319
Muut omistajat	21 861 107	16,41	219
	133 228 416	100,00	1332

17. Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Kertynyt poistoero 1.1.	1 236	770	1 224	715
Muutos tuloslaskelmassa	604	466	612	463
Muutos fuusioista				46
Kertynyt poistoero 31.12.	1 840	1 236	1 836	1 224
Siirtymävaraus 1.1.	204	260	190	252
Muutos tuloslaskelmassa	-204	-66	-190	-66
Muutos fuusioista ja yritysostoista		10		4
Siirtymävaraus 31.12.	0	204	0	190

Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero yhteensä 31.12. **1 840 1 440 1 836 1 414**

Alakonsernissa on vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta erotettu verovelkaa 62 miljoonaa markkaa. Konsernitaseessa esitettävistä vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta piilevää verovelkaa, joka tilinpäätöshetkellä olisi ollut 515 miljoonaa markkaa, ei ole erotettu.

Pakollisten varausten muutokset on esitetty kohdassa 6.

18. Vieras pääoma

Valuuttamääräinen vieras pääoma on arvostettu taseessa Suomen Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin.

Mmk	Rautaruukki Oy	
	1997	1996
Rautaruukki Oy:n vieras pääoma sisältää velkoja tytäryhtiöille seuraavasti:		
Ostovelat	32	-4
Siirtovelat	67	28
Lyhytaikaiset velat	7	80
	106	104
Rautaruukki Oy:n vieras pääoma sisältää velkoja osakkuusyhtiöille seuraavasti:		
Ostovelat	9	10
Siirtovelat	24	35
	33	45

Rautaruukki-konsernin pitkäaikaisten lainojen valuuttajakauma ja korkosidonnaisuus 31.12.1997

Sisältää lainakannan suojaukseen tarkoitettuja pitkäaikaisia valuuttaswappeja vasta-arvoltaan 1752 miljoonaa markkaa.

	Mmk	%-lainakannasta
FIM	2 256	40 %
DEM	1 570	28 %
SEK	1 372	24 %
USD	396	7 %
Muut	48	1 %
	5 642	100 %

Korollisten pitkäaikaisten lainojen lyhennysohjelma 31.12.1997

Sisältää lainakannan suojaukseen tarkoitettut valuuttaswapit.

Lyhennykset vuonna	Konserni, Mmk
1998	601
1999	233
2000	808
2001	1 190
2002	1 279
2003-	1 531
Yhteensä	5 642

Joukkovelkakirjalainat

	korko %	Valuutta milj. yksikköä	1997		1996
			Mmk	Mmk	
1993-1997	8,5 %	FIM	300	0	300
1994-2001	vaihtuva	USD	75	407	348
Optiovelkakirjalainat					
1994-1999	6,0 %	FIM	1	1	1
			408	649	

19. Vastuusitoumukset

Mmk	Konserni		Rautaruukki Oy	
	1997	1996	1997	1996
Omista veloista				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	620	320	599	294
	620	320	599	294
Konserniyhtiöiden puolesta				
Takaukset			296	346
Konsernitilien velkasaldot			395	
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	0	1	0	1
	0	1	691	346
Osakkuusyhtiöiden puolesta				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	0	20	0	20
Takaukset	87	107	86	105
	87	127	86	125
Muiden puolesta				
Takaukset	8	5	1	3
	8	5	1	3
Leasingvastuut				
Seuraavana vuonna erääntyvä	163	139	4	4
Myöhemmin erääntyvä	382	501	2	6
	545	640	6	11
Takaisinostovastuut	129	74	125	74
Letter of Comfort -vastuusitoumukset*				
Konserniyhtiöiden puolesta			52	

* Letter of Comfort -vastuusitoumukset eivät muodosta juridista takausta.

20. Johdannaisopimusten käyvät arvot 31.12.1997

Seuraavassa taulukossa esitetään valuutta- ja korkorisikin hallintaan liittyvien johdannaisopimusten nimellisarvot, tasearvot, sekä käyvät arvot. Käypä arvo määritellään sinä arvona, johon kyseinen instrumentti voitaisiin vaihtaa vapaaehtoisten sopimusosapuolten välillä muussa kuin pakotetussa myyntitilanteessa.

Mmk	Nimellisarvo	Tase-arvo	Käypä arvo
Valuuttasopimukset			
Valuuttatermiinisopimukset	6 430	0	32
Valuutanvaihtosopimukset	1 752	84	-63
Korkosopimukset			
Korkotermiinisopimukset	995	0	0
Koronvaihtosopimukset	3 490	-92	-169

Käyvän arvon laskennassa noudatetut periaatteet

Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken markkina-arvolla. Tase-arvo ei sisällä pitkäaikaisia raaka-aineostoja suojaavien termiiniin kurssieroa.

Valuutanvaihtosopimusten käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken markkina-arvolla. Näihin liittyvien korkovirtojen käypä arvo on arvioitu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella. Tase-arvoon sisältyy kurssieron lisäksi kertyneet korot. Valuutanvaihtosopimuksiin sisältyvät sekä lainakannan suojaamiseen että kassavirran suojaamiseen liittyvät sopimukset.

Korkotermiinisopimusten käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken markkina-arvolla.

Koronvaihtosopimusten tasearvo koostuu kertyneistä koroista ja käypä arvo on arvioitu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella.

VALUUTTAKURSSIT

	Keskikurssit					Vuoden lopun kurssit				
	1997	1996	1995	1994	1993	1997	1996	1995	1994	1993
USD	5,1944	4,5905	4,3658	5,2184	5,7189	5,4207	4,6439	4,3586	4,7432	5,7845
DEM	2,9939	3,0530	3,0471	3,2169	3,4584	3,0275	2,9880	3,0435	3,0615	3,335
SEK	0,6799	0,6847	0,6123	0,6758	0,735	0,6863	0,6748	0,6546	0,6358	0,6945
DKK	0,7859	0,7921	0,779	0,8207	0,8822	0,7948	0,7809	0,7862	0,7794	0,8549
NOK	0,7339	0,7111	0,6889	0,7393	0,8059	0,7394	0,7209	0,6899	0,7014	0,7701
GBP	8,506	7,164	6,891	7,982	8,582	8,992	7,869	6,741	7,409	8,554
FRF	0,8894	0,8978	0,8746	0,9406	1,0096	0,9046	0,8862	0,8906	0,8873	0,9817
ITL	0,00305	0,00298	0,00268	0,00324	0,00364	0,00308	0,00304	0,00275	0,00292	0,00338
ECU	5,864	5,751	5,644	6,175	6,685	5,989	5,770	5,597	5,815	6,459

21. IAS:n mukainen tulos ja oma pääoma

Kansainvälisen ja suomalaisen tilinpäätöskäytännön erot

Rautaruukki-konsernin tilinpäätösperiaatteet eroavat IAS:n (International Accounting Standards) periaatteista eräiltä osin. Eroja on ollut mm. arvonkorotusten ja eräiden muiden käyttöomaisuuserien käsittelyssä, sale & lease back -sopimusten sekä eläkevastuiden kirjaamisessa.

Vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista ei ole erotettu verovelkaa, joka tilinpäätöshetkellä olisi ollut 515 miljoonaa markkaa.

Seuraavissa laskelmissa esitetään konsernin tulos ja oma pääoma IAS:n mukaiseksi muunnettuna.

Mmk	1997	1996
Tilikauden tulos konsernitilinpäätöksessä	461	199
Varauksista johtuneen liikearvon poistot	38	38
Arvonkorotusten poisto	-5	-5
Muiden poistojen oikaisu	18	23
Eläkekustannukset	0	48
Osakkuusyhtiöt	5	5
Sale & lease back- yms. sopimukset	21	-4
Laskennallinen verovelka varauksista	53	-53
Varausten muutos	400	400
Tilikauden tulos IAS-tilinpäätöksessä	991	651
Oma pääoma konsernitilinpäätöksessä	3 705	2 880
Vapaaehtoiset varaukset	1 830	1 430
Laskennallinen verovelka varauksista	0	-53
Kulukirjattu eläkevastuuvajaus	-110	-110
Varauksiin kohdistetun liikearvon poistot	-80	-118
Sale & lease back- yms. sopimukset	-41	-62
Aineettoman omaisuuden poistot	-16	-34
Arvonkorotusten poistot	-117	-112
Osakkuusyhtiöt	-3	-8
Oma pääoma IAS-tilinpäätöksessä	5 168	3 813

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Konsernin vapaa oma pääoma oli tilikauden 1997 lopussa 1 004,8 miljoonaa markkaa, josta tilikauden voitto oli 460,5 miljoonaa markkaa. Emoyhtiön vapaa pääoma muodostui seuraavasti:

Tilikauden voitto	249 751 653,68 mk
Tulos edellisiltä tilikausilta	879 572 665,94 mk
Yhteensä	1 129 324 319,62 mk

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että

osakepääomalle	1 332 284 160,00 mk
maksetaan osinkoa 20 prosenttia	266 456 832,00 mk
lahjoitetaan Teknillisen Korkeakoulun tukisäätiölle ja Tekniikan Edistämissäätiölle Suomen Tekniikan 150-vuotisjuhlakeräykseen ja että loppuosa voittovaroista jätetään voittovarojen tilille, jonka määräksi jää siten	1 000 000,00 mk 861 867 487,62mk

Helsingissä helmikuun 11. päivänä 1998

HALLITUS

Mikko Kivimäki

Lauri Mannerkoski

Pekka Einamo

Aulis Saarinen

Gösta Engman

Seppo Ahonen

Seppo Sahlman

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Rautaruukki Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Rautaruukki Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1997. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toiminta-kertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja yhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpito-laissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilivuoden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsityksemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsinki 12. helmikuuta 1998

KPMG WIDERI OY AB

Hannu Niilekselä
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Rautaruukki Oy:n hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt yhtiön vuoden 1997 tilinpäätöstä konsernitilinpäätöksineen ja tilintarkastuskertomusta, ja esittää lausuntonaan vuoden 1998 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiön ja konsernin tuloslaskelmat ja taseet tilikaudelta

vahvistetaan. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen voittovarojen käyttöä koskevaan ehdotukseen.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa vuoden 1998 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallintoneuvoston jäsenet Göran J. Ehrnrooth, Juhani Alaranta, Tuula Haatainen ja Tauno Matomäki.

Helsingissä helmikuun 27. päivänä 1998

HALLINTONEUVOSTO

Martti Korhonen

Jorma Rantanen

Göran J. Ehrnrooth

Tauno Heikonen

Juhani Alaranta

Georg Ehrnrooth

Tuula Haatainen

Marjut Kaarilahti

Timo Ihamäki

Tauno Matomäki

Hannes Manninen

Rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnan periaatteet

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty emoyhtiöön. Konsernin hallitus vahvistaa riskienhallinnan toimintaperiaatteet ja riskitasot. Rahoitusriskiasioita käsitellään säännöllisesti sekä konsernihallituksessa että sen rahoitustyöryhmässä. Teollisuusryhmät vastaavat omasta rahoitustuloksestaan ja rahoitustoimenpiteistään pääasiassa konsernin sisäisin kaupun.

Rahoitusriskin hallinnan tavoitteena on minimoida liiketoimintaan liittyvien rahoitusriskien (valuutta-, korko-, likviditeetti- ja luottoriskit) vaikutus konsernin tulokseen ensisijaisesti kuluvan tilikauden osalta, mutta myös keskipitkällä aikavälillä. Näin on tarkoitus luoda vakaat edellytykset konsernin ja teollisuusryhmien liiketoiminnan kehittämiseksi sekä osakkeen arvon kasvattamiselle ja hyville osingonmaksukyvyille.

Rahoitusriskeiltä suojaamiseen käytetään johdannaisoppimuksia (valuutta- ja korkotermiini-, valuutan- ja koronvaihto- sekä optiosopimukset). Näitä ei käytetä kaupankäyntitarkoituksessa. Jäljempänä kuvatut johdannaisoppimusten nimellisarvot eivät välttämättä vastaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia eivätkä siten yksin tarkasteltuna anna kuvaa konsernin riskiasemasta. (Johdannaisoppimusten nimellisarvo- ja käyvät arvot tilinpäätöksen liitetiedossa 20 s. 36.)

Konsernissa arvioidaan jatkuvasti saamisten ja velkojen sekä johdannaisoppimusten markkina- ja luottoriskien sekä niiden vaikutusta tu-

lokseen. Markkinariskejä arvioidaan vertaamalla eri instrumentteja markkinahintoihin ja arvioimalla niiden hinnanmuutosherkkyyttä markkinatekijöiden muutoksille. Rahoitusoppimusten luottoriskiä eli riskiä siitä, että oppimusten toinen osapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan, minimoidaan tekemällä sopimuksia vain johtavien koti- ja ulkomaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa sekä sijoittamalla likvidit varat vain konsernihallituksen hyväksymiin riittävän vakavaraisiin vastapuoliin. Toisen sopimusosapuolen laiminlyöntejä ei ole odotettavissa.

Suoranaisten rahoitusriskien lisäksi konsernissa minimoidaan operationaalista riskiä eli riskiä niistä menetyksistä, jotka johtuvat puutteellisista järjestelmistä tai sisäisessä valvonnassa käytettävistä menettelytavoista. Rautaruukin rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiön Treasuryssä, joka raportoi eri rahoitusriskeistä jatkuvasti konsernijohdolle sekä edellyttää vastapuolilta jatkuvaa raportointia aukiolevisa johdannaiskaupoista.

Konsernin valuutta-asema ja valuuttariskien hallinta

Valuuttakurssien muutoksilla on vaikutusta konsernin tulokseen ja omaan pääomaan usealla tavalla, joista osalla on välitön ja osalla välillinen vaikutus :

Taloudellinen riski: Valuuttakurssien muutokset vaikuttavat teräksen tarjontaan eri valuuttavyöhykkeillä ja näin vaikuttavat merkittävästi teräksen hinnan muodostukseen. Esimerkiksi USD:n vah-

vistuminen suhteessa eurooppalaisiin valuuttoihin lisää Euroopan terästuotteiden vientiä USA:han ja vähentää tuontia. Toisaalta eurooppalaisten yritysten kilpailuasema riippuu oleellisesti kansallisten valuuttakurssien arvostuksesta. Rautaruukin terästuotanto tapahtuu Pohjoismaissa ja konsernin liikevaihdosta noin 95 prosenttia syntyy Euroopassa. Mahdollinen siirtyminen Emuun pienentää taloudellista riskiä.

Kassavirtariski: Huomattavin osa Rautaruukin levytuotannosta ja sen jatkojalostuksesta tapahtuu Suomessa. Fundian pitkät terästuotteet valmistetaan pääasiassa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Konsernin myynti Suomessa oli 3 576 miljoonaa markkaa. Vienti Suomesta oli 4 232 miljoonaa markkaa ja suuntautui pääosin muihin Pohjoismaihin sekä EU-maihin näiden paikallisissa valuutoissa. Ulkomaantoimintojen osuus konsernin liikevaihdosta oli 5 842 miljoonaa markkaa, josta merkittävin oli Fundia. Fundian 4 091 miljoonan markan ulkoisesta liikevaihdosta noin puolet tuli Pohjoismaista loppujen tullessa pääasiassa EU-maihin suuntautuvasta viennistä paikallisissa valuutoissa. Konsernin valuuttaylijäämää EU-maiden valuutoissa tasapainottavat raaka-aineostot, jotka ovat pääasiassa Yhdysvaltain dollareissa, mutta myös EU-maiden valuutoissa (taulukko 1).

Kassavirtariskin suojaustasoa käsitellään säännöllisesti sekä hallituksessa että hallituksen rahoitustyöryhmässä. Ennustetun kassavirran

suojausperiodi oli vuonna 1997 enintään 1 kuukausi.

Itä-Euroopan uusien markkinatalousmaiden osuus konsernin liikevaihdosta on lisääntynyt viimeisten parin vuoden aikana. Vuonna 1997 liikevaihto näissä maissa oli 873 miljoonaa markkaa, josta ulkoista vientiä Suomesta oli vajaa puolet ja tapahtui pääasiassa länsivaluutoissa loppuosan ollessa suurimmaksi osaksi myyntiä paikallisille konserniyhtiöille. Liiketoiminta näissä maissa on pääasiassa teräksen jatkojalostusta ja myyntiä paikallisissa valuutoissa sekä jonkin verran myös Yhdysvaltain dollareissa. Raaka-aineostot ovat lähes kokonaan Suomen markoissa. Riskiä hallitaan mm. tekemällä pääasiassa lyhytaikaisia myyntisopimuksia.

Taseriski: Konsernissa suojataan erikseen taseriskiä, johon sisällytetään kaikki taseeseen valuuttamääräiset erät sekä niiden suojaamiseen käytetyt taseen ulkopuoliset johdannaisoppimukset: pitkä- ja lyhytaikaiset valuuttalainat ja valuuttaswapit, ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttasuojaus, valuuttamääräiset myyntisaatavat ja ostovelat, valuuttamääräiset antolainat, valuuttatermiinit ja valuuttamääräinen kassa (taulukko 2). Vuonna 1997 konsernin taseriski oli keskimäärin täysin suojattu kirjanpitovaluuttoja vastaan lukuunottamatta nettomyyntisaatavia, jotka olivat vain osaksi suojattu. Suojausasteessa on otettu huomioon mm. Emu-konvergenssi ERM-keskikurssien pohjalta.

Taulukko 1.
Konsernin arvioitu vuositason nettokassavirtariski
Suomen markkaa vastaan

(Mmk)	Vasta-arvo	Keskimäärin 10% kurssimuutoksen vaikutus konsernin liikutukseen
USD	- 600	-/+ 60
ERM	+ 1 830	+/- 183
SEK	+ 100	+/- 10
NOK	- 20	-/+ 2
GBP	+ 950	+/- 95
Muut valuutat	+ 330	+/- 33
Yhteensä	+ 2 590	+/- 259

Valuuttakurssit viideltä vuodelta sivulla 36.

Taulukko 2.
Konsernin suomalaisten yhtiöiden taseriski
Suomen markkaa vastaan 31.12.1997:

(Mmk)	Taseriski	10%:n kurssimuutoksen vaikutus konsernin tulokseen
USD	+ 20	+/- 2
ERM	+330	+/- 33
SEK	+ 90	+/- 9
NOK	+ 40	+/- 4
GBP	+ 50	+/- 5
Muut valuutat	+ 10	+/- 1
Yhteensä	+ 540	+/- 54

Taulukko 3.
Konsernin 5 394 Mmk:n nettovelkapolitiikan
korkosidonnaisuus 31.12.1997:

	Osuus	% kiinteäkorkoista (korkosid. yli 12kk)	Kiinteäkorkoisen lainakannan keskimääräinen korkomaturiteetti
FIM	62%	45 %	1,3 vuotta
SEK	24%	0 %	
DEM	5%	480 %*	2 vuotta
Muut valuutat	9%	17 %	1,5 vuotta
Yhteensä	100%	54 %	1,6 vuotta

*DEM-korkoswapeilla suojattu FIM-positiota Emua ajatellen.

Oman pääoman muuntoero-
riski: Konserni käyttää valuuttalainoja ja valuuttatermiinejä myös suojaamaan hallituksen päättämää osaa ulkomaisten tytä- ja osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta. Vuoden 1997 lopussa muuntoeroriskin kokonaismäärä oli 392 miljoonaa markkaa, josta Ruotsin kruunun osuus oli 50%, Norjan kruunun 25% ja Saksan markan 17%. Näitä suojaavien lainojen ja termiiniakauppojen kokonaismäärä oli 193 miljoonaa markkaa.

Lainakannan ja
korkoriskin hallinta

Konsernin korollisten velkojen kokonaismäärä oli 5 865 miljoonaa markkaa 31.12.1997 ja korollisten saamisten ja likvidien varojen 471 miljoonaa markkaa eli nettovelat olivat yhteensä 5 394 miljoonaa markkaa. Emoyhtiö vastaa vieraan pääoman hankinnasta ja likvidien varojen hallinnoinnista. Tytäryhtiöt hankkivat vieraan pääoman pääosin konsernin sisäisin lainoin. Lainakannan hallinnoinnissa käytetään merkittä-

västi valuutanvaihtosopimuksia, joilla lainoja muutetaan konsernin taseriskitavoitetta vastaavaksi. Pitkäaikaisen lainojen valuuttajakauma ja lyhennysohjelma on sivulla 35 (liitetieto 18).

Konsernin korkosidonnaisuus välisestä epätasapainosta johtuvaa korkoriskiä hallitaan valuuttakohtaisella nettovelkapolitiolla, jossa huomioidaan myös sekä taseriskiä että kassavirtariskiä suojaavien valuuttajohdannaissopimusten korkoriski. Tavoitteena on suojautua korkotason voimakkaan nousun aiheuttamilta muutoksilta kuluvan tilikauden ja muutaman lähivuoden aikana ottaen huomioon mm. vallitsevat korkotasot, tuottokäyrät ja volatilitetit. Lainanottoa ja kassavarojen sijoitustoimintaa hajautetaan kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Lisäksi käytetään johdannaissopimuksia.

Avoimien koronvaihtosopimusten määrä 31.12.1997 oli 3 490 miljoonaa markkaa, joista Suomen markkamääräisiä oli 1 870 miljoonaa markkaa, Saksan markkamääräisiä 1 302 miljoonaa markkaa. Loput 318 miljoonaa markkaa olivat Englannin punnissa sekä Norjan ja Tanskan kruunuissa. Sopimusten keskimääräinen voimassaoloaika on 1,4 vuotta. Sopimusten perusteella Rautaruukki maksaa kiinteää keskimäärin 5,72 prosentin korkoa vaihtuvaa korkoa vastaan. Korkotermiinejä käytetään lainojen ja sijoitusten lyhytaikaiseen suojaamiseen.

Korkoherkkyys

Nettovelat olivat vuonna 1997 keskimäärin 5 689 mil-

joonaa markkaa ja nettokorot 344 miljoonaa markkaa eli keskimäärin 6,05 prosenttia. Vuoden lopussa nettovelat olivat 5 394 miljoonaa markkaa ja keskimääräinen korko 5,90 prosenttia (taulukko 3). Korkokäyrän yhden prosenttiyksikön yhdensuuntaisen korkomuutoksen (korkoherkkyys) arvioidaan vaikuttavan noin 20 miljoonaa markkaa nettokorkokustannuksiin vuonna 1998 mikäli nettovelat pysyvät vuoden lopun tasolla ja ellei uusia suojausoperaatioita tehdä.

Likviditeettiriskin hallinta

Konsernin likviditeettiasemaa seurataan likvidien varojen ja velkojen suhteella. Likviditeettiasemaan huomioidaan positiivisina erinä konsernin rahat ja pankkisaamiset (419 miljoonaa markkaa 31.12.1997), jälkimarkkinakelpoiset rahoitusomaisuusarvopaperit (0 markkaa) sekä pankkien myöntämät avoimet sitovat luottolimiitit (0 markkaa). Tämän lisäksi yhtiöllä on käyttämättömiä yritystodistus- ja pankkilimiittejä yhteensä noin 2 400 miljoonan markan edestä.

Likviditeettiasemaan huomioidaan likviditeettiä heikentävinä erinä lyhytaikaiset korolliset velat ja pitkäaikaisen lainojen lyhennykset seuraavan 12 kuukauden aikana (824 miljoonaa markkaa). Lisäksi konsernissa seurataan jatkuvasti nettovelkojen ennakoitua muutosta, joka vaikuttaa kokonaislikviditeettiasemaan.

RAUTARUUKKI STEEL (1.1.1998 alkaen)

Rautaruukki Steel muodostettiin vuoden 1998 alussa yhdistämällä kaksi aikaisempaa teollisuusryhmää Raahe Steel ja Strip Products. Ryhmien yhdistäminen parantaa asiakaspalvelua ja kykyä reagoida liiketoimintaympäristön muutoksiin sekä lisää kustannustehokkuutta konsernin levyteräsliiketoiminnassa.

Asiakaspalvelu ja kustannustehokkuus paranevat

42

Rautaruukki 1997

Rautaruukki Steelin rakenne perustuu kolmeen tulosvastuulliseen liiketoimintayksikköön. Yksiköt ovat terästuotanto, levytuotteet ja nauhatuotteet. Nauha- ja levyliiketoimintayksiköt vastaavat tuotteittensa markkinoinnista ja tuotekehityksestä. Palvelutoiminnot organisoidaan erillisiin yksiköihin.

Terästuotantoyksikkö käsittää Raahan terästehtaan rauta- ja terästuotannon. Yksikön palveluksessa on 1200 henkilöä ja se vastaa levy- ja nauhatuotteet -yksiköiden raaka-ainetoimintuksista.

Levytuotteet-yksikköön kuuluvat Raahan terästehtaan kvarttolevyliiketoiminta, levyjen esikäsitteily sekä telaputkiaihioita valmistava Presteel Oy. Yksikön liikevaihto on 1,5 miljardia markkaa ja henkilöstömäärä on 550.

Nauhatuotteet-yksikköön kuuluvat Raahe Steelin kuumanauhaliiketoiminta sekä Strip Productsin kylmävalssaus-, sinkitys- ja muovipinnoitusliiketoiminnot Hämeenlinnassa ja Kankaanpäässä sekä myyntiyhtiö ja teräspalvelukeskus Saksassa. Nauha-

tuotteet-yksikön liikevaihto on noin 4,5 miljardia markkaa ja henkilöstömäärä 1400.

Rautaruukki Steeliin kuuluvat myös konsernin kuljetuksista vastaava Oy JIT-Trans Ltd., huolintayhtiö August Lindberg Oy ja sivutuotteiden liiketoimintaa harjoittava SKJ-yhtiöt Oy. Rautaruukki Steelin liikevaihto tulee olemaan yli 6 miljardia markkaa ja sen henkilöstömäärä noin 4600.

Rautaruukki Steelin perustaminen lisää levy- ja nauhaliiketoiminnan kasvu- ja tuloshakuisuutta sekä parantaa asiakaspalvelua ja kykyä reagoida entistä paremmin liiketoimintaympäristön muutoksiin. Tulosityksikkörakenne ja yhtenäinen liiketoiminnan suunnittelu ja ohjaus nostavat ryhmän kannattavuutta ja ohjaavat investointeja kannattavimpiin kohteisiin.

Tulosvastuullisten liiketoimintayksiköiden avulla voidaan lisätä ryhmän joustavuutta sekä tehostaa asiakasläh- töistä tuotekehitystä sekä nostaa tuotantolinjojen tehokkuutta. Päällekkäisten toimintojen yhdistämisellä voidaan saavuttaa kustannussäästöjä.

Rautaruukki Steel Johtaja Heikki Rusila

TERÄSTUOTANTO
Johtaja Peter Sandvik
Raahan terästehdas
Sintraamo
Koksaamo
Masuunit
Terässulatto

LEVYTUOTTEET
Johtaja Veli-Matti Nopanen
Raahan terästehdas
Levyvalssaus
Tuotteiden esikäsitteily
Presteel Oy

NAUHATUOTTEET
Johtaja Pekka Vaarno
Raahan terästehdas
Nauhavalssaus
Hämeenlinnan tehdas
Kylmävalssaus
Kuumasinkitys
Muovipinnoitus
Kankaanpään tehdas
Muovipinnoitus
Ragal GmbH
Rautaruukki Stahlservice GmbH

MUUT YKSIKÖT
Oy JIT-Trans Ltd
August Lindberg Oy
SKJ-yhtiöt Oy

Raahe Steel valmistaa ja markkinoi kuumavalssattuja levy- ja nauhatuotteita, terästeollisuuden sivutuotteita ja kuljetuspalveluja konsernin ja ulkopuolisten asiakkaiden tarpeisiin.

Investointiohjelma valmistumassa

Heikki Rusila
Raahe Steelin johtaja

Kuumavalssattujen tuotteiden kysyntä kasvoi koko vuoden ja myyntihinnat vahvistuivat. Raahe Steelin tuotteiden toimitukset kotimaahan kasvoivat. Kasvu johtui kysynnän lisääntymisestä etenkin telakka- ja konepajateollisuudessa. Toimitukset Skandinaviaan säilyivät edellisvuotisella tasolla.

Terästoimitukset Strip Products -ryhmälle olivat edellisen vuoden tasolla. Toimitukset konsernin muuhun jatkojalostukseen nousivat 20 prosenttia. Jatkojalostuksen ja kotimaan toimitusten lisääntymisen vuoksi vientiä muualle Eurooppaan supistettiin.

Raahe Steel toimitti kuumavalssattuja terästuotteita yhteensä 2 300 000 tonnia (2 290 000). Toimitukset konsernin muihin yksiköihin olivat 1 412 000 tonnia (1 305 000), eli 61 prosenttia kokonaistoimituksista (57).

Vuoden 1997 aikana kuumavalssattun teräksen hinnat nousivat. Raahe Steelin ulkoisten toimitusten keskihinta oli 1 prosentin edellisvuotista korkeampi. Raaka-ainekustannukset nousivat Yhdysvaltain dollarin vahvistumisen vuoksi.

Raahe Steelin liikevaihto oli 4647

miljoonaa markkaa (4508). Liiketulos oli 492 miljoonaa markkaa (613). Vuoden 1996 liiketulokseen sisältyy kalkinpolttamon myynnistä saatu myyntivoitto. Ryhmän kannattavuus oli välttävä. Tuotanto sujui hyvin käynnissä olleista uudistuksista huolimatta.

Tuotantolinjat uudistuvat

Rautaruukki 2000 -investointiohjelman toteuttaminen jatkui suunnitelman mukaisesti. Terässulaton panoskoon suurentamiseen liittyvät investoinnit valmistuivat syksyllä. Nauhalvalssauslinjan kapasiteetin nostoon kuuluvat hankkeet valmistuivat pääosin kesän tuotantoseisokin aikana. Uusi aihoiden kuunnenuuni otettiin käyttöön syyskuussa.

Investointiohjelman merkittävin kohde, kolme vanhaa jatkuvavalukonetta korvaava uusi jatkuvavalukone valmistui joulukuussa. Konsernin levy- ja putkituotevalikoimaa laajentavan senkkametallurgisen laitoksen raken-

Syyskuussa otettiin käyttöön uusi askelpalkkiuuni, jolla kuunnennettavat aihiot ovat aikaisempaa tasalämpöisempiä. Valssatuista tuotteista saadaan entistä mittatarkempia.

Avainluvut

	1997	1996	Muutos
Liikevaihto, Mmk	4 647	4 508	+ 3 %
Liiketulos, Mmk	492	613	- 20 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,8	11,9	
Terästuotanto, 1000 t	2 349	2 018	+ 16 %
Henkilöstö 31.12.	3 725	3 709	-

taminen alkoi ja laitos otetaan käyttöön syksyllä 1998. Investointiohjelmasta on vielä jäljellä kahden jatkuvalukoneen uudistaminen sekä nauhavalssaamon uudistustyöt, jotka mahdollistavat maksimikelapainon nostamisen 20 tonnista 30 tonniin.

Investointeihin sisältyy myös useita ympäristösuojelukohteita. Konvertterilaitokselle rakennettiin uusi pölynpoistojärjestelmä, joka vähentää konvertterien pölypäästöjä 80 prosenttia. Terässulaton ja nauhavalssaamon uudet suljetut jäähdytysveden kiertojärjestelmät vähentävät kiintoaine- ja öljypäästöt kymmenenteen osaan aikaisemmista.

Tuotekehitystä asiakkaiden hyväksi

Tuotekehityksessä panostettiin terästen konepajäkäsittelyvyyden parantamiseen. Konepajoissa tapahtuva menetelmä- ja automaatiokehitys edellyttää teräkseltä ennakoitua ja yhdenmukaista käyttäytymistä myös miehittämättömässä tuotannossa.

Vuoden aikana Raahe Steel paransi terästensä mittatarkkuutta, pinnanlaatua ja ominaisuuksien tasalaatuisuutta kehitysprojekteilla, joihin olennaisena osana kuului kehitystoimien testaus ja parannusten todentaminen asiakkaiden tuotantoprosesseissa.

Uusina tuotteina markkinoille tuotiin karkaistut RAEX AR -teräkset, jotka erinomaisen kulumiskestäväy tensä ansiosta pidentävät asiakkaiden valmistamien koneenosien käyttöikä.

Rautaruukin ja Valmet Oy:n perustama yhteisyritys Presteel Oy aloitti toimintansa Raahessa. Yhtiö valmistaa

paperikoneiden tela-aihoita ja muita esikäsiteltyjä levytuotteita. Rautaruukki omistaa Presteelistä enemmistön.

Ympäristöjärjestelmä sertifioitiin

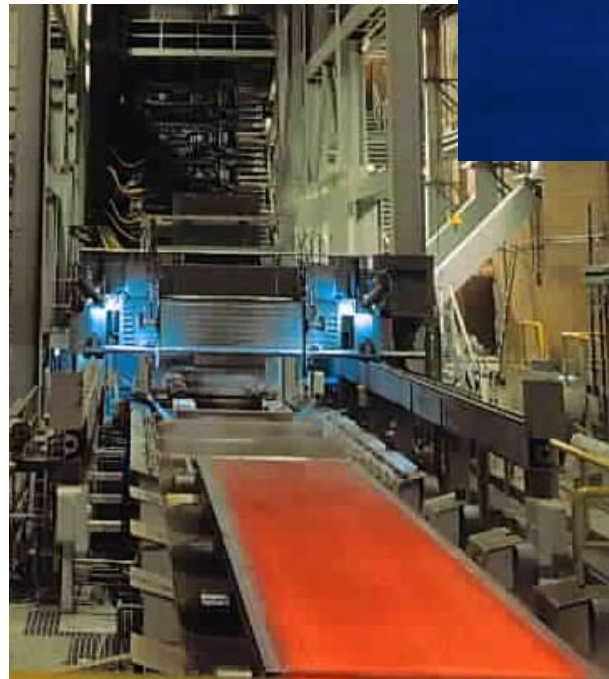
Raahen terästehtaan ympäristöjärjestelmä sertifioitiin kesällä ISO 14 001 -standardin mukaisesti. Ympäristöjärjestelmä sai myös Euroopan unionin EMAS-asetuksen mukaisen hyväksynnän. Ympäristöjärjestelmän keskeisenä periaatteena on jatkuva ympäristöasioiden parantaminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Ohjelmien toteuttamista seurataan ympäristötarkastusten avulla.

Vuoden 1998 näkymät

Terästuotteiden kysynnän odotetaan edelleen jatkuvan hyvänä ja hintojen vahvistuvan vuoden alkupuolella. Raahen terästehtaan tuotannon kasvamisen myötä toimitukset asiakkaille li-

Syksyllä valmistunut Raippaluodon silta on Suomen pisin. Sillan rakenteisiin käytettiin yli 3000 tonnia Rautaruukin hienoraeterästä.

Raahen terästehtaalle asennettiin uudenaikaisinta tekniikkaa edustava jatkuvavalukone, joka korvaa kolme aikaisemmin käytössä ollutta konetta.

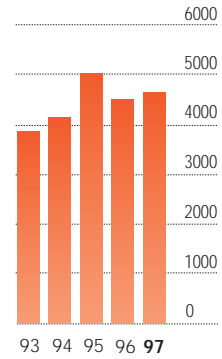
sääntyvät merkittävästi. Raahe Steelin ja Strip Productsin yhdistäminen vuoden 1998 alussa Rautaruukki Steeliksi parantaa ryhmien yhteistä kannattavuutta.

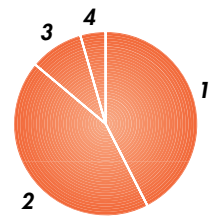
Rautaruukin RAEX Laser -teräksestä syntyy mittatarkkoja koneenosia.

Vuonna 1997 toimintansa aloittanut Presteel valmistaa paperikoneiden telaihioita.

Liikevaihdon kehitys, Mmk

Ulkoisen myynni alueittain 1997, %

1	Suomi	42 %
2	Muut EU-maat	44 %
3	Muu Eurooppa	9 %
4	Muut maat	5 %

Ryhmän yksiköt

RAAHEN TERÄSTEHDAS
Sintraamo
Koksaamo
Masuunit
Terässulatto
Levyvalssaamo
Nauhavalssaamo
Tuotteiden esikäsittely

PRESTEEL OY
OY JIT-TRANS LTD
AUGUST LINDBERG OY
SKJ-YHTIÖT OY

Strip Products valmistaa ja markkinoi kylmävalssattuja ja pinnoitettuja teräsohutlevyjä rakentamiseen, sisustamiseen ja kalustamiseen, ajoneuvo- ja kuljetusvälineiteollisuudelle, sähkö- ja elektroniikkateollisuudelle sekä kodinkoneisiin.

Tulos parani selvästi

46

Rautaruukki 1997

Pekka Vaarno
Strip Productsin johtaja

Kylmävalssatun, sinkityn ja muovipinnoitetun teräksen markkinatilanne oli päämarkkinoilla Euroopassa hyvä koko vuoden. Erityisesti pinnoitettujen tuotteiden kysyntä oli voimakasta ja hintojen nousu jatkui. Yhdysvalloissa teräksen kysyntä ja hintataso olivat edelleen hyvät kaikissa tuoteryhmissä. Vahva dollari on kuitenkin lisännyt tuontia Yhdysvaltoihin, mikä on aiheuttanut hintapaineita. Aasiassa teräksen kysyntä oli vuoden alkupuolella kohtuullisen hyvä, mutta heikkeni voimakkaasti vuoden loppupuolella

alueen talousongelmien vuoksi.

Strip Productsin liikevaihto oli 3 101 miljoonaa markkaa (2 954). Liikevaihdon kasvu johtui kasvaneista toimitusmääristä. Hintojen noususta huolimatta ulkoisten toimitusten keskihinta jäi edellisvuotiselle tasolle. Ryhmän kokonaistoimitukset olivat 1 027 000 tonnia (1 001 000), josta konsernin sisäiset toimitukset olivat 37 prosenttia (26).

Liiketulos oli 548 miljoonaa markkaa (335), johon sisältyy Bregal GmbH:n osakkeiden myynnistä saatu myyntivoitto. Ryhmän kannattavuus oli hyvä.

Tuotanto kasvaa

Rautaruukki 2000 -investointiohjelmaan liittyen Hämeenlinnan tehtaalla jatkettiin valmistelevia töitä tandemvalssaus- ja peittäuslinjan modernisoimiseksi. Uudistukset valmistuvat vuoden 1998 aikana ja nostavat tehtaan kylmävalssaustuotannon 930 000 tonnista 1 250 000 tonniin.

Vuoden lopulla tehtiin päätös

muovipinnoituslinjan uudistamisesta Hämeenlinnan tehtaalla. Kapasiteetti kasvaa 100 000 tonnista 150 000 tonniin linjan nopeutta nostamalla. Investointi valmistuu vuonna 2000.

Vuoden 1998 alussa tehtiin päätös uuden 400 000 tonnin sinkityslinjan rakentamisesta Hämeenlinnan tehtaalle. Sinkityskapasiteetti nousee 900 000 tonniin. Samalla Rautaruukki myi 24,95 prosentin osuutensa Bregal GmbH:ssa, mutta jatkaa sinkitystä Bregalin tehtaalla kunnes uusi sinkityslinja valmistuu vuonna 2000.

Duisburgissa toimivan teräspalvelukeskuksen Rautaruukki Stahlservice GmbH:n toimitukset kasvoivat edellisenä vuonna asennetun uuden rainaleikkauslinjan ansiosta. Samalla yhtiön tuotevalikoimaa laajennettiin muovipinnoitettuihin teräksiin.

Uusia teräksiä ja pinnoitteita

Kylmävalssattujen tuotteiden ominaisuuksia kehitettiin tuomalla markkinoille entistä paremmin vastushitsattava teräslaji sekä uudistamalla hehkutusohjelmien laskentamallit tuotteiden tasalaatuisuuden parantamiseksi.

Uusi Pural-kattopinnoite menestyi hyvin markkinoilla. PVC-plastisoli-pinnoitteiden säänkestävyyttä kehitettiin yhdessä maalintoimittajien kanssa. Parannetut pinnoitteet otetaan käyttöön vuoden 1998 aikana.

Näkymät vuodelle 1998

Ohutlevyjien markkinatilanteen odotetaan säilyvän hyvänä myös 1998. Erityisesti sinkityn levyn käytön ennustetaan lisääntyvän EU-maissa lähitulevaisuudessa useita prosentteja vuodessa. Myös Itä-Euroopassa pinnoitettujen ohutlevyjien markkinoiden odotetaan kasvavan ripeästi vilkkaan rakentamisen ansiosta. Pinnoitettujen levyjen hintojen nousun odotetaan jatkuvan.

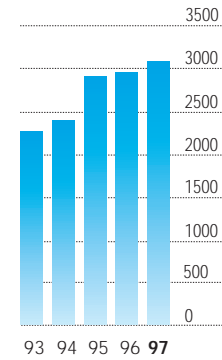
Avainluvut

	1997	1996	Muutos
Liikevaihto, Mmk	3 101	2 954	+ 5 %
Liiketulos, Mmk	548	335	+ 64 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	40,9	26,2	
Henkilöstö 31.12.	1 039	1 056	- 2 %

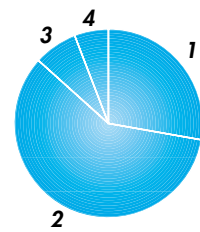

Muovipinnoitetusta teräslevystä syntyy näyttävä perinteinen saumattu teräskatto.

Liikevaihdon kehitys, Mmk

Ulkoinen myynti alueittain 1997, %

1	Suomi	28%
2	Muut EU-maat	59%
3	Muu Eurooppa	8%
4	Muut maat	5%

Ryhmän yksiköt

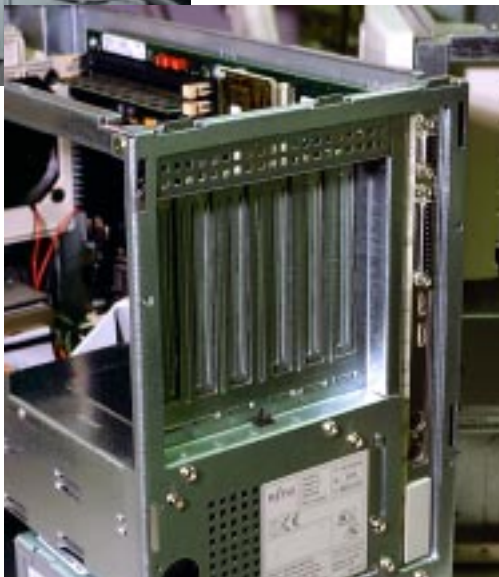
KYLMÄVALSSAUS JA SINKITYS
Hämeenlinnan tehdas
Ragal GmbH
Rautaruukki Stahlservice GmbH

MUOVIPINNOITUS
Hämeenlinnan yksikkö
Kankaanpään tehdas

Kodinkoneiteollisuus on voimakkaasti kasvava pinnoitetun teräsotutlevyn käyttäjä.

Tallelokeron valmistuksessa käytetään lujaa ja mittatarkkaa kylmävalssattua teräslevyä.

Tietokoneiden valmistuksessa hyödynnetään sinkittyjen teräslevyjen ominaisuuksia.

Metform valmistaa ja markkinoi hitsattuja teräsputkia ja niihin perustuvia jalosteita. Hitsattujen ohutseinäputkien ja putkipalkkien valmistajana Metform on Euroopan kolmanneksi suurin. Ryhmän tehtaat sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Saksassa.

Teräsputkien kysyntä vahvassa kasvussa

Juha Järvelä
Metformin johtaja;
1.4.1998 alkaen Fundian toimitusjohtaja

Rakenneputkien kysyntä laski vuosina 1995-1996 Länsi-Euroopassa noin 10 prosenttia, mutta kasvoi jälleen vuonna 1997 ylittäen vuoden 1995 tason. Metformin rakenneputkitoimitukset kasvoivat 25 prosenttia edellisestä vuodesta. Kilpailu lisääntyi erityisesti isoissa putkipalkeissa, missä kilpailijoille on valmistunut uutta tuotantokapasiteettia. Tähän Metform on vastannut modernisoimalla määrätietoisesti Pulkkilan tehtaan tuotantolaitteistoa koko 1990-luvun ajan.

Pienten virtausputkien kysyntä parani vuoden loppuun mennessä hyvälle tasolle. Keskisuurten ja suurten virtausputkien kysyntä oli hyvä koko

vuoden. Vuoden aikana Metform toimitti virtausputkia kansainvälisiin projekteihin Indonesiaan, Hollantiin, Norjaan ja Liettuaan.

Putkijalosteiden kysyntä Euroopan markkinoilla parani, mutta samalla kilpailu kiristyi. Carl Froh GmbH:n pienputkien liiketoiminta myytiin englantilaiselle Siebe-konsernille.

Metformin liikevaihto oli 2062 miljoonaa markkaa (1990). Liikevaihdosta noin 60 prosenttia tuli rakenneputkista, 20 prosenttia virtausputkista ja 20 prosenttia jalosteista. Putkituotteita toimitettiin yhteensä 562 000 tonnia (480 000).

Liiketulos oli 186 miljoonaa markkaa (172), johon sisältyy pienputkien liiketoiminnan myynnistä saatu myyntivoitto. Metformin kannattavuus oli edelleen hyvä.

Tuottavuuteen panostettiin voimakkaasti Hämeenlinnan putkitehtaalla uudistettiin kahden putkenvalmistuslinjan kelankäsittelylaitteet. Pulkkilan tehtaalla saatettiin loppuun tehokkuutta lisäävä investointiohjelma. Nordisk Simplex A/S:n tehtaalla modernisointiin putkikonelinja.

Metformin uusi toiminnanohjaus-

järjestelmä Metocs otettiin käyttöön Hämeenlinnan putkitehtaalla. Järjestelmän laajentaminen Lappohjan, Nordisk Simplexin, Pulkkilan ja Wirson tehtaalle aloitettiin. Metocs parantaa asiakaspalvelua tehostamalla tilausten käsittelyä ja toimitustenvälvontää.

Carl Froh GmbH:n kilpailukykyyn parantamiseksi jatkettiin tuotannon rationalisointia ja tuoterakenteen kehittämistä.

Uusia vaativampia tuotteita

Vuoden lopulla tuotiin markkinoille putkipalkkien uutta EU-normia vaativampi tuoteperhe. Viranomaishyväksyntöjä varten valmistettiin kierresaumahitsattuja kaasuputkia lujuusluokan X80 teräksestä. Autoteollisuuden tarpeisiin kehitettiin uusia putkikomponentteja.

Metformiin liitettiin aikaisemmin Rakennustuoteryhmään kuulunut pienpaalujen tuotanto. Ryhmän suurpaalujen liiketoimintaan yhdistettynä Metformin asema tällä liiketoimintaluueella vahvistuu.

Näkymät vuodelle 1998

Teräsputkien kysynnän odotetaan kasvavan sekä lähimarkkinoilla että muualla Euroopassa ja hinnat ovat edelleen vahvistumassa. Putkijalosteissa kilpailun odotetaan jatkuvan kireänä. Ryhmän investoinnit parantavat kilpailukykyä. Metformin kannattavuuden arvioidaan säilyvän hyvänä, vaikka raaka-aineiden hinnannousu hidastaa tulokehitystä.

Avainluvut

	1997	1996	Muutos
Liikevaihto, Mmk	2 062	1 990	+ 4 %
Liiketulos, Mmk	186	172	+ 8 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	20,3	19,0	
Henkilöstö 31.12.	1 629	1 644	- 1 %

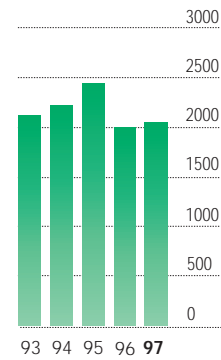
Lastenvaunuissa tutustuu Rautaruukin putkiin jo pienestä pitäen.

Nokian pääkonttori Espoossa sai vuoden 1997 Teräsrakennepalkinnon. Rakenteissa on käytetty Metformin putkipalkkeja.

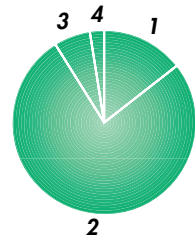

Metformin putkia käytetään autojen turvarakenteissa.

Liikevaihdon kehitys, Mmk

Ulkoinen myynti alueittain 1997, %

1	Suomi	15 %
2	Muut EU-maat	77 %
3	Muu Eurooppa	6 %
4	Muut maat	2 %

Ryhmän yksiköt

RAKENNEPUTKET
Hämeenlinnan putkitehdas
Lappohjan tehdas
Pulkkilan tehdas
Nordisk Simplex A/S

VIRTAUSPUTKET
Oulaisten tehdas
Wirsbo Stålrör AB

JALOSTEET
Carl Froh GmbH

MYYNTIYHTIÖ
Star Tubes (UK) Ltd

Rakennustuoteryhmä valmistaa ja markkinoi rakentamisessa käytettäviä terästuotteita sekä niihin perustuvia rakennusjärjestelmiä. Päätuotteita ovat teräskatteet, kantavat avoprofiilit ja seinäelementit. Ryhmä on Itämeren alueen johtava teräskatteiden valmistaja.

Toiminta laajenee Keski-Eurooppaan

50

Rautaruukki 1997

Jorma Lukkari
Rakennustuote- ja konepajaryhmän johtaja

Markku Koljonen
Rakennustuoteryhmän johtaja

Rakennustuoteryhmän tuotteiden kysyntä oli vilkasta kaikissa ryhmän markkina-alueen maissa. Kasvavasta kysynnästä johtuen hintataso säilyi hyvänä, vaikka kilpailu lisääntyi uusissa markkinatalousmaissa.

Markkina- asemansa varmistamiseksi Rakennustuoteryhmä laajensi liiketoimintaansa Keski- ja Itä-Euroopassa. Puolassa ja Virossa olevien tehtaiden kapasiteettia lisättiin. Tšekin tasavallassa aloitti toimintansa teräskatteita valmistava yhteisyritys Rannila Velvary s.r.o. ja Slovakiaan perustettiin yhteisyritys Rannila Kosice s.r.o., jonka toiminta alkaa kesällä 1998. Rautaruukki omistaa molemmista yhtiöis-

tä enemmistön.

Rakennustuoteryhmän tuloskehitys oli hyvä. Liikevaihto kasvoi 14 prosenttia 1327 miljoonaan markkaan (1161). Liiketulos kasvoi 53 prosenttia ja oli 113 miljoonaa markkaa (74). Ryhmän kannattavuus oli hyvä.

Rakennusratkaisuja kehitetään

Rautaruukin tuotteista menee huomattava osa eri muodoissa rakentamiseen. Tämän vuoksi yhtiössä panostetaan voimakkaasti uusien rakennusratkaisujen kehittämiseen ja teräksen käytön edistämiseen rakentamisessa.

Kehitystyön tuloksia ovat mm. liittorungot, joissa käytetään perinteisten

betoniterästen lisäksi teräsprofieileja ja -putkia valumuotteina ja kantavina rakenteina.

Vuonna 1997 Rakennustuoteryhmä sai tuotantovaiheeseen termorankaan perustuvan pientalojen kevytrunkojärjestelmän sekä uuden Rannila Classic -vesikattojärjestelmän. Ryhmän kaikilla merkittävillä toimipaikoilla käynnistettiin ympäristönormin ISO 14001 mukaiseen sertifiointiin tähtäävä työ, jonka tavoitteena on saada hyväksytyt sertifiointit vuosien 1998 ja 1999 aikana.

Näkymät vuodelle 1998

Ryhmän liikevaihto kasvaa edelleen vuoden 1998 aikana käyttöön otettavien uusien tuotantolinjojen ansiosta. Hintatason arvioidaan pysyvän hyvänä, vaikka kilpailu lisääntyy Itä-Euroopan alueella. Ryhmän kannattavuuden arvioidaan pysyvän hyvänä.

Avainluvut

	1997	1996	Muutos
Liikevaihto, Mmk	1 327	1 161	+ 14 %
Liiketulos, Mmk	113	74	+ 53 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	26,7	13,6	
Henkilöstö 31.12.	1 045	908	+ 19 %

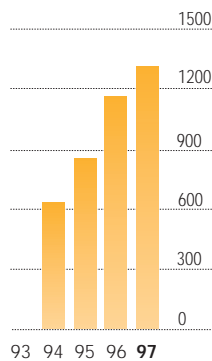
*Kerrostalon
julkisivun
peruskorjaus.
Seinä päällyste-
tään Rannilan
Liberta-kasetilla.*

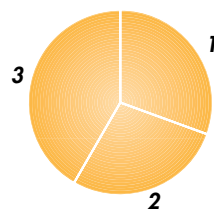
*Rautaruukin teräs-
katteiden myynti Itä- ja
Keski-Euroopassa kasvoi
yli 30 prosenttia.*

*Kerrostalon saneeraus. Taloon rakennettiin
kolme lisäkerrosta, joiden kantavana
rakenteena käytettiin teräksistä termorankaa.*

Liikevaihdon kehitys, Mmk

Ulkoinen myynti alueittain 1997, %

1	Suomi	30 %
2	Muut EU-maat	28 %
3	Muu Eurooppa	42 %

Ryhmän yksiköt

Rannila Steel Oy
AS Rannila Profiil
Rannila Taldom A/O
Rannila Velvary s.r.o.
Rannila Kosice s.r.o.
Rautaruukki Polska Sp. z o.o
Rautaruukki Toijalan tehdas
Gasell Profil AB
Stelform A/S
Myyntiyhtiöt
Gasell Profil AS
Rannila Steel Latvia Sia
Uab Rannila Steel Vilnius

Fundia on Pohjoismaiden johtava pitkien terästuotteiden valmistaja. Tärkeimmät tuotteet ovat tangot ja langat konepajateollisuudelle, profilit laivanrakennus- ja offshore-teollisuudelle sekä raudoitteet rakennusteollisuudelle. Fundian toimituksista yli puolet on erikoisteräksiä ja erilaisia jatkojalosteita.

Kannattavuus parani

*Per Havdal
Fundian varatoimitusjohtaja;
toimitusjohtajana 1.4.1998 saakka*

Pitkien terästuotteiden kysyntä parani Euroopassa asteittain vuoden heikon alun jälkeen. Fundia vahvisti markkina-asemaansa Pohjoismaissa ja säilytti sen tärkeimmillä lähimarkkinoilla muualla Euroopassa. Fundian toimitukset kasvoivat 3 prosenttia edellisestä vuodesta. Erikoisterästen ja jatkojalosteiden osuus toimituksista kasvoi Fundian strategian mukaisesti. Kokonaistoimitusten keskihinta oli 4 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna.

Fundian liikevaihto oli 4 162 miljoonaa markkaa (3 852). Liiketulos nousi 77 miljoonaan markkaan (8). Liiketuloksen paranemiseen vaikuttivat hintojen nousu, toimitusten lisääntyminen sekä tuottavuuden paraneminen.

Romun hinta nousi teräksen kysynnän lisääntyessä ja oli keskimäärin 11 prosenttia korkeampi kuin vuonna 1996. Jalostusmarginaali oli vasta vuoden lopulla samalla tasolla kuin alkuvuonna. Fundian kannattavuus oli edelleen heikko.

Kehitystyön uudelleenorganisointi

Syksyllä perustettiin erityinen liiketoiminnan kehitysorganisaatio Fundian markkina-aseman vahvistamiseksi. Tankoryhmän tuotekehitystoiminta organisoitiin uudelleen ja sitä vahvistettiin vastaamaan paremmin uudistuvan tuotevalikoiman tarpeita.

Investointeja laatuun ja tuottavuuteen

Tankoryhmässä tehtiin päätös Smedjebackenin ja Boxholmin valssaamoiden kehittämisohjelmasta. Keväällä

1998 Smedjebackenille valmistuu uusi diffuusiohehkutusuuni, jonka ansiosta voidaan valmistaa niukavetyypitoisia tankoteräksiä.

Taalintehtaan valsaamalla päätettiin investoinneista, jotka lisäävät langatuotantoa ja valmistelevat siirtymistä suurempaan kieppipainoon.

Ympäristöjärjestelmiä kehitetään

Fundia Bygg AS Mo i Ranassa sai vuonna 1996 ympäristöjärjestelmälleen ISO 14001 -sertifioinnin. Vastaavien järjestelmien kehittämistä jatkettiin muissa yksiköissä tavoitteena sertifiointin saaminen viimeistään vuonna 1999.

Mo i Ranan ja Smedjebackenin terästehtaille asennettiin uudet tehokkaammat pölynpoistojärjestelmät. Koverharin tehtaan pölynpoistojärjestelmän uusiminen valmistuu vuonna 1998.

Vuoden 1998 näkymät

Pitkien terästuotteiden hyvän markkinatilanteen odotetaan jatkuvan ainakin vuoden 1998 alkupuoliskolla. Toisen vuosipuoliskon näkymät ovat epävarmat mm. Kaakkois-Aasian maiden talousvaikeuksien vuoksi.

Fundia jatkaa tuottavuuden parantamiseen ja kustannusten alentamiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä lisää erikoisterästen ja jatkojalosteiden osuutta toimituksista. Vuoden 1998 tuloksen arvioidaan olevan paremman kuin vuonna 1997.

Avainluvut

	1997	1996	Muutos
Liikevaihto, Mmk	4 162	3 852	+ 8 %
Liiketulos, Mmk	77	8	
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,5	1,0	
Terästuotanto, 1000 t	1 734	1 570	+ 10 %
Henkilöstö 31.12.	3 552	3 522	+ 1 %

**Fundia lisäsi
raudoitetoimituksia
Pohjoismaiden
markkinoille.**

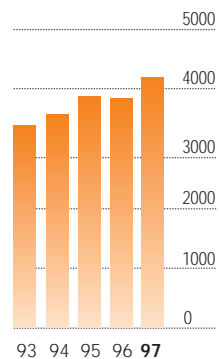

**Suljetun valun
menetelmän ansiosta
Smedjebackenin
tehdas on lisännyt
vaativien teräslajien
osuutta tuotannossaan.**

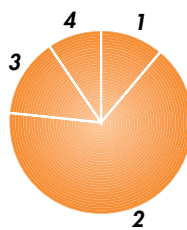

**Fundian booriteräksiä
käytetään kulutus-
kestävyyttä vaativiin
kohteisiin, kuten
auroihin.**

Liikevaihdon kehitys, Mmk

Ulkoinen myynti alueittain 1997, %

1	Suomi	11 %
2	Muut EU-maat	66 %
3	Muu Eurooppa	14 %
4	Muut maat	9 %

Fundian tuotantoyksiköt

BETONITERÄKSET

Mo i Rana
Halmstad
Oslo
Ølstykke
Smedjebacken

TANKO

Smedjebacken
Boxholm

LANKA

Koverhar
Taalintehdas

PROFIILIT

Mo i Rana

JATKOJALOSTUS

Taalintehdas
Mandal
Twente
Redon
Hjulsbro
Forsbacka
Mora
Hallstahammar

Konepajaryhmä valmistaa ja markkinoi kiskokalustoa, säiliönpäätyjä ja muita konepajatuotteita sekä myy konsernin kehittämää teknologiaa

Konepajaryhmä rakenne- muutoksen edessä

54

Rautaruukki 1997

Jorma Lukkari
Konepajaryhmän johtaja

Ryhmän liikevaihto oli 359 miljoonaa markkaa (484). Vuoden 1996 liikevaihtoon sisältyy 51 miljoonaa markkaa vuoden lopulla myydyin Hydoring Oy:n liikevaihtoa. Transtechin vaunutoimitukset jäivät selvästi edellisvuotista pienemmiksi.

Säiliönpäätyjä valmistavan Halikon tehtaan liikevaihto kasvoi ja kannattavuus parani edelleen. Konsernin kehittämää teknologiaa markkinoivan Rautaruukki Engineeringin toimitukset olivat edellisen vuoden tasolla.

Avainluvut

	1997	1996	Muutos,%
Liikevaihto, Mmk	359	484	- 26 %
Liiketulos, Mmk	- 84	10	
Sijoitetun pääoman tuotto, %	neg.	4,7	
Henkilöstö 31.12.	949	858	+ 11 %

Konepajaryhmän toiminta oli tappiollista. Ryhmän liiketulos oli -84 miljoonaa markkaa (10). Tulosta rasittavat Transtechin toiminnan sopeuttamista varten tehty varaus ja varastossa olleiden Venäjälle toimittamatta jääneiden tavaravaunujen arvon alentaminen romuarvoa vastaavaksi.

Konepajaryhmä myi marraskuussa pintakäsittelyrobottien liiketoiminnan ja vuoden 1998 alussa ilmalämmittämiä valmistavan Polartherm Oy:n.

Transtechin toimintaa sopeutetaan

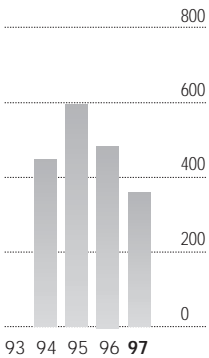
Suomessa on pääosin tehty lähivuosien suurimmat kiskokalustotilaukset eikä vientimarkkinoilla ole odotettavissa merkittäviä uusia tilauksia. Tämän vuoksi vuoden 1998 alussa tehtiin päätös Transtechin toiminnan sopeuttamiseksi markkinoita vastaavaksi. Transtechin henkilöstö vähenee toimenpiteiden seurauksena noin 350:llä.

Näkymät vuodelle 1998

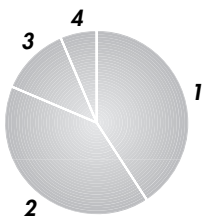
Transtechilla on noin 650 miljoonan markan tilauskanta, josta vuoden 1998 toimitusten osuus on noin 300 miljoonaa markkaa. Transtechin toiminnan sopeuttamisen seurauksena Konepajaryhmän liiketuloksen arvioidaan nousevan positiiviseksi.

Vuonna 1997 aloitettiin uudentyyppisten kaksikerroksisten matkustajavaunujen toimitukset VR:lle.

Liikevaihdon kehitys, Mmk

Ulkoisen myynti alueittain 1997, %

1	Suomi	41 %
2	Muut EU-maat	41 %
3	Muu Eurooppa	12 %
4	Muut maat	6 %

Ryhmän yksiköt

Transtech
Halikon tehdas
DCA-Instruments Oy
Rautaruukki Engineering

Rautaruukin toimituksista noin 60 prosenttia myydään suoraan asiakkaille ja loput jälleenmyyjien välityksellä. Konsernilla on omia tukkukauppoja sekä myyntiyritykset tärkeimmässä Euroopan maissa, Yhdysvalloissa, Singaporessa ja Dubaissa.

Rautaruukilla on kolme omaa konsernin terästuotteita myyvää terästukkukauppaa: Suomessa Keskometalli Oy, Norjassa CCB Stål AS ja Virossa Keskometallin tytäryhtiö Rautaruukki Eesti OÜ.

Lisäksi konsernin teollisuusryhmillä on omia terästukkukauppoja ja -palvelukeskuksia: Saksassa Rautaruukki Stahlservice GmbH ja Fundia GmbH sekä Isonsa-Britanniassa Star Tubes (UK) Ltd.

Teräksen kysyntä jatkui Suomessa hyvänä, mutta kilpailu terästukkukaupan piirissä kiristyi. Keskometallin toimitukset kasvoivat 10 prosenttia, yli 180 000 tonniin.

Keskometallin määrämittapalvelua ja logistiikkaa uudistettiin asiakaspalvelun parantamiseksi. Naantalin palvelukeskukseen hankittiin uusi rai-

naleikkauslinja. Samalla kelavaraa uudistettiin materiaalin käsittelyn tehostamiseksi. Pitkien terästuotteiden ja kuumavalssattujen kvarttolevyjen käsittely keskitettiin Kouvolan teräspalvelukeskukseen.

Kesällä avattiin Viron Pärnussa koko Baltiaa palveleva teräspalvelukeskus Rautaruukki Eesti OÜ.

Teräksen kysyntä kasvoi Norjassa ja CCB Stål AS säilytti asemansa Norjan toiseksi suurimpana terästukkukauppana. CCB Stållilla on toimipisteet yhdeksällä paikkakunnalla Norjassa.

Konsernin terästukkukauppojen liikevaihto oli yhteensä 1 464 miljoonaa markkaa (756) ja liiketulos 49 miljoonaa markkaa (29). Keskometalli liitettiin Rautaruukki-konserniin 1.9.1996.

Rautaruukin osuudet terästukkukaupoissa ja -palvelukeskuksissa

Yhtiö	Maa	Rautaruukin omistus
Keskometalli Oy	Suomi	100 %
CCB Stål AS	Norja	100 %
Rautaruukki Eesti OÜ	Viro	100 %
Rautaruukki Stahlservice GmbH	Saksa	100 %
Star Tubes (UK) Ltd	Iso-Britannia	100 %
Fundia GmbH	Saksa	100 %
Asva Stal Serwis Sp. zo.o	Puola	50 %
A+R Profilstahl GmbH	Saksa	33 %
Heléns Rör AB	Ruotsi	25 %
Asva Oy	Suomi	20 %
Ancofer Stahlhandel GmbH	Saksa	10 %

Rautaruukki-konsernin lähtökohtana ympäristöasioissa on kestävä kehitys periaatteen mukaisesti jatkuva parantaminen. Jokainen toimipaikka toteuttaa omaa ympäristönsuojeluohjelmaansa. Vuoden 1997 aikana Rautaruukin yksiköissä toteutettiin useita toiminnan ympäristövaikutuksia merkittävästi vähentäviä investointeja

Rautaruukissa on laadittu kahdelle keskeiselle tuotantoyksikölle, Raahan terästehtaalle ja Hämeenlinnan tehtaalle tavoitteelliset ympäristöohjelmat vuosille 1996–2000. Tavoitteena on vähentää asteittain tehtaiden päästöjä asetettujen tavoitearvojen mukaisesti. Vastaavanlaiset ohjelmat tehdään konsernin kaikille merkittävillä yksiköille.

Tavoitteena on saada myös ISO 14001 -ympäristösertifiointi kaikille keskeisille toimipaikoille vuoteen 2000 mennessä. Raahan terästehdas sai vuonna 1997 ensimmäisenä eurooppalaisena integroituna terästehtaana sekä ISO 14001 että EU:n EMAS-sertifikaatin ympäristöjärjestelmälleen. Fundian Mo i Ranan terästehdas sai ympäristöjärjestelmälleen ISO 14001-sertifikaatin vuonna 1996.

Rakennustuoteryhmän Rannila Steelin Vimpelin tehtaan sertifiointin arvioidaan toteutuvan vielä kevään 1998 aikana. Fundian tehtaat Koverharissa ja Smedjebackenissa valmistelvat ympäristöjärjestelmiään sertifiointiin.

Ympäristöarvot

Yksi Rautaruukin neljästä perusarvosta on: Kunnioitamme ympäristöä. Perusarvon mukaisesti jokainen rautaruukkilainen tuntee omassa työssään vastuunsa ympäristöstä. Kaikissa toiminnissa otetaan huomioon ympäristönäkökohdat. Tavoitteena on kehittää henkilöstön ammattitaitoa ja ympäristötietämystä sekä ylläpitää ja luoda ympäristömyötäistä yrityskuvaa.

Ympäristöstä huolehtiminen näh-

dään osaksi konsernin toiminnan kokonaislaatua. Rautaruukki on ollut mukana laatimassa Kansainvälisen teräsjärjestön (IISI) ympäristöperiaatteita. Yhtiö on myös allekirjoittanut Kansainvälisen Kauppakamarin (ICC) laatiman Kestävän kehityksen peruskirjan.

Elinkaarivastuu

Kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti valmistajalla on vastuu tuotteen ympäristövaikutuksista. Vastuu alkaa raaka-aineiden hankinnasta ja päättyy käytöstä poistuvan tuotteen hävittämiseen tai sen uusiokäyttöön. Terästuotteiden elinkaaren määrittelyä selvitetään parhaillaan Kansainvälisen teräsjärjestön (IISI) tutkimuksessa, johon Rautaruukki osallistuu.

Rautaruukki ottaa ympäristövaikutukset huomioon raaka-ainevalinnoissaan. Yhtiö seuraa ja arvioi käyttämiensä alihankkijoiden, tavarantoimittajien ja urakoitsijoiden ympäristöasioiden hoitoa ja kannustaa heitä jatkuvaa parantamiseen.

Rautaruukki kehittää omia tuotteitaan entistä ympäristöystävällisemmiksi. Tämä tarkoittaa tuotteiden kierrätettävyyden, laadun ja kestävyuden jatkuvaa parantamista.

Teräs on täysin kierrätettävä materiaali. Se on myös ensimmäisiä materiaaleja, jonka keräykseen ja kierrätykseen on rakennettu toimiva, kaupallisesti kannattava järjestelmä.

Fundian terästehtaat Mo i Ranassa ja Smedjebackenissa valmistavat terästä sähköuunimenetelmällä ja käyttävät siten yksinomaan kierrätysterästä raaka-aineenaan. Raahan teräs-

tehdas ja Fundian Koverharin tehdas korvaavat kierrätysteräksellä neljäosan raaka-ainetarpeestaan.

Ympäristövaikutusten supistamisen ohella Raahan terästehtaalla on käynnissä Kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa tehdyn sopimuksen mukainen energiansäästöohjelma, jonka tavoitteena on energian ominaiskulutuksen vähentäminen 10 prosentilla vuoteen 2005 mennessä vuoden

Teräs on täysin kierrätettävä materiaali.

Terästä tarvitaan, kun rakennetaan ympäristöä säästäen.

1990 tasosta. Vastaavanlaisia säästöohjelmia tullaan käynnistämään konsernin muilla keskeisillä toimipaikoilla.

Sivutuotteilla kannattavaa liiketoimintaa

Konsernin SKJ-yhtiöt on erikoistunut terästeollisuuden sivutuotteiden jatkojalostukseen ja markkinointiin. Sen lisäksi yhtiö myy kehittämänsä teknologiaa muille teräsyhtiöille. SKJ-yhtiöt käsittelee vuosittain yli kolme miljoonaa

tonnia teräksen sivutuotteina syntyviä kuonia hyötykäyttöön. Esimerkiksi Raahan terästehtaalla syntyvistä sivutuotteista hyödynnetään jo 92 prosenttia.

Ympäristötyön tuloksia

Terästeollisuudessa ympäristöä eniten rasittava toiminta on valmistusketjun alkupäässä. Siksi Rautaruukin ympäristötyön painopiste keskittyy neljän

terästehtaan toimintaan.

Raahan terästehtaan kokonaisinvestoinneista on viime vuosina noin 10 prosenttia ollut joko välittömästi tai välillisesti ympäristönsuojeluinvestointeja. Vuoden 1997 aikana terästehtaan nauhavalssaamalla otettiin käyttöön uusi vedenkäsittelylaitos, jonka ansiosta vesistön öljykuormituksen tavoitteena ollut taso alitettiin selvästi.

Konverttereiden pölypäästöjen keräys- ja puhdistusjärjestelmä valmistui vuoden 1997 lopussa. Sen ansiosta kokonaispölypäästöt ilmaan vähenevät noin 300 tonnia vuodessa. Tavoitteena ollut mitattujen pölypäästöjen supistaminen 25 prosentilla vuoden 1995 tasosta on nyt saavutettu.

Tehtaan saniteettipuhdistamo laajennettiin biologisella puhdistusyksiköllä, jonka ansiosta jäteveden aiheuttama hapenkulutus laski 60 prosenttia.

Fundian Mo i Ranan terästehtaalle asennettiin tehokkaampi polynpoistojärjestelmä. Fundian Smedjebackenin tehtaalla hienovalssaamon uunin uudet polttimet ja sähköuunin optimointi ovat vähentäneet merkittävästi typenoksidien päästöjä.

Metformin Carl Froh GmbH:n tehtaalla uusitaan selkeytysallas ja pinnoituslaitokselle asennetaan poistoilman käsittelylaitteet. Lisäksi vetämöön rakennetaan kiertovesijärjestelmä. Wirsbo Stålrör AB:n polynpoistojä ilmastointijärjestelmät uusitaan vaiheittain vuoteen 1999 mennessä.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan päätavoitteita Rautaruukissa ovat korkealaatuisten, asiakaslähtöisten tuotteiden ja kustannustehokkaiden tuotantoprosessien kehittäminen. Raahen terästehtaalla toimiva Rautaruukin tutkimuskeskus palvelee koko konsernia. Tuotekehitys tapahtuu teollisuusryhmissä läheisessä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Rautaruukki osallistuu useisiin eri teollisuusryhmiä palveleviin kansainvälisiin tutkimushankkeisiin.

Investointiohjelman antamat mahdollisuudet hyödynnetään

Käynnissä olevan Rautaruukki 2000 -investointiohjelman vuoksi kehitystyön pääpaino oli Raahen terästehtaan prosessien kehittämiseksi.

Rautaruukin tavoitteena on valmistaa yhä puhtaampaa teräslajeja. Sen vuoksi konvertterien panoskoon suurentamisen yhteydessä otettiin käyttöön kuonanilmaisuus- ja -pidätyslaitteet, jotka vähentävät senkkaan menevän kuonan määrää. Konverttereiden säädön parantamiseksi on kehitteillä dynaaminen ohjausjärjestelmä. Sen avulla sulatusaika lyhenee ja tuotanto kasvaa.

Välisenkan ja valukokillin virtausmallinnuksen avulla on kehitetty tekniikka, jonka avulla voidaan valaa uudella jatkuvavalukoneella pinnanlaadultaan vaativia teräslajeja suurilla valunopeuksilla. Näitä teräksiä käytetään mm. arktisissa oloissa off-shore-teollisuudessa.

Sulakartion mallinnuksen ja mittauksen kehityksellä on luotu edellytykset ottaa uudella valukoneella käyttöön aihion lievä muokkaus. Se tekee mahdolliseksi sisäiseltä rakenteeltaan vaativimpien levyterästen valmistuksen.

Uuden nestekaasulämmitteisen as-

Rautaruukin kehittämien TM-terästen käyttö vaativissa silta- ja offshoresovelluksissa lisääntyy. Uutena vaihtoehtona tutkitaan titaania käyttäviä termomekaanisesti valmistettujen terästen tiivistyksessä.

kelpalkkiuunin avulla parannetaan nauhatuotteiden pinnanlaatua sekä tasalaatuisuutta. Aihiot ovat entistä tasalämpöisempiä ja valssatuista tuotteista saadaan entistä mittatarkempia. Aihoiden kuumennus ja energian käyttö optimoidaan kaasujen virtausmallin avulla.

Kansainvälistä yhteistyötä

Nauhavalssauksen mittatarkkuuden parantamiseksi on käynnissä laaja neuvaalilaskentaan perustuva kansainvälinen Brite Euram -ohjelmaan kuuluva tutkimushanke, jota Rautaruukki koordinoi. Raahen tehtaan nauhavalssauslinjan tehollinen käyntiaika on ollut viime vuosina Euroopan korkeim-

pia. Sitä on voitu edelleen nostaa kehittämällä linjalle integroitu vikadiagnostiikkajärjestelmä, mikä ilmaisee mahdolliset virheetoinnot jo ennakolta.

Rautaruukki osallistuu yhdeksään Euroopan Hiili- ja Teräsyhteisön tutkimushankkeeseen, joista kolmessa Rautaruukki toimii koordinaattorina. Nämä liittyvät sintrausprosessin ohja-

ukseen tavoitteena Raahen terästehtaan sinttraamon kapasiteetin täysimääräinen käyttö, uusien hyvin muovattavien ja lujien nauhatuotteiden kehittämiseen sekä ympäristöstävällisten monikerrospinnoitteiden valmistukseen.

Tuotekehitystä asiakkaan tarpeisiin

Raahen Steel paransi terästensä mittatarkkuutta ja pinnanlaatua sekä toi markkinoille karkaisut RAEX AR -teräset, joilla on erinomainen kulumiskestävyys. Strip Products panosti ohutlevyterästen tasalaatuisuuden parantamiseen

sekä jatkoi entistä kestävämpien pinnoitteiden kehittämistä.

Metformissa laajennettiin putkivalikoimaa vaativampiin teräslajeihin ja kehitettiin rakenneputkien askaskohtaisia tuotesovelluksia.

Fundiassa kehitystyön tavoitteena oli kasvattaa erikoisterästen tuotevalikoimaa. Tuotekehityksen painopiste oli booriseosteisissa teräksissä ja jousiteräksissä.

Rakennustuoteryhmässä panostettiin uusien rakenneratkaisujen kehittämiseen ja teräksen käytön edistämiseen rakentamisessa. Termorankaan perustuva pientalojen runkojärjestelmä saatiin tuotantovaiheeseen.

Rautaruukin henkilöstö on ammattitaitoinen ja motivoitunut. Henkilöstön osaamista kehitetään jatkuvasti rautaruukkilaisten yhdessä määrittelemien perusarvojen mukaisesti. ”Kehitymme osaavina ihmisinä yhdessä tekemällä” kertoo avoimesta vuorovaikutuksesta, luottamuksesta ja toistemme arvostamisesta.

Konsernin teollisuusryhmät jatkoivat henkilöstönsä kehittämistä omien tarpeidensa mukaisesti. Koulutusohjelmien aiheina olivat prosessiajattelu ja tiimityö, investointiprojekteihin osallistuvien valmiuden parantaminen, laatu, kustannustehokkuus sekä ympäristönsuojelu.

Eri maissa toimivien yksiköiden johtoryhmiin kuuluvia ja niihin koulutettavien valmennusta jatkettiin konsernin Steel-seminaareissa, joissa kansainvälisen osanottajajoukon aiheina oli konsernin strategia, kilpailukyky, johtaminen ja konsernin sisäinen yhteistyö.

Konsernin yhteistyö toteutui vuonna 1996 kehitetyn mallin mukaisesti. Vuoden aikana järjestettiin sekä kansallinen konsernikokous että kansainvälinen Rautaruukki-Forum.

Työkunto on tärkeä

Rautaruukin henkilöstö on voimakkaasti yhtiönsä sitoutunutta. Vaihtuvuus ja poissaolot ovat hyvin alhaiset. Tämän vuoksi on kiinnitetty paljon huomiota henkilöstön työkunnon ylläpitoon. Henkilöstön liikuntaharrastuksia tuetaan monin tavoin. Vuoden aikana järjestettiin Suomen yksiköissä kaksi liikuntakampanjaa, joihin osallistui yli 40 prosenttia henkilöstöstä.

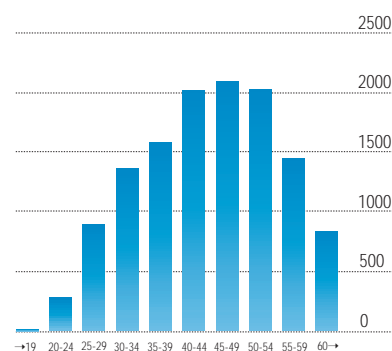
Työsuojelu tuloksellista

Työsuojelussa kiinnitettiin erityistä huomiota investointiprojektien turvalliseen toteuttamiseen. Työsuojelunäkökohdat ennakoitiin jo suunnittelussa, ja työsuojeluyhteistyötä urakoitsijoiden kanssa tehostettiin. Työtapa-

turmat eivät lisääntyneet, vaikka käynnissä olevat projektit häirtasivatkin monin tavoin normaalia työskentelyä.

Työsuojelun merkityksen korostamiseksi tapaturmataajuuden alentaminen ja läheltäpiti-tapausten tutkiminen otettiin emoyhtiön voittopalkkion erillisperusteeksi.

Konsernin henkilöstön ikärakenne

Henkilöstö vuoden päätyessä

		1997	1996
teollisuusryhmittäin	Raahe Steel	3 725	3 709
	Strip Products	1 039	1 056
	Metform	1 629	1 644
	Rakennustuoteryhmä	1 045	908
	Konepajaryhmä	949	858
	Fundia	3 552	3 522
	Muut yksiköt	766	713
	Yhteensä	12 705	12 410
maittain	Suomi	7 994	7 853
	Ruotsi	1 856	1 883
	Norja	1 163	1 085
	Saksa	860	910
	Tanska	260	288
	Baltian maat	188	95
	Puola	85	47
	Iso-Britannia	83	73
	Alankomaat	83	70
	Ranska	58	48
	Venäjä	53	39
	Muut maat	22	19
Yhteensä	12 705	12 410	

YHTEENVETO VUOSISTA 1993–1997

		1997	1996	1995	1994	1993
Liikevaihto	Mmk	13 650	12 834	9 213	8 255	7 683
Henkilöstö vuoden lopussa		12 705	12 410	8 730	9 068	9 151
Henkilöstöä keskimäärin		12 868	12 812	9 318	9 444	9 437
Jalostusarvo/henkilö		395	378	436	386	351
Terästuotanto	1000 t	4 083	3 586	2 007	2 267	2 201
TALOUS						
Liiketulos	Mmk	1 349	1 171	1 385	1 050	762
% liikevaihdosta	%	9,9	9,1	15,0	12,7	9,9
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	Mmk	1 004	715	954	658	78
% liikevaihdosta	%	7,4	5,6	10,4	8,0	1,0
Tulos ennen varauksia ja veroja	Mmk	1 004	715	810	440	- 42
% liikevaihdosta	%	7,4	5,6	8,8	5,3	- 0,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	12,7	12,5	15,5	12,1	9,0
Oman pääoman tuotto	%	17,4	14,4	23,4	21,6	2,6
Omavaraisuusaste	%	40,2	34,4	37,7	31,6	21,1
Velkaantuneisuusaste		97	129	109	143	274
Investoinnit, brutto	Mmk	1 492	2 021	778	544	432
% liikevaihdosta	%	10,9	15,7	8,4	6,6	5,6
Tutkimus- ja kehitystoiminta	Mmk	97	96	80	66	65
% liikevaihdosta	%	0,7	0,7	0,9	0,8	0,8
Korkokulut, netto	Mmk	344	443	387	424	475
% liikevaihdosta	%	2,5	3,4	4,2	5,1	6,2
Korolliset nettovelat	Mmk	5 394	5 588	4 347	4 850	6 246
ULKOISET TOIMITUKSET**						
Kuumavalssatut levytuotteet	1 000 t	948	1 016	944	991	1 055
Kylmävalssatut levytuotteet	1 000 t	295	308	271	244	236
Pinnoitetut levytuotteet	1 000 t	442	464	433	387	311
Putkituotteet	1 000 t	560	476	532	508	471
Avo- ja levyprofiilit	1 000 t	199	160	152	141	131
Pitkät terästuotteet	1 000 t	1 910	1 860	1 520*	1 570*	1 600*

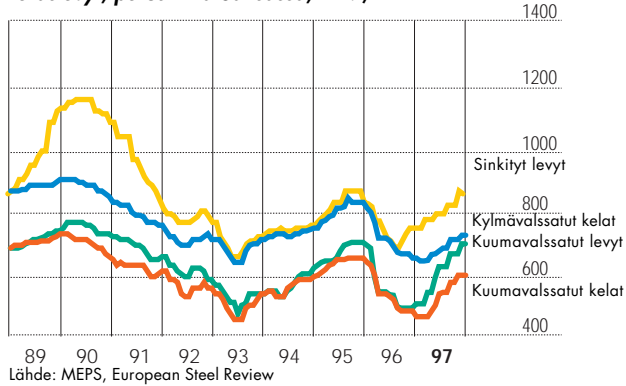
* Fundia kuulunut Rautaruukki-konserniin vuodesta 1996

** Sisältää myös toimitukset konsernin omille terästukkuliikkeille

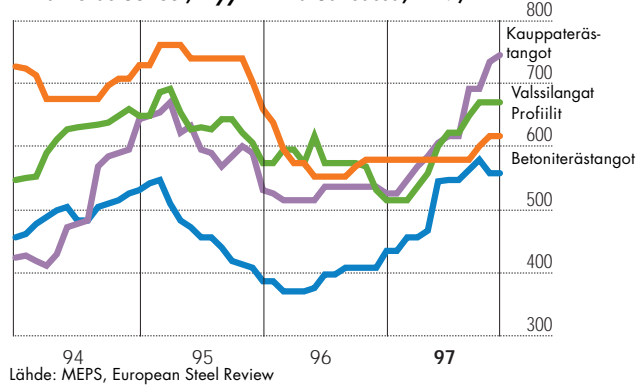
Osakekohtaiset tunnusluvut esitetty sivulla 7

TERÄKSEN JA RAAKA-AINEIDEN HINTAKEHITYS

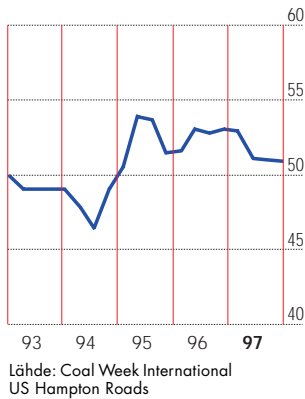
Teräslevyt, perushinta Saksassa, DEM/t

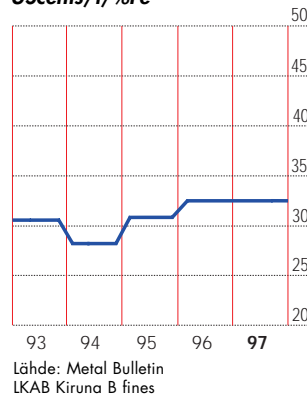
Pitkät terästuotteet, myyntihinta Saksassa, DEM/t

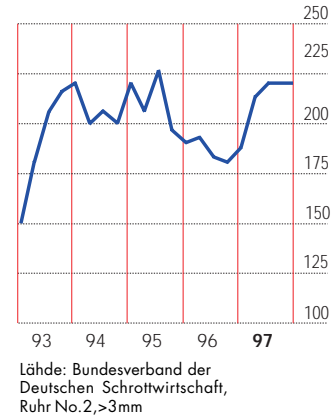
Koksautuva kivihiili, USD/t

Rautarikaste, UScents/t/%Fe

Romu, DEM/t

Tunnusluvut on laskettu käyttäen seuraavia kaavoja:

$$\text{Jalostusarvo / henkilö} = \frac{\text{liiketulos} + \text{poistot} + \text{palkat} + \text{henkilöivukulut} + \text{vuokrat} - \text{osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta}}{\text{henkilöstö keskimäärin}}$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto} = \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja} + \text{korkokulut} \pm \text{kurssierot} + \text{muut rahoituskulut (pl. poistot sijoituksista)}}{[\text{taseen loppusumma} - \text{pakolliset varaukset} - \text{korottomat velat}] \text{ (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$$

$$\text{Oman pääoman tuotto} = \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja} - \text{verot}}{[\text{oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero} + \text{vähemmistön osuus}] \text{ (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$$

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero} + \text{vähemmistön osuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot}}$$

$$\text{Tulos / osake (EPS)} = \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja} - \text{vähemmistön osuus tuloksesta} - \text{verot}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu keskimäärä}}$$

$$\text{Oma pääoma / osake} = \frac{\text{oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$$

$$\text{Osinko / osake} = \frac{\text{tilikauden osingot}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$$

$$\text{Osinko / tulos} = \frac{\text{osinko / osake}}{\text{tulos / osake}}$$

$$\text{Hinta / voitto (P/E)} = \frac{\text{tilinpäätöspäivän pörssikurssi}}{\text{tulos / osake}}$$

$$\text{Osakkeen keskiarvo} = \frac{\text{osakkeiden kokonaisvaihto (markkaa) vaihdettujen osakkeiden lukumäärä}}$$

$$\text{Osakekannan markkina-arvo} = \text{osakkeiden lukumäärä} \times \text{tilinpäätöspäivän pörssikurssi}$$

$$\text{Korolliset nettovelat} = \text{korolliset velat} - \text{korolliset saamiset} - \text{rahavarat ja muu likvidi rahoitusomaisuus}$$

$$\text{Velkaantuneisuusaste} = \frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero} + \text{vähemmistöosuus}}$$

YHTEYSTIETOJA

Internet

<http://www.rautaruukki.fi>

Konsernijohto

Helsingin konttori

PL 860 (Fredrikinkatu 51-53)
00101 HELSINKI
Puhelin (09) 417 711
Fax (09) 4177 6288
Telex 124887 steel fi

Oulun konttori

PL 217 (Kiilakiventie 1)
90101 OULU
Puhelin (08) 88 360
Fax (08) 883 6450
Telex 32109 steel fi

RAUTARUUKKI STEEL

Raahen terästehdas

PL 93, 92101 RAAHE
Puhelin (08) 84 911
Fax (08) 849 2246
Telex 32312 steel fi

Hämeenlinnan tehdas

Harvialantie 420
13300 HÄMEENLINNA
Puhelin (03) 528 60
Fax (03) 528 5355
Telex 2327 steel fi

Kankaanpään tehdas

Rautatienkatu 19
38700 KANKAANPÄÄ
Puhelin (02) 523 8700
Fax (02) 523 8749

Presteel Oy

PL 106, 92101 RAAHE
Puhelin (08) 849 3907
Fax (08) 849 3808

SKJ-yhtiöt Oy

Niittykatu 5, 92100 RAAHE
Puhelin (08) 84 913
Fax (08) 849 3996

JIT-Trans Oy Ltd

PL 93, 92101 RAAHE
Puhelin (08) 849 3909
Fax (08) 263 923
Telex 32230 jit fi

August Lindberg Oy

PL 84, 92101 RAAHE
Puhelin (08) 849 3880
Fax (08) 849 3881
Telex 32181 aloy fi

RAGAL Feinblech GmbH

Birken Strasse 15
D-28195 BREMEN
DEUTSCHLAND
Puhelin +49 421 175 940
Fax +49 421 175 9440

Rautaruukki Stahlservice GmbH

Kiffward 34
D-47138 DUISBURG,
DEUTSCHLAND
Puhelin +49 203 45 19-0
Fax +49 203 45 19 270

METFORM

Rautaruukki Metform

13300 HÄMEENLINNA
Puhelin (03) 528 60
Fax (03) 528 5873

Hämeenlinnan putkitehdas

13300 HÄMEENLINNA
Puhelin (03) 528 60
Fax (03) 528 5546

Lappohjan tehdas

Satamatie 56,
10820 LAPPOHJA
Puhelin (019) 268 7100
Fax (019) 268 7256

Pulkkilan tehdas

Lehtolantie 36,
92600 PULKKILA
Puhelin (08) 811 7011
Fax (08) 811 7090

Oulaisten tehdas

Pyhäjoentie 16,
86300 OULAINEN
Puhelin (08) 840 7100
Fax (08) 840 7175

Nordisk Simplex A/S

Vejlegårdsvej 34
DK-2665 VALLENSBÆK
STRAND, DANMARK
Puhelin +45 43 56 66 00
Fax +45 43 56 66 19
Telex 33400 tubes dk

Wirsbo Stålrör AB

Box 100
S-730 61 VIRSBO, SVERIGE
Puhelin +46 223 383 00
Fax +46 223 383 02

Carl Froh GmbH

Postfach 2040,
(Hachener Str. 157)
D-59837 SUNDERN
DEUTSCHLAND
Puhelin +49 2935 810
Fax +49 2935 81202
Telex 84227 froh d

Star Tubes (UK) Ltd

Unit 3, Park Lane Industrial
Estate, PARK LANE
OLDBURY, WEST
MIDLANDS B69 4JX, U.K.
Puhelin +44 121 5444 666
Fax +44 121 5447 439

RAKENNUSTUOTERYHMÄ

PL 860 (Fredrikinkatu 51 - 53)
00101 HELSINKI
Puhelin (09) 417 711
Fax (09) 4177 6288

Rannila Steel Oy

Kalkkimäentie 1,
62800 VIMPELI
Puhelin (06) 565 8300
Fax (06) 565 8400

AS Rannila Profiil

Turba 5, PÄRNU,
EE-3600 EESTI
Puhelin +372 44 79906
Fax +372 44 79999

Rannila Steel Latvia S.I.A.

Grecinieku 22/24,
LV 1050 RIGA, LATVIA
Puhelin +371 7 213 503
Fax +371 7 213 081

Rannila Steel Vilnius U.A.B.

T. Sevcenkos 19, VILNIUS
LIETUVA
Puhelin +370 2 635 259
Fax +370 2 263 287

Rannila Velvary s.r.o.

27324 VELVARY 420
CZECH REPUBLIC
Puh. & Fax +420 205 761 477

ZAO Rannila Steel

Lermontovskij Pr. h. 44 Off. 68
198103 ST. PETERSBURG
ROSSIJA
Puhelin +7 812 251 7523
Fax +7 812 251 7510

Rannila Taldom A/O

Moskovskoj oblasti
ul. Zagorodnaja, 1a
141900 TALDOM, ROSSIJA
Puhelin +7 096 202 1669
Fax +7 095 587 2544

Gasell Profil AB

- Box 7 (Landsvägen 68)
S-231 08 ANDERSLÖV,
SVERIGE
Puhelin +46 410 214 00
Fax +46 410 214 50
- Box 967 (Lötängsg.10)
S-801 33 GÄVLE, SVERIGE
Puhelin +46 26 172 500
Fax +46 26 172 599

Gasell Profil A/S

Brobekkeveien 80
N-0516 OSLO, NORGE
Puhelin +47 22 72 20 90
Fax 990 47 22 65 77 66

Gasell Profil Polska Sp. z o.o.

ul. Solec 22,
04-410 WARSZAWA, POLSKA
Puhelin +48 22 657 44 44
Fax +48 22 657 44 50

Stelform A/S

Vejlbyvej 31, DK-7000
Fredericia, DANMARK
Tel. 990 45 75 91 20 22
Fax 990 45 75 91 34 11

Toijalan tehdas

PL 69 (Hämeentie 100)
37801 TOIJALA
Puhelin (03) 549 811
Fax (03) 549 8240

Rautaruukki Polska Sp. z o.o.

ul. Jaktorowska 13
96-300 Zyrardow, POLAND
Puhelin +48 46 855 4793
Fax +48 46 855 3758

Kehtysyksikkö (TEN)

PL 860, (Fredrikinkatu 51 - 53)
00101 HELSINKI
Puhelin (09) 417 711
Fax (09) 4177 6373

KONEPAJARYHMÄ

Transtech

PL 217 (Kiilakiventie 1)
90101 OULU
Puhelin (08) 88 360
Fax (08) 883 6960
Telex 32109 steel fi

Halikon tehdas

24910 HALIKKO AS
Puhelin (02) 52 471
Fax (02) 524 7392

DCA-Instruments Oy

Telekatu 14, 20360 TURKU
Puhelin (02) 238 2500
Fax (02) 238 8993

Rautaruukki Engineering

PL 217 (Kiilakiventie 1)
90101 OULU
Puhelin (08) 88 360
Fax (08) 883 6711
Telex 32109 steel fi

Rautaruukki Oy, Beijing Representative Office

Beijing Lufthansa Center,
Office Building, 2nd Floor,
C203, Office No. 18, 50
Liangmaqiao Road,
Chaoyang District,
Beijing 100016, P.R. China
Puhelin +86 10 6465 1231
Fax +86 10 6465 1240

FUNDIA

Kanalvägen 12
S-194 61 UPPLANDS VÄSBY
SVERIGE
Puhelin +46 8 590 045 00
Fax +46 8 590 844 50

Fundia Special Bar AB
S-777 80 SMEDJEBACKEN,
SVERIGE
Puhelin +46 240 66 80 00
Fax +46 240 743 62

Fundia Bygg AS
Postboks 4224, Torshov
N-0401 OSLO, NORGE
Puhelin +47 22 45 09 00
Fax +47 22 45 09 84

Fundia Wire Oy Ab
108 20 LAPPOHJA
Puhelin (019) 2211
Fax (019) 221 4666

TUKKUKAUPAT

Keskometalli Oy
PL 431, (Läntinen Pitkäkatu 35)
20101 TURKU
Puhelin (02) 216 8100
Fax (02) 216 8113

Rautaruukki Eesti OÜ
Laki 25, TALLINN,
EE0006 EESTI
Puhelin +372 6 505 615
Fax +372 6 505 620

UAB Rautaruukki Metalu Centras
T. Sevcenkos 19
2600 VILNIUS, LIETUVA
Puhelin +370 2 634 479
Fax +370 2 236 777

SIA Rautaruukki Metalcentrs
Antelas Iela 3
LV-1004 RIGA LATVIA
Puhelin +371 7 629 072
Fax +371 7 629 771

CCB Stål AS
Professor Birkelands vei 21
PB 140 Furuset
N-1001 OSLO, NORGE
Puhelin +47 22 90 90 00
Fax +47 22 90 90 70

MYNTIYHTIÖT

Finnsteel Inc.
5 Revere Drive, Suite 502
Northbrook, IL 60062, U.S.A.
Puhelin +1 847 480 0420
Fax +1 847 480 9466

Rautaruukki (Norge) AS
PB 4586 Torshov
(Nydalsveien 15)
N-0404 OSLO, NORGE
Puhelin +47 22 58 44 20
Fax +47 22 58 44 30

Rautaruukki (Sverige) AB
Box 17605 (Fatbursgatan 7)
S-118 92 STOCKHOLM
SVERIGE
Puhelin +46 8 642 42 25
Fax +46 8 643 73 40

Rautaruukki (Deutschland) GmbH
- Grafenberger Allee 87
D-40237 DÜSSELDORF,
DEUTSCHLAND
Puhelin +49 211 669 030
Fax +49 211 689 842
- Köpeniker Straße 9
D-10997 BERLIN,
DEUTSCHLAND
Puhelin +49 30 6112 8040
Fax +49 30 6112 8012

Rautaruukki (UK) Ltd
Merevale House,
Parkshot Richmond, Surrey
TW9 2RG, U.K.
Puhelin +44 181 948 8177
Fax +44 181 948 5716

Rautaruukki Danmark
Vejlegårdsvej 34
DK-2665 VALLENSBÆK
STRAND, DANMARK
Puhelin +45 43 56 66 66
Fax +45 43 56 66 79
Telex 33400 tubes dk

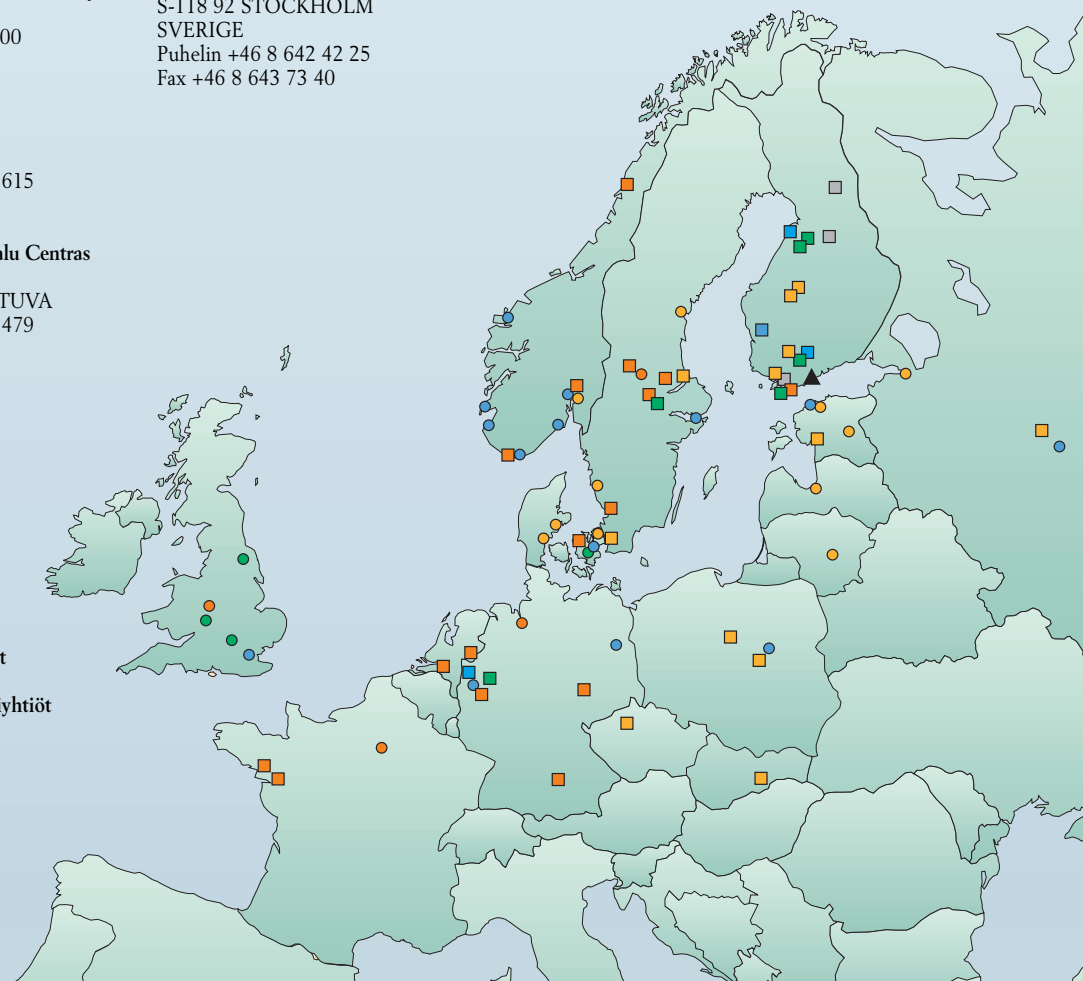
Rautaruukki (S.E.A.) PTE Ltd
360 Orchard Road #06-03
International Building,
SINGAPORE 238869
Puhelin +65 737 9992
Fax +65 737 9995

Rautaruukki Moskovan edustusto
Korovij val 7, kv. 13V
MOSCOW, 117049, ROSSIIA
Puhelin +7 095 935 76 56
Fax +7 095 935 76 57

Rautaruukki Polska Sp. z o.o.
Al. Jerozolimskie 99 m 31
02-001 WARSZAWA, POLSKA
Puhelin +48 391 215 26 (sat.)
Fax +48 391 222 65 (sat.)

Rautaruukki (M.E.)
P.O. Box 92 04
DubaiWorld Trade Center
DUBAI, UAE
Puhelin +971 4 313 712
Fax +971 4 313 493

- Tuotantolaitokset
- Tukku- ja myyntiyhtiöt
- ▲ Keskusjohto

KONSERNIJOHTO

Helsingin konttori

Fredrikinkatu 51-53

PL 860

00101 HELSINKI

Puh (09) 4177 11

Fax (09) 4177 6288

Oulun konttori

Kiilakiventie 1

PL 217

90101 OULU

Puh (08) 883 60

Fax (08) 883 6450